

PLA PER LA DIVERSITAT AFECTIVA, SEXUAL I DE GÈNERE 2022-2025

--AJUNTAMENT DE GAVÀ--

**Diputació
Barcelona**

Coordinació del treball:

Oficina de Polítiques d'Igualtat
Àrea d'Igualtat i Sostenibilitat Social
Diputació de Barcelona

Autoria:

Rodrigo Prieto i Aina Huguet
Institut Diversitas S.C.C.L.

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Gavà
Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI
Alba Riba, Regidora de Feminisme i LGTBI.
Dúnia Enseñat Céster, Cap de departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI.
Mercè Buxadé Hernanz, Tècnica d'Igualtat.
Adriana Brandia Molina, Referent del Servei d'Atenció Integral LGTBI (SAI).

ÍNDEX

Presentació	5
1. Marc conceptual	6
1.1. La perspectiva de la diversitat afectiva, sexual i de gènere	6
1.2. La diversitat i l'heterogeneïtat de les sigles LGTBI	10
1.3. Els plans d'igualtat LGTBI	11
2. Marc legal	12
2.1. Catalunya	12
2.2. Estat Espanyol	15
2.3. Europa.....	16
3. Procés d'elaboració i metodologia	16
3.1. Objectius	16
3.2. Àmbits d'anàlisi	17
3.3. Fases del procés	17
4. Resultats de la Diagnosi	23
4.1. Percepcions.....	23
4.2. Àmbits d'acció	30
5. Pla d'acció	57
5.1. LÍNIA D'ACCIÓ 1: ORGANITZACIÓ I COMPROMÍS INSTITUCIONAL	58
5.2. LÍNIA D'ACCIÓ 2: COEDUCACIÓ	62
5.3. LÍNIA D'ACCIÓ 3: SALUT	63
5.4. LÍNIA D'ACCIÓ 4: VISIBILITAT I PARTICIPACIÓ	65
5.5. LÍNIA D'ACCIÓ 5: ESPORTS I LLEURE	67
5.6. LÍNIA D'ACCIÓ 6: CULTURA I OCI	68
5.7. LÍNIA D'ACCIÓ 7: LGTBI-FÒBIA	70
5.8. LÍNIA D'ACCIÓ 8: DRETS LABORALS	71
5.9. LÍNIA D'ACCIÓ 9: ACCIÓ SOCIAL	72
6. Mecanisme de seguiment i control	73
6.1. Objectius:	73
6.2. Integrants:	73
6.3. Funcionament:.....	73
7. Glossari	74
8. Bibliografia	76
9. Annexes	77
9.1. ANNEX-1: Guió qüestionari a les tècniques de l'Ajuntament de Gavà	77
9.2. ANNEX-2: Guió de l'enquesta ciutadana virtual.....	84
9.3. ANNEX-3: Guió de les entrevistes en profunditat	87

9.4.	ANNEX-4: Guió del grup focal de Diagnosi.....	89
9.5.	ANNEX-5: Guió del grup focal de Validació	91
9.6.	ANNEX-6: Canals de difusió de l'enquesta ciutadana virtual.....	93
9.7.	ANNEX-7: Participants en el treball de camp.....	94
9.8.	ANNEX-8: Diades per la diversitat afectiva, sexual i de gènere	95

PRESENTACIÓ

Diverses normes internacionals sobre drets humans consagren com a principis bàsics la igualtat i la no discriminació. L'any 2006 els Principis de Yogyakarta van establir els estàndards bàsics perquè les Nacions Unides i els Estats avancin en la garantia dels drets humans de les persones LGBTI. Per exemple, l'article 21.1 de la *Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea* prohibeix qualsevol discriminació per raons de sexe o orientació sexual, entre d'altres motius (Parlament Europeu, Consell de la Unió Europea, & Comissió Europea, 2000).

A l'Estat espanyol, l'article 14 de la *Constitució Espanyola* sustenta la prohibició de discriminació per orientació sexual, la qual és recolzada per diverses iniciatives legislatives (Llei 13/2005, que modifica el Codi Civil permetent el matrimoni entre persones del mateix sexe; Llei 14/2006, sobre tècniques de reproducció assistida; Llei 3/2007, que regula la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones, entre d'altres).

A Catalunya, la legislació es fonamenta en els articles 40.2, 40.7 i 40.8 del vigent Estatut d'Autonomia que atorga competències en relació amb la protecció de les famílies i la promoció de la igualtat entre totes les persones, independentment de la seva orientació sexual (González Beilfuss, 2015). En aquest context, el 2 d'octubre de 2014, el Parlament de Catalunya va aprovar la *Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia*.

Tot i l'existència d'aquestes normatives la LGTBI-fòbia segueix present a la nostra societat de múltiples maneres, a vegades molt subtils; d'altres, no tant, atemptant contra la integritat de persones concretes, i al mateix temps, reproduint una desigualtat estructural que invisibilitza, discrimina i/o maltracta aquelles persones que no s'ajusten als criteris del cisheteropatriarcat.

Les administracions locals tenen un rol primordial en la construcció dels contextos quotidians de les persones, ja que són les encarregades de dissenyar i implementar polítiques que responguin a les necessitats específiques dels habitants dels territoris que administren, reconeixent les seves idiosincràsies particulars, aprofitant els recursos locals disponibles i potenciant l'acció del teixit associatiu existent, entre altres elements propis de cada territori.

En coherència amb aquesta línia d'acció i responent al mandat que la pròpia Llei 11/2014 estableix, l'Ajuntament de Gavà ha volgut elaborar un Pla Local per a la Diversitat sexual, afectiva i de gènere, per tal de fer un pas endavant en la protecció i promoció dels drets de les persones LGTBI en general, i d'aquelles residents al territori en particular.

El document que aquí presentem és el resultat d'un procés de diagnosi conformat a partir de l'anàlisi i la reflexió conjunta de diversos actors (que resideixen o treballen a

Gavà) vinculats o interessats en la qüestió LGTBI. Està concebut com un pas més en la feina que des de fa dècades s'ha anat realitzant en el territori al voltant d'aquest tema des de diferents posicions. En aquest cas, es tracta del primer instrument específic de planificació institucional sobre la temàtica de la diversitat sexual i de gènere, la qual cosa té com a mínim dues consideracions; per una banda, és un pas endavant com a instrument de visibilització i orientació de les polítiques; i per una altra, constatem la vital importància d'assegurar la seva implementació i de continuar treballant per fer de Gavà un entorn segur i respectuós per a totes les persones, independentment del seu gènere.

El pla que aquí presentem s'ha elaborat tenint en compte les directrius metodològiques que aporta la Guia per l'elaboració de plans locals LGTBI (Diputació de Barcelona, 2017) adaptant-les a les característiques específiques del territori i de la realitat institucional i social local.

1. MARC CONCEPTUAL

1.1. La perspectiva de la diversitat afectiva, sexual i de gènere

Aquest pla es fonamenta en la perspectiva de la **diversitat sexual i de gènere** que, alhora, beu de la **perspectiva de gènere i feminista**, que vol anar més enllà de l'acrònim LGTBI (en totes les seves versions, àmpliament criticades des de diverses posicions del "col·lectiu", entre altres coses, per les relacions de poder que amaga) i oferir una mirada global del gènere i la sexualitat, que no només comprèn a les persones que s'identifiquen amb alguna de les lletres de l'acrònim, sinó al conjunt de la ciutadania (Diputació de Barcelona, 2017).

Aquesta aproximació, explica les qüestions relacionades amb la diversitat sexual i de gènere a partir de quatre dimensions que conformen a totes les persones: **el sexe, la identitat de gènere, l'expressió de gènere i l'orientació afectiva i sexual**. Aquestes dimensions (que s'expliquen en els apartats següents), així com les categories que les conformen i les seves relacions, responen a la construcció social (Occidental) de l'anomenat **sistema sexe/gènere** (Gayle Rubin, 1975).

El sistema sexe/gènere és un conjunt de creences (o sistema de pensament) que planteja el binarisme de gènere, segons el qual les persones només poden ser enteses com a homes masculins o com a dones femenines, heterossexuals en ambdós casos, de manera estable i rígida durant tota la seva vida. Aquest sistema funciona a partir de relacions de poder d'uns vers les altres que han estat anomenades de diferents maneres, destacant diversos matisos, com ara heterossexualitat obligatòria (Adrienne Rich, 1980) heteronormativitat (Michael Warner, 1991), pensament heterossexual (Monique Wittig, 1980) o matriu heterossexual (Judith Butler 1990) o, més recentment, heteropatriarcat.

El conjunt de normes implícites en el sistema sexe/gènere provoca exclusions, desigualtats i violències que afecten a les dones i a totes aquelles persones que no s'ajusten a elles, com ara les persones gais, lesbianes, bisexuals, trans* o intersexuals (LGBTI), entre altres. No obstant, des de la perspectiva en que es fonamenta aquest pla, entenem que aquestes normes de gènere poden resultar opressives i discriminatòries per un ventall molt més ampli de persones que les incloses en l'acrònim. Segons el sociòleg i activista trans, Miquel Missé (2018), quant més s'allunyen les persones dels esquemes normatius del sistema sexe/gènere, els malestars i violències més s'accentuen.

Atenent als diferents arguments explicitats en els paràgrafs anteriors, la perspectiva en que es fonamenta aquest pla aborda les qüestions de gènere i sexualitat des d'una mirada **amplia, crítica, flexible i inclusiva** que interpel·la i alhora està orientada a beneficiar a tota la ciutadania.

El sexe

El sexe i/o característiques sexuals fa referència al conjunt de **trets biològics** dels cossos (cromosomes, gònades, hormones i genitals) que defineixen els caràcters sexuals primaris i secundaris a partir dels quals les persones poden ser classificades com a **mascles** o com a **femelles**.

Aquests criteris descriptius i de classificació es basen en una perspectiva biologista i essencialista que ha servit en múltiples ocasions al llarg de la història (i encara, en alguns contextos) per justificar importants desigualtats entre homes i dones. Així mateix, exclou a les persones **intersexuals** o amb diferències en el desenvolupament sexual (DDS), els cossos de les quals no encaixen en aquest binarisme rígid que estableix els paràmetres d'allò normal a nivell cromosòmic, hormonal, reproductiu i genital. Micropenis, macroclitoris, testicles que no han acabat de baixar, dones sense ovaris i/o matriu, ovaris i testicles simultanis, persones amb combinacions cromosòmiques poc habituals, són només algunes de les possibles manifestacions de la variabilitat sexual que es manifesta en 1 de cada 2.000 persones (Coll-Planes, 2013).

Des de la perspectiva sexual i de gènere, es considera que el sexe és una construcció social i cultural¹, i lluny d'entendre'l a partir d'una lògica binària, es considera que és un contínuum amb múltiples combinacions i possibilitats (Fausto-Sterling, 2000).

El gènere (identitat de gènere)

El gènere és la segona dimensió del sistema sexe/gènere, i està totalment vinculada a la categoria del sexe. Fa referència a les expectatives socials i culturals (rols, valors,

---

¹ L'estudi de Thomas Lacqueur, *La construcción del sexo* (1994), revela que fins el segle XVIII, a Occident, la diferència sexual era concebuda com un contínuum, segons el qual, l'aparell reproductor era un sol, sent el femení la inversió del masculí. No va ser fins el segle XIX que emergeix la teoria de l'existència de dos sexes.

sentiments, gustos, desigs, actituds...) que cada cultura assigna a les categories d'**home** i **dona**.

A Occident, la construcció social dels gèneres també s'ha articulat a partir d'una **lògica binària, jerarquitzada i desigual**. En resposta a aquesta manera d'entendre aquests mandats socials, especialment des del moviment feminista, es crítica a aquesta construcció desigual que premia les qüestions associades a la dimensió masculina i menysprea les de la femenina.

En aquest sentit, la **identitat de gènere** és el gènere amb el qual una persona s'identifica. Una identificació que assumeix que les persones amb cossos amb característiques sexuals considerades de mascles s'identificaran en masculí, com a homes; i per altra banda, les persones amb cossos amb característiques sexuals considerades de femella, s'identificaran en femení, com a dones. Aquesta identificació apresada i incorporada és posada especialment en qüestió per les **persones trans**. Les persones trans no només qüestionen aquesta correspondència entre sexe i gènere, sinó que també assenyalen el propi binarisme, ja que hi ha persones que des de la seva identitat trans manifesten no sentir-se ni homes ni dones (persones no binàries o agènere).

L'expressió de gènere

L'**expressió de gènere** és la categoria que s'ha incorporat en darrer lloc al sistema sexe/gènere. Una categoria que dona complexitat a la comprensió del gènere i de les lògiques d'exclusió que es desprenen del mateix. Fa referència a la presentació externa o l'aparença a través del comportament, la indumentària, els trets físics i la gestualitat (J. Butler, 1990).

Aquesta categoria està lligada a les dues anteriors, doncs s'espera que les persones identificades com a homes tinguin una expressió de gènere masculina i de manera oposada, les persones identificades com a dones tinguin una expressió de gènere femenina. Quan l'expressió de gènere no és l'esperada socialment es posen en funcionament la pressió i els càstigs socials, entre els quals es posa en dubte tant la identitat de gènere de la persona (per exemple, si un home té una expressió de gènere femenina es diu que se sent com una dona) o la seva orientació sexual (en el mateix cas anterior, es diu que és gai).

Des de la perspectiva de la diversitat sexual i de gènere, es lluita per posar en qüestió aquestes associacions i perquè tothom pugui expressar el seu gènere de la manera que vulgui sense rebre un càstig social o una categorització que ella mateixa no ha triat i que no la representa.

L'orientació afectiva-sexual²

L'orientació afectiva-sexual fa referència als desigs, pràctiques i impulsos eròtics-sexuals de les persones. Seguint la normativitat del sistema sexe/gènere, s'espera que les persones que s'identifiquen com a dones desitgin als homes, i viceversa. Aquesta relació creuada entre el gènere i l'orientació sexual, l'anomenem heterosexualitat. Si entenem l'orientació sexual des de la perspectiva de la diversitat, aquesta normativitat heterosexual o heteronormativitat (Warner, 1991) és qüestionada per aquelles orientacions que tenen desig tant per persones del seu propi gènere (homosexualitat), com per les persones que tenen desig tant per les persones del mateix gènere com per les del contrari (bisexualitat), fins i tot hi ha persones que qüestionen fins i tot que tothom tingui desig sexual (asexualitat).

El nostre sistema social estableix una determinada ordenació d'aquestes quatre dimensions. Bàsicament, s'estableix que les persones nascudes amb un sexe «mascle», han de tenir una identitat de gènere «home», una expressió de gènere «masculina» i una orientació sexual «heterosexual». En contraposició, les persones nascudes amb un sexe «femella», han de tenir una identitat de gènere «dona», una expressió de gènere «femenina» i una orientació sexual «heterosexual». Així, veiem que l'heterosexualitat, com a norma, té un paper clau en el manteniment del sexisme, perquè permet construir com a complementaris el principi de la feminitat i el de la masculinitat (Diputació Barcelona, 2017).

Sistema Sexe/Gènere

Sexe	Mascle	Femella
Gènere	Home	Dona
Expressió de gènere	Masculina	Femenina
Orientació afectiva-sexual	Desig per les dones (Heterosexual)	Desig pels homes (Heterosexual)

La perspectiva de la diversitat sexual i de gènere (DASG) planteja que aquest sistema binari ens limita, doncs si seguim la seva lògica, la nostra biologia condiciona la nostra

---

² Dins del col·lectiu gai i lèsbic existeix hi ha diferents maneres d'entendre el desig sexual, ja sigui com a *orientació* o com a *opció*. La gent que crítica al concepte d'orientació (sobretot el moviment queer) sosté que aquest suposa una comprensió essencialista, reduccionista i limitadora del desig sexual, ja que el concep com a fix i estable durant tota la vida. Diuen que hi ha prou recerca contrastada que indica que això no és així, com l'informe Kinsey, que en 1948 va demostrar que una proporció molt important de la població que s'identificava com a "heterosexual" havia tingut pràctiques "homosexuals" en algun moment de la seva vida. Per una altra banda, la concepció essencialista del desig sexual (a través del concepte d'orientació) ha estat i és una estratègia política utilitzada pels moviments homosexuals d'arreu del món en la seva lluita -per una banda- contra la despatologització i les diferents teràpies de reconversió (lobotomia, teràpia de shock, psicoteràpia) que s'utilitzaven fins fa poc (i encara en alguns llocs); i -per una altra- pel reconeixement i l'accés a drets com al matrimoni i l'adopció. La idea de fons és que si el desig homosexual és innat, per tant, no es pot canviar, les persones que ho senten no "tenen la culpa d'haver nascut així" i "no poden fer res per canviar-ho", per tant no se les pot discriminar per això.

identitat i no ens deixa explorar altres maneres de ser i estar. I és en aquest sentit en el que aquesta perspectiva entén que aquest sistema i les normes adherides al mateix no només són qüestió del col·lectiu LGTBI, sinó de tota la ciutadania. Alhora, pensa les possibilitats de cadascuna de les dimensions d'una manera més àmplia i complexa. Utilitzant la metàfora cromàtica, es podria dir que la DASG suposa la superació del paradigma bicolor (blanc/negre) per donar pas a un PANTONE ple de matisos.

Sistema sexe/gènere amb perspectiva de la diversitat sexual i de gènere

Sexe	Masclle	Intersex	Femella
Gènere	Home	Trans*	Dona
Expressió de gènere	Masculina	Androgínia	Femenina
Orientació afectiva-sexual	Desig per les dones (Heterosexual)	Homosexual Bisexual Pansexual Asexual ...	Desig pels homes (Heterosexual)

1.2. La diversitat i l'heterogeneïtat de les sigles LGTBI

Hem de tenir present que tot i que s'acostuma a parlar de les persones LGTBI com a col·lectiu, cadascuna de les identitats que conforma les sigles (lesbianes, gais, trans*, bisexuals i intersexuals) viuen **realitats diverses**, i per tant, cadascuna d'elles tenen també **necessitats específiques**.

Cal tenir en compte que el propi acrònim en relació a la diversitat sexual i de gènere ha anat canviant al llarg del anys, supeditat als **canvis en el moviment d'alliberament sexual i de gènere**, i als debats interns dins del mateix, com per exemple la hipervisibilitat dels homes gais i la invisibilitat de les dones lesbianes, les persones trans i les bisexuals. En aquest sentit, darrerament, tot i el debat que encara actualment existeix, s'ha incorporat la «I» -de intersexualitats- a l'acrònim³. Hi ha diferents corrents dins de les dissidències afectiu-sexuals que advoquen per incorporar altres sigles⁴ com la «Q» (queer) o la «A» (asexual), o fins i tot propostes d'afegir una «+», simbolitzant les múltiples possibilitats identitàries que s'emmarquen dins de la diversitat afectiva-sexual i de gènere.

3 La inclusió de intersexualitat a les sigles LGTB, està en debat perquè el moviment intersex no té molta presència ni espais de confluència amb el col·lectiu LGTB. Tot i que teòricament, la violència contra les persones intersexuals té molt a veure amb el sistema de gènere i el binarisme, la manca d'aliances i diàlegs entre aquests moviments en el nostre context fa difícil explicar aquesta inclusió.

4 Al glossari s'expliquen a quines identitats corresponen aquestes altres lletres (Q,A,+).

Així doncs, s'ha d'entendre l'acrònim LGTBI com una estratègia d'aliances per visibilitzar unes determinades opressions cap a les persones amb sexualitats i gèneres no normatius, però que amaga també una sèrie de **desigualtats i debats interns** que no s'han d'ignorar si no volem perpetuar certes exclusions i violències cap a les persones LGTBI més vulnerables.

I en aquest sentit, per aproximar-nos a la complexitat del grup cal adoptar una **perspectiva interseccional** (Creenshaw, 1991), per entendre que aquest sistema sexe/gènere està creuat i actua de manera simultània amb altres eixos de diferència/desigualtat estructurals relacionats com l'origen, la raça, la cultura, la classe social, l'edat, la funcionalitat, etc. que afecten de manera particular la vida de les persones sexualment i genèricament diverses (Platero, 2012). Aquests eixos s'entrellacen conformant una matriu en el marc de la qual es constitueixen individus en diferents i canviants posicions de poder (Collins, 1991). Des d'aquesta òptica, se sosté que no es pot ser lesbiana, trans o gai en el buit: les persones trans, gais, heterossexuals o lesbianes són d'una determinada classe social, edat, procedència i un llarg etcètera de dimensions estructurals que configuren les seves trajectòries vitals, les seves discriminacions i els seus privilegis (Coll-Planas, 2013). En dissenyar polítiques, cal tenir present aquesta complexitat i com es creuen els diferents eixos d'opressió. (Guia per a l'elaboració de plans locals LGTBI, 2017).

1.3. Els plans d'igualtat LGTBI

Per entendre l'actual desenvolupament de les polítiques LGTBI en el nostre context, cal tenir en compte tres aspectes: la **força del moviment LGTBI**, la **trajectòria en polítiques per la diversitat afectiva-sexual i de gènere a Catalunya** i, el recorregut **de les polítiques LGTBI al món local**.

L'impuls dels Plans d'Igualtat LGTBI sorgeix del **previ reconeixement d'una situació de desigualtat** o discriminatòria per raó d'identitat sexual i/o de gènere, i demostra la voluntat de voler transformar aquesta realitat propiciant un model de ciutadania basat en el respecte i l'equitat. Amb aquest objectiu i atenent a les competències locals que atorga la Llei 11/2014, la Diputació de Barcelona i diferents governs locals de la demarcació de Barcelona dissenyen i implementen els Plans Locals d'Igualtat LGTBI.

Els plans LGTBI s'entenen com a una eina per a treballar de manera **transversal** el principi d'igualtat, a través de diferents actuacions que s'emmarquen en els diferents àmbits de la gestió de les administracions locals. Aquest plantejament requereix un fort compromís i sensibilització política, així com la voluntat i la implicació del conjunt del personal del municipi implicat. Es pot dir, llavors, que un Pla d'Igualtat LGTBI s'utilitza tant per a **planificar i posar en marxa un seguit d'actuacions concretes, com per prevenir el seguiment i l'avaluació posterior**. En aquest sentit, han d'existir mecanismes per a mesurar l'impacte i els efectes possibles del mateix en les condicions de vida dels i les ciutadanes a les quals va adreçat.

2. MARC LEGAL

La conquesta de visibilitat, reconeixement i drets de la comunitat LGTBI no es pot entendre sense la lluita i les reivindicacions dels moviments socials.

Aquesta lluita, la qual agafa força sobretot entre els anys 80 i 90, ha estat enfocada a l'equiparació de drets, la no discriminació i la participació social i política en igualtat de condicions. Els drets sexuals o de ciutadania íntima caracteritzen les reivindicacions i demandes d'aquests moviments socials: drets sobre l'accés al propi cos, les relacions i la sexualitat, la regulació de les parelles, drets reproductius, la diversitat familiar, l'ètica de la cura, dret a l'autodeterminació vers la identitat de gènere, etc. (Diputació de Barcelona, 2018)

A continuació es fa una relació dels marcs legals vigents en relació als drets LGTBI a l'àmbit català, a l'Estat Espanyol i a nivell Europeu.

2.1. Catalunya

L'any 1970 es va constituir per part de l'activista català, Armand de Fluvià i Escorsa, el MELH (Movimiento Español de la Liberación Homosexual), una entitat que va significar el tret de sortida al moviment LGTBI a l'Estat Espanyol. Durant la dictadura, l'homosexualitat estava prohibida i patologitzada, de manera que al llarg d'aquest període van passar per la presó al voltant d'unes 1.000 persones del col·lectiu LGTBI, destacant les persones trans* i de classe social baixa, les quals van ser les que van patir més la repressió i la persecució. Al 1970, Armand de Fluvià i Escorsa i Francesc Francino van liderar la Campanya contra la descriminalització de la Llei de Perillositat social i rehabilitació social, que va anar acompanyat cinc anys després, del Manifest FAGC. D'aquest va sorgir la creació del Front d'Alliberament Gai de Catalunya. De manera que Catalunya va liderar l'inici del moviment LGTBI a l'Estat Espanyol. (Xarxa de Biblioteques Municipals, 2021).

Per tot aquest recorregut Catalunya ha estat i és un territori pioner i exemplar en el disseny i la implementació de polítiques d'igualtat vers la diversitat sexual i de gènere. L'octubre de 2014, l'aprovació al Parlament de Catalunya de la **Llei 11/2014 per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la lesbofòbia, la bifòbia i la transfòbia** donà un nou impuls obligant les administracions públiques catalanes a implementar mesures efectives contra la discriminació de les persones LGBTI.

L'**article 3.2.** obliga la Generalitat i els ens locals del territori a promoure les condicions per fer-la plenament efectiva en els àmbits competencials respectius. I l'article 6 obliga a assegurar la cooperació interadministrativa, com a principi orientador. L'Àrea per a la Igualtat de Tracte i no Discriminació de Persones Lesbianes, Gais, Bisexuals, Transgènere i Intersexuals de la Generalitat de Catalunya té com a funcions impulsar el desplegament i avaluar la implementació i el compliment de la llei.

Tal com expressa Jaurena i Salas (2015: 16), no es tracta d'una llei de reconeixement de drets, sinó de garantia de drets, ja que pretén “convertir la igualtat formalment ja reconeguda a les lleis en favor de les persones LGTBI en igualtat real i efectiva” (2015: 16). En aquest sentit, la llei està pensada des d'una mirada integral, abastant diferents sectors i àmbits d'intervenció.

Àmbits d'intervenció Llei 11/2014:

Àmbits d'intervenció	Educació
	Cultura, lleure i esport
	Mitjans de comunicació
	Salut
	Acció social
	Mercat laboral
	Famílies
	Formació i sensibilització
	Privació de llibertat
	Participació i solidaritat
	Transsexualitat i intersexualitat

Un altre aspecte destacable de la llei, és que contempla la creació d'un **Servei d'Atenció Integral (SAI)**, amb l'objectiu d'atendre a persones que pateixin, hagin patit o estiguin en risc de patir discriminació o violència per raó d'orientació afectiva-sexual o per identitat de gènere.

Igualment, també contempla la creació d'un **òrgan consultiu permanent** i un **òrgan rector i coordinador de les polítiques LGTBI**, encarregat d'executar i de coordinar les polítiques LGTBI dels diversos departaments de la Generalitat de Catalunya.

D'altra banda, la Llei és innovadora també pel seu **caràcter sancionador**. La mateixa desplega mecanismes per garantir el dret a la igualtat de les persones LGTBI, com, per exemple, un sistema d'infraccions i de sancions⁵ que es poden trobar al capítol IV de la llei.

L'**article 34** estableix que les infraccions poden ser lleus, greus o molt greus, sempre que no siguin constitutives de falta o delictes⁶. A tall d'exemple, una infracció lleu és emetre intencionadament expressions vexatòries que incitin a la violència, i tinguin

---

5 L'article 31 de la Llei 11/2014, LGTBI estableix que «1. Són infraccions administratives en l'àmbit dels drets de les persones LGTBI les accions o omissions tipificades per aquesta llei i compreses dins l'àmbit material de competència de la Generalitat o dels ens locals de Catalunya, sempre que no constitueixin falta o delictes». I l'article 38 de la mateixa llei estableix que «La competència per a incoar els expedients administratius del règim sancionador d'aquesta llei i la imposició de les sancions correspon a la persona titular de la secretaria general del departament competent en matèria de no discriminació de les persones LGTBI».

6 A l'article 35 s'estableix un règim de sancions per als diferents tipus d'infraccions mencionades.

connotacions homofòbiques, bifòbiques, lesbofòbiques o transfòbiques en els mitjans de comunicació, en discursos o en intervencions públiques. Una infracció greu és, per exemple, impedir a una persona, d'una manera intencionada, la realització d'un tràmit o l'accés a un servei públic per causa de l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere d'aquesta persona. I una infracció molt greu mencionada a la llei és, per exemple, convocar espectacles públics o activitats recreatives que tinguin com a objecte la incitació a l'odi, a la violència o la discriminació de les persones LGBTI.

L'**Estatut d'Autonomia**, ja va establir un concepte expressament ampli de **família** esmentant, entre d'altres, les famílies constituïdes per persones LGBTI, al seu article 40.2. A més, en el seu article 40.8. s'estableix que «els poders públics han de promoure la igualtat de totes les persones amb independència de l'origen, la nacionalitat, el sexe, la raça, la religió, la condició social o l'orientació sexual, i també han de promoure l'eradicació del racisme, de l'antisemitisme, de la xenofòbia, de l'homofòbia i de qualsevol altra expressió que atempti contra la igualtat i la dignitat de les persones». A més, la **Llei 3/2005**, del 8 d'abril, de modificació de la Llei 9/1998, del Codi de Família, de la **Llei 10/1998**, d'unions estables de parella, i de la **Llei 40/1991**, del Codi de Successions per causa de mort en el Dret Civil de Catalunya, en matèria d'adopció i tutela estableix el dret a l'adopció per part de persones homosexuals.

És rellevant com aquest últim any 2020 es va aprovar la **Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista**. La Llei 5/2008 va suposar un davant i un darrere en termes de l'abordatge de la violència de gènere, ja que identifica la violència masclista com una vulneració greu dels drets humans de les dones, i és a partir d'aquesta premissa on es posa de manifest la necessitat de responsabilitzar als poders públics sobre l'obligació de garantir la protecció de la dignitat, la vida i la llibertat de les dones. Aquesta llei per primera vegada exposa el problema de la violència de gènere com una problemàtica estructural i sistèmica, i identifica la relació desigual de poder present entre ambdós sexes. Davant aquest context la Llei 17/2020 té la voluntat de respectar la diversitat de gènere i per tant protegir el dret de les dones transgènere, cisgènere i de les persones no binàries. De la mateixa manera que la llei, a diferència de l'anterior, especifica que la violència pot ser causada tant per acció com per omissió, i amplia el concepte violència introduint la violència digital i la violència en l'àmbit social i comunitari.

Per altra banda, al mateix 2020 es va publicar al BOE la **Llei 19/2020, de 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no discriminació**, amb l'objectiu d'establir un marc legal de regulació per garantir el dret de totes les persones a viure amb dignitat, seguretat i autonomia i amb igualtat de tracte i lliures d'explotació, mals tractes o discriminació per raó de:

- lloc de naixement
- procedència, nacionalitat o pertinença a una minoria nacional
- raça, color de pell o ètnia
- opinió política o d'altra índole
- religió, conviccions o ideologia

- llengua
- origen cultural, nacional, ètnic o social
- situació econòmica o administrativa, classe social o fortuna
- sexe, orientació, identitat sexual i de gènere o expressió de gènere
- malaltia, estat serològic
- discapacitat o diversitat funcional, o per qualsevol altra condició, circumstància o manifestació de la condició humana, real o atribuïda.

L'elaboració d'aquesta llei ja estava indicada en la Disposició Addicional Quarta de la mateixa Llei 11/2014, per tant, constitueix un pas endavant més en la lluita per garantir els drets de totes les persones residents a Catalunya. En aquesta mateixa línia, el passat 25 de març El Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya va presentar públicament l'Organisme per a la Protecció i Promoció de la Igualtat de Tracte i No Discriminació (OPPITND), que és una de les estructures institucionals incloses en la llei per desenvolupar els mandats de la Llei.

2.2. Estat Espanyol

En relació amb l'àmbit de l'**Estat Espanyol**, es destaquen les principals iniciatives legislatives que afecten les persones LGBTI:

- **Llei 3/2007**, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe per a persones transsexuals.
- **Llei 14/2006**, de 26 de maig, que va regular els drets de les dones lesbianes en matèria de reproducció humana assistida.
- **Llei 13/2005**, d'1 de juliol, que va permetre el matrimoni entre persones del mateix sexe.
- **Llei 62/2003**, de 30 de desembre, que regula la igualtat de tracte i la no-discriminació laboral per raó d'orientació sexual;
- **Llei orgànica 10/1995**, de 23 de novembre, que entre altres aspectes incorpora al Codi Penal l'agreujant de responsabilitat criminal en delictes motivats per l'orientació sexual de la víctima (article 22).
- **Llei orgànica 8/2021**, de 4 de juny, de protecció integral de la infància i l'adolescència enfront de la violència.
- **Projecte de llei per la igualtat real i efectiva de les persones trans**, la qual recull la lliure determinació de la identitat de gènere de les persones trans*. Va ser presentada al Congreso de los Diputados al març de 2021. Després d'un intens debat, va ser rebutjada al maig d'aquell mateix any.
- **En el conjunt d'Espanya, actualment es compta amb 18 lleis autonòmiques per garantir els drets i la protecció de les persones del col·lectiu LGTBI**, desplegades en 14 comunitats autònomes: País Basc, Galícia, Andalusia, Catalunya, Canàries, Extremadura, Madrid, Murcia, Balears, Comunitat Valenciana, Navarra, Aragó i Cantàbria. D'aquestes 18 lleis, 11 estan destinades al col·lectiu LGTBI en general i 7 són específiques pel col·lectiu trans*.

2.3. Europa

Finalment, en l'àmbit europeu, s'han d'esmentar:

- **Resolucions del Parlament Europeu** del 8 de febrer de **1994**, del 18 de gener de **2006** i del 24 de maig de **2012**, relatives a la igualtat de drets de lesbianes i gais i a la lluita contra la discriminació i l'homofòbia.
- **Directiva 2000/78/CE**, del Consell, relativa a l'establiment d'un marc general per a la igualtat de tracte al lloc de treball i en l'ocupació.
- **Carta de drets fonamentals de la Unió Europea**, que consagra la prohibició de discriminació per orientació sexual com a dret primari de la Unió.
- **Resolució de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, del 22 d'abril de 2015**, la qual insta als Estats a incorporar procediments ràpids i accessibles en l'autodeterminació del gènere de les persones trans*.

3. PROCÉS D'ELABORACIÓ I METODOLOGIA

La metodologia de recerca utilitzada en aquest estudi està inspirada en les perspectives participatives d'investigació-acció que assumeixen, per una banda, el caràcter indissociable de la recerca i l'acció col·lectiva i, per l'altra, el paper actiu de les persones en la comprensió de les seves realitats, així com la seva capacitat d'agència per a la transformació de relacions de poder (Colectivo IOE, 2003; Montero, 2006; entre d'altres). Aquest tarannà de participació estarà present en les diferents etapes del treball mitjançant: a) la coordinació constant entre l'equip de recerca i les persones responsables de l'encàrrec per part de l'Ajuntament; b) la generació d'espais de reflexió col·lectiva en diferents fases de l'estudi i; c) la devolució dels resultats de la recerca i la proposta d'accions de millora.

3.1. Objectius

L'estudi està orientat a assolir els següents objectius:

Objectiu General

Construir de manera participativa els documents i mecanismes de base de la futura Estratègia d'Acció LGTBI de l'Ajuntament de Gavà.

Objectius Específics

- Elaborar una diagnosi que permeti identificar els punts forts, els febles, les oportunitats i les amenaces en la protecció dels drets i les llibertats de les persones LGTBI del territori.
- Elaborar un Pla d'Acció que serveixi com a carta de navegació per a les polítiques LGTBI del territori a curt, mig i llarg termini.
- Dissenyar un mecanisme participatiu de seguiment de la implementació del Pla,

per garantir l'assoliment dels seus objectius i la consecució dels resultats.

3.2. Àmbits d'anàlisi

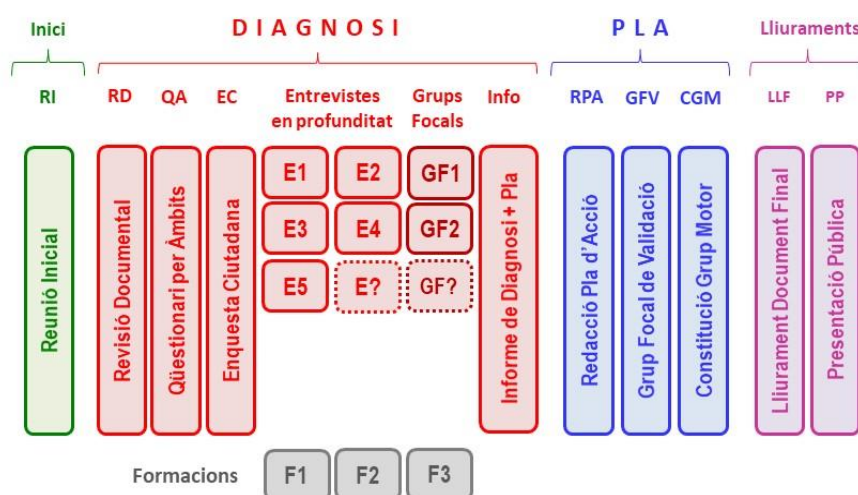
En el procés d'estudi i planificació s'està posant el focus en el diferents àmbits socials suggerits a la Guia per a l'Elaboració de Plans Locals LGTBI, editada per la Diputació de Barcelona, a saber:

1. Organització Municipal i comunicació
2. Coeducació
3. Salut
4. Visibilitat i Participació
5. Esports i Lleure
6. Cultura i oci
7. LGTBI-fòbia
8. Drets laborals
9. Acció Social
10. Diversitat cultural i religiosa

3.3. Fases del procés

L'estudi s'ha estructurat en 4 fases que presentem a continuació:

Pla Local LGTBI > Procés

Mesos

1

2-3

4-5

6-7

8

Fase-1: Acotant l'Encàrrec

Va consistir en una reunió tècnica amb les responsables de l'encàrrec per part de l'Ajuntament de Gavà, les persones de referència per part de la Diputació de Barcelona, així com el responsable de l'execució per part de l'Institut Diversitas. L'objectiu de la reunió va ser consensuar el marc general de l'estudi (fases, calendari, etc.), així com establir la metodologia de coordinació entre les parts, per tal de garantir el correcte desenvolupament de l'encàrrec.

Fase-2: Diagnosi

La diagnosi està orientada a assolir els següents objectius:

1. Fer una descripció aproximada de les diferents realitats de les persones LGTBI al municipi.
2. Conèixer com s'està abordant la qüestió de la diversitat afectiva, sexual i de gènere des de l'Ajuntament.
3. Identificar els punts forts i els punts febles del municipi en matèria de diversitat afectiva, sexual i de gènere.
4. Identificar els objectius prioritaris a treballar per garantir els drets de les persones LGTBI a Gavà.

Per dur a terme aquests objectius, la diagnosi va incloure diferents tècniques de recerca que expliquem a continuació:

Recerca documental

En primera instància es van recopilar dades i informacions sobre la història, l'estat actual i la manera en que s'està treballant la qüestió LGTBI al municipi des de la perspectiva de l'Ajuntament de Gavà.

Els documents revisats van ser:

- Organigrama Regidories de l'Ajuntament de Gavà.
- Protocol d'actuació davant d'una situació d'assetjament sexual, assetjament per raó de sexe i/o assetjament moral o mobbing 2016.
- II Pla de Polítiques d'Igualtat de Gavà 2014-2018.
- II Pla d'Igualtat Intern de l'Ajuntament de Gavà 2020-2024.
- Memòria SAI 2019.
- Memòria SAI 2020.
- Memòria SAI 2021.
- Excel informació enviada a la Generalitat 2020. Projectes finalitzats i formació realitzada al 2020, previsió de la formació prevista al 2021 i jornada laboral referent del SAI.
- Excel Accions pla per la diversitat sexual i de gènere del Consell Comarcal del Baix Llobregat 2021-2024. Document actualitzat de les accions que conté el Pla Comarcal LGTBI i quines han realitzat. Document resum octubre 2021.

- Documents resum de diferents formacions.
- Exemples de formularis que incorporen la perspectiva LGTBI. (Ex. Formulari inscripcions persones adultes, Ex. Formulari qüestionari risc psicosocial.)
- Revisió perfil Instagram: @gava4LGTBI – Llistat d'accions i publicacions classificades per àmbits.
- Protocol d'actuació davant d'agressions sexistes en espais públics d'oci. Gavà lliure de sexisme i LGTBI-fòbia. Ajuntament de Gavà 2019.
- Comissió jove LGTBI. Perfil d'Instagram.
- Llistat de campanyes LGTBI. (Descripció a les memòries del SAI).
  - Jornades anuals contra la LGTBI-fòbia.
  - Jornades de l'Alliberament LGTBI.
  - Jornades de l'Octubre trans (octubre).
  - Sant Jordi recomanació de llibres.
  - Visibilització commemoracions a través de xarxes (Visibilitat lèsbica, trans, etc.).
- Pla LGTBI del Consell Comarcal del Baix Llobregat 2020-2024.
- Document elaborat per la fundació SURT durant la Diagnosi del Pla Comarcal LGTBI del Baix Llobregat. Recull la informació de Gavà al 2019 respecte la diversitat afectiva, sexual i de gènere.
- Qüestionari per àmbits respost per l'Ajuntament de Gavà per veure l'estat actual de manera general entorn la diversitat afectiva, sexual i de gènere.

Disseny d'eines metodològiques

El següent pas respon al disseny de les eines metodològiques utilitzades a la fase següent de treball de camp, a partir de la informació recollida a la fase anterior.

- **Guió qüestionari a les tècniques de l'Ajuntament de Gavà** (Annex 1).
Es va realitzar un qüestionari per a les tècniques de les àrees vinculades amb igualtat i LGTBI per tal de tenir una foto inicial sobre com s'està treballant la qüestió LGTBI al municipi. El qüestionari es va organitzar a partir dels 11 àmbits indicats per la *Guia per l'elaboració de plans locals LGTBI* de la Diputació de Barcelona (2017).
- **Guió de l'enquesta ciutadana virtual** (Annex 2).
Es va dissenyar una enquesta ciutadana virtual oberta a la ciutadania de Gavà amb l'objectiu de recollir el màxim de veus possibles i diverses sobre la qüestió LGTBI al municipi.
- **Guió de les entrevistes en profunditat** (Annex 3).
Les entrevistes es van estructurar en quatre blocs:
  - a. **Passat.** Història personal de participació, militància i/o vinculació de la persona entrevistada amb el tema LGTBI, que justifica el seu caràcter "d'informant clau" en el context de la Diagnosi i Pla Local LGTBI. En alguns casos s'ha considerat que "la clau" ve donada per la posició institucional o organitzacional de la persona, que es valora com a estratègica de cara a la futura implementació del pla a nivell local.
  - b. **Present.** Percepció de la persona entrevistada sobre el nivell de sensibilització

existent al municipi respecte la diversitat afectiva i sexual, a nivell general, a partir del seu coneixement del teixit associatiu local, casos o situacions específiques de LGTBI-fòbia.

- c. **Àmbits socials.** Percepció de la persona entrevistada sobre com considera que està el tema LGTBI al municipi en els diferents àmbits socials: educació, salut, treball, cultura, esports, lleure i oci, diversitat cultural i religiosa, visibilitat i participació, acció social i el compromís institucional.
- d. **Futur.** Línies d'acció, objectius o accions concretes que la persona entrevistada identifica com a prioritàries a treballar en relació a la temàtica en els propers 4 anys a nivell local. D'aquest apartat es va extreure la informació per elaborar el Pla Local LGTBI.

- **Guió del grup focal de Diagnosi** (Annex 4).

El grup focal de diagnosi es va dissenyar amb el propòsit de facilitar un debat estructurat i participatiu entre diferents persones vinculades directament i/o interessades en la temàtica LGTBI a nivell local. Des d'aquesta perspectiva el guió de la trobada es va plantejar al voltant de 2 blocs temàtics:

- a. **Present**

- Nivell de sensibilització ciutadana sobre les persones LGTBI.
    - Percepció de la qüestió LGTBI als diferents àmbits socials de Gavà.
    - Valoració de la tasca que fa l'Ajuntament de Gavà en relació al tema LGTBI.

- b. **Prioritats i reptes de futur**

- Principals prioritats que hauria de tenir el Pla per a la diversitat afectiva, sexual i de gènere de l'Ajuntament, per tal de treballar a partir d'ara i en els pròxims anys.

- **Guió del grup focal de Validació** (Annex 5).

El grup focal de validació es va dissenyar amb el propòsit de facilitar un debat estructurat i participatiu per presentar el primer esborrany del Pla.

Des d'aquesta perspectiva el guió de la trobada es va plantejar 3 parts:

- Presentar un esborrany del Pla amb l'informe de diagnosi i el Pla d'acció.
  - Obrir el debat entre les persones assistents sobre aquestes conclusions, per tal d'expressar el seu acord o desacord, o afegir matisos.
  - Establir el Mecanismes de validació i seguiment de Pla.

Treball de camp

A la fase de treball de camp s'ha recollit la informació a partir de les eines dissenyades a la fase anterior:

Qüestionari a les tècniques de l'Ajuntament de Gavà

El qüestionari va ser respost per les tècniques de l'Ajuntament de Gavà i ens va permetre obtenir una foto inicial de l'estat de la qüestió de la diversitat afectiva, sexual i de gènere del municipi en relació amb els diferents àmbits d'acció.

Enquesta virtual ciutadana

L'enquesta va estar oberta entre el 18 de novembre al 3 de desembre de 2021 (16 dies), període en el qual es va difondre a través dels diversos canals d'informació de l'Ajuntament i per correu electrònic a contactes clau del municipi. Consultar Annex 6 per veure els canals de difusió de l'Ajuntament. L'enquesta va ser contestada per 510 persones, la majoria de les quals respon al següent perfil demogràfic: Dona (73,1%), entre 36 i 60 anys (66,7%), resident a Gavà (77,6%), amb estudis obligatoris (41%) o grau universitari (34,7%), amb ingressos familiars totals entre 801 € i 2.000 € (33,7%) o entre 2.001 i 5.000 € (37,6%), no gaire pròxim al col·lectiu (44,1%) o molt pròxim (43,5%).

Entrevistes en profunditat

Es van realitzar 5 entrevistes en profunditat a persones considerades "informants clau" sobre el tema al municipi (Veure Annex-7). Es van tenir en compte perfils tècnics, persones activistes i vinculades a Gavà, totes connectades d'alguna manera amb la diversitat afectiva, sexual i de gènere.

Grups Focals de Diagnosi

Es van realitzar 2 grups focal, el primer amb personal sobretot tècnic o d'àrees d'educació, salut, empresa i ocupació i cultura . El segon es va convocar a ciutadania i teixit associatiu (Veure Annex-7).

Els grups focals van estar orientats a obrir un espai de reflexió i diàleg sobre els primers resultats de la diagnosi recollits a les entrevistes en profunditat i a l'enquesta ciutadana, per tal d'identificar les línies argumentals principals, així com els enfocaments minoritaris.

Grup Focal de validació

Està previst realitzar un grup focal de validació al final del procés amb persones de perfil tècnic i de ciutadania que hagin participat en alguna de les fases prèvies durant l'elaboració de la diagnosi, per tal de presentar-los els resultats de la mateixa i demanar-los comentaris i matisos als resultats.

Formació sobre temàtica LGTBI

Com a part del procés d'elaboració del Pla Local LGTBI s'ha realitzat formació sobre la temàtica a diversos perfils del municipi amb la propòsit de: traspasar el marc conceptual bàsic de les perspectiva de gènere i de la diversitat afectiva, sexual i de gènere en els que es fonamenta el pla (perspectiva de gènere, sistema sexe gènere, paradigma de la diversitat afectiva, sexual i de gènere, LGTBI-fòbia, etc.). En el moment d'elaboració d'aquest informe, l'estat d'avenç d'aquesta tasca és:

- S'ha format al personal tècnic de l'ajuntament, a la primera part del grup focal de personal tècnic.
- S'ha format als equips tècnics de les àrees d'Educació i de Joventut l'ajuntament.

Fase-3: Sistematització i anàlisi de la informació

La sistematització i anàlisi de la informació recopilada va incloure les següents tasques:

Transcripció semi-literal de les entrevistes i del grup focal

Per tal de facilitar l'observació i anàlisi de les informacions i arguments utilitzats per les persones que van participar en alguna o les dues metodologies de recerca es va fer una transcripció semi-literal, posant èmfasi en el contingut i no tant en la forma de les enunciacions. D'aquesta manera, les transcripcions recullen el contingut central aportat per cada persona i ometen les expressions col·loquials o interjeccions de dubtes o pauses, que en el marc d'aquest estudi (i considerant els seus objectius i metodologia) es va valorar que no aportaven informació rellevant.

Anàlisi de contingut

De cadascuna de les entrevistes, dels apunts del focus grup i dels resultats de l'enquesta ciutadana es van identificar i recollir les informacions i arguments més recurrents i fonamentats de cadascun dels blocs temàtics, els quals van ser organitzats a partir de la pròpia estructura d'argumentació que es deriva d'ells.

Triangulació

Per tancar la fase de diagnosi, es va dur a terme una triangulació de tota la informació recollida, tant de la recerca documental, el qüestionari per àmbits d'acció amb la informació de l'estat actual pel que fa a la diversitat afectiva, sexual i de gènere, com de les entrevistes en profunditat i dels grups focals de diagnosi.

En poques paraules, la triangulació consisteix en observar tot el material recollit amb les diferents eines de recerca per tal d'identificar els diferents arguments (o línies discursives) desenvolupats per les persones que van participar dels diferents espais de recollida d'informació. D'aquesta manera es poden observar els consensos (o aspectes en que la majoria de participants va contestar de manera similar) i els matisos (o arguments que van aparèixer menys, però que aporten altres mirades sobre un tema en particular).

La triangulació permet contrastar els resultats obtinguts en els diversos mètodes quantitatius i qualitatius d'investigació en una mateixa unitat d'anàlisi, en aquest cas en l'estat de la qüestió LGTBI al municipi de Gavà. A l'apartat següent es presenten els resultats d'aquest procediment, així com un primer recull de propostes orientades a la posterior elaboració del Pla d'acció.

Fase-4: Elaboració del Pla d'Acció i Informe Final

Un cop recollida tota la informació i haver fet la triangulació, prioritzem els principals àmbits i accions de treball que han sortit a través de la diagnosi. Redactem el Pla d'acció i després es dissenyen els mecanismes de seguiment i auditoria social. Es crea el grup focal de validació del Pla i s'elabora l'informe final del document.

4. RESULTATS DE LA DIAGNOSI

A continuació es presenta la diagnosi, on es contextualitza i s'analitzen les informacions extretes a partir de les tècniques de recollida d'informació explicades a l'apartat anterior.

La diagnosi esdevé una eina clau per elaborar el Pla local per a la diversitat afectiva, sexual i de gènere (DASG⁷), ja que els objectius i les accions concretes del mateix s'articulen per tal de donar resposta a les necessitats concretes del municipi.

La present diagnosi està organitzada en dos grans apartats:

Percepcions. En aquesta primera part recollim les percepcions sobre la diversitat afectiva sexual i de gènere a Gavà respecte 4 grans temes:

- Sensibilització ciutadana.
- LGTBI-fòbia.
- Entitats i organitzacions LGTBI.
- Tasca Ajuntament.

Àmbits d'acció. En aquesta segona part ens centrem en els diferents àmbits d'acció, segons el model proposat per la Guia per a l'Elaboració de Plans locals LGTBI (Diputació de Barcelona, 2017). De cada àmbit revisem:

- Les accions del àmbit concret realitzades al municipi entorn a la diversitat afectiva sexual i de gènere.
- Desenvolupament dels arguments que han exposat les diferents persones que han participat de la Diagnosi.
- Per últim analitzem els punts forts i àrees de millora de cada àmbit a mode de resum.

A continuació es desenvoluparà els resultats dels punts esmentats.

4.1. Percepcions

En aquesta primera part de la diagnosi recollim les diverses percepcions de les persones que han participat en la diagnosi per a l'elaboració del Pla per la diversitat afectiva, sexual i de gènere.

Sensibilització ciutadana

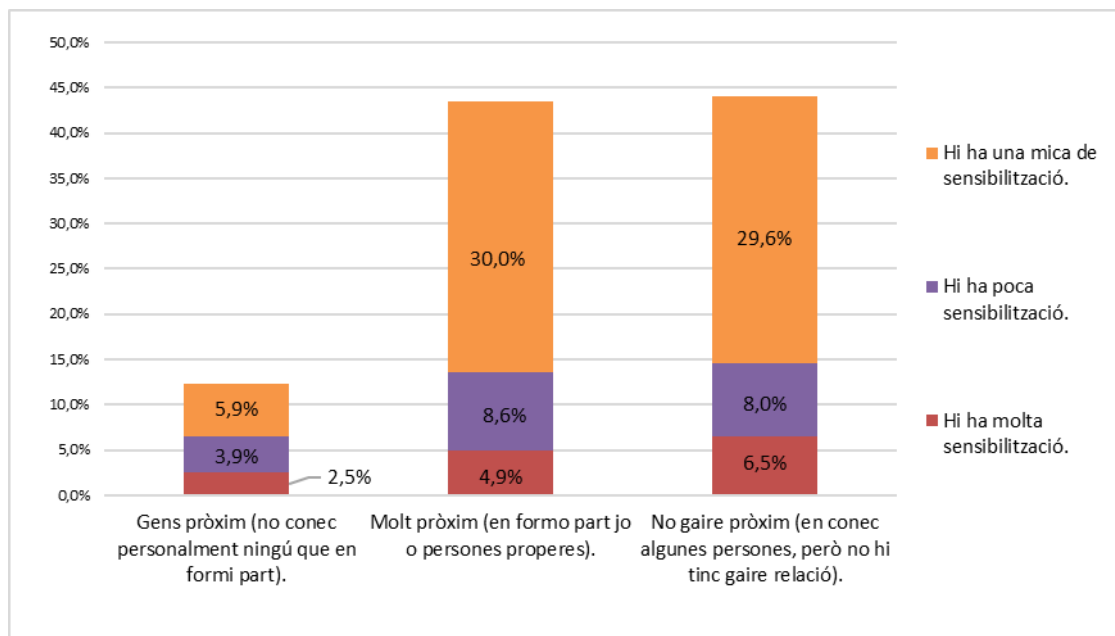
De les persones que van contestar l'enquesta ciutadana, un **65,5%** consideren que hi ha una mica de sensibilització respecte la qüestió de la diversitat afectiva, sexual i de gènere; un **20,6%** considera que hi ha poca sensibilització, mentre que un **13,9%** pensa

---

⁷ En davant utilitzarem l'acrònim DASG per referir-nos de manera sintètica a la perspectiva de la diversitat afectiva, sexual i de gènere.

que hi ha molta sensibilització. Al Gràfic 1 es poden apreciar aquests resultats amb claredat.

Gràfic 1. (P7) Quin nivell de sensibilització ciutadana creus que hi ha actualment a Gavà sobre la realitat de les persones LGTBI? I (P6) Quin nivell de proximitat tens amb el col·lectiu LGTBI?

Base: 510

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta ciutadana virtual (Desembre 2021)

Les altres persones que han participat de la diagnosi a través de les entrevistes i els grups focals reforcen la percepció que hi ha una mica de sensibilització respecte la qüestió de la diversitat afectiva, sexual i de gènere.

L'argument que apareix amb més força és que **hi ha més acceptació que fa uns anys, però que falta molta més sensibilització**. Precisen que hi ha "tolerància, respecte i comprensió", però que no és suficient.

També hi ha bastant consens en que tenir persones LGTBI properes o conèixer el tema afavoreix la sensibilització i permet superar els prejudicis i estereotips. Quan ho viuen els altres tots som tolerants i respectem molt, però quan passa al voltant o a l'entorn més immediat encara hi ha molts prejudicis.

També hi ha força acord en que **hi ha molt desconeixement** perquè s'invisibilitza "si no ho veig, no existeix". Algunes persones expressen que hi ha molt patiment amagat.

Pel que fa a la sensibilització des d'una perspectiva generacional hi ha una mica de debat; algunes persones consideren que les persones joves en general tenen més coneixement sobre la qüestió LGTBI i, per tant, ho accepten amb més facilitat, mentre que el món adult desconeix el col·lectiu i no està tant sensibilitzat. Però no tothom hi

està d'acord; algunes persones que treballen amb gent jove incideixen que també falta molta sensibilització amb les joves, igual que amb la gent gran, sobretot amb aquella que no és del col·lectiu i que -entre altres coses- sovint es perden amb el vocabulari. Hi ha una percepció bastant consensuada de les persones que van participar en el treball de camp que **l'àmbit social més sensibilitzat és el cultural**, per davant d'altres àmbits com els esports, la sanitat o l'educació.

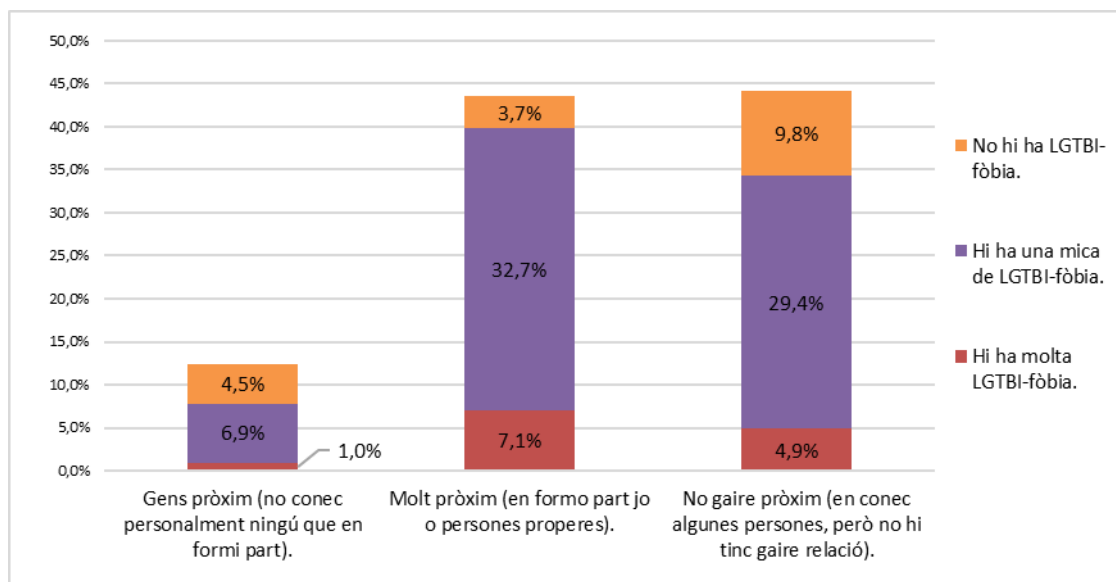
Encara hi ha molts prejudicis sobre les persones del col·lectiu LGTBI, per exemple, sobre les persones trans*, que -atenent a l'imaginari col·lectiu- moltes persones grans continuen associant-les a la prostitució.

També **s'identifica molta resistència davant les qüestions LGTBI per part de cert col·lectius d'extrema dreta**, però que afortunadament són minoritaris al municipi.

LGTBI-fòbia

De les persones que han participat a l'enquesta ciutadana virtual, un 69% consideren que hi ha una mica de LGTBI-fòbia a Gavà, un 18% diuen que no hi ha LGTBI-fòbia a Gavà i un 12,9% diuen que hi ha molta LGTBI-fòbia a Gavà.

Gràfic 2. (P8) Quin grau de LGTBI-fòbia (o rebuig a les persones LGTBI+) perceps al municipi? I (P6) Quin nivell de proximitat tens amb el col·lectiu LGTBI?

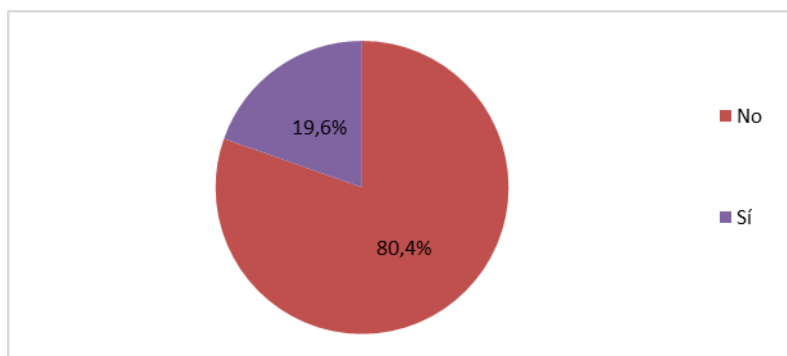

Base: 510

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta ciutadana virtual (Desembre 2021)

De les persones que van contestar l'enquesta ciutadana, un **80,4%** diuen que no han patit ni presenciat mai cap agressió LGTBIfòbica a Gavà, i un **19,6%** afirmen haver patit o presenciat una agressió LGTBIfòbica a Gavà.

Gràfic 3. (P9) Has presenciado o patit alguna discriminació o agressió de LGTBI-fòbia en algun moment al municipi?

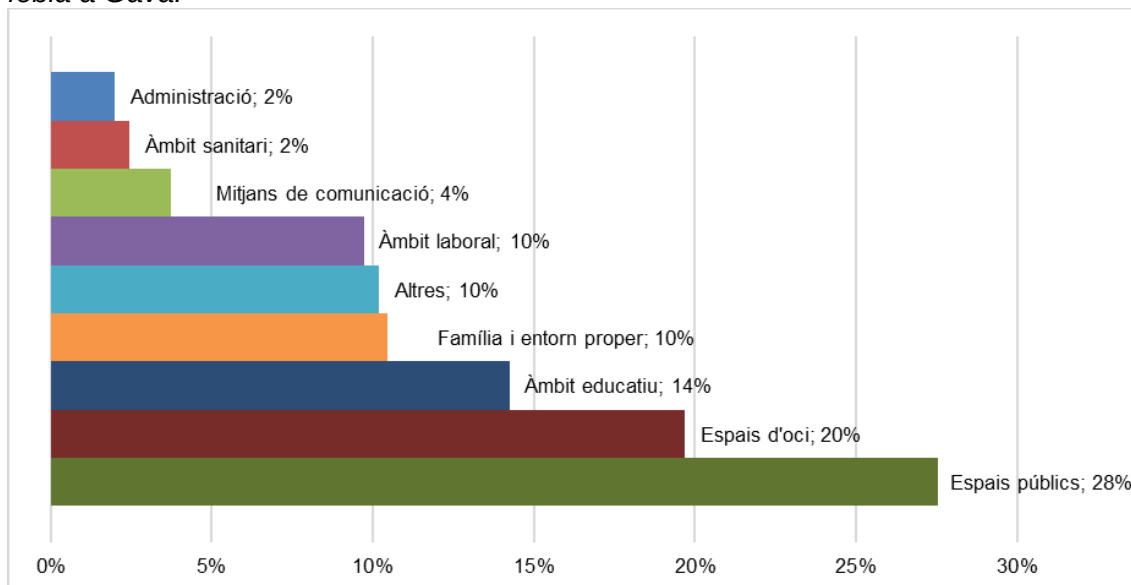

Base: 510

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta ciutadana virtual (Desembre 2021)

Així doncs, pel que fa a les persones que van contestar l'enquesta ciutadana identifiquen que hi ha una mica de LGTBI-fòbia a Gavà tot i que la majoria no han patit ni presenciado mai cap agressió LGTBIfòbica a Gavà.

Gràfic 4. (P10) Marca els tres espais en els que consideres que hi ha més LGTBI-fòbia a Gavà.

Base: 510

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta ciutadana virtual (Desembre 2021)

Les persones que van contestar l'enquesta, consideren que **l'espai públic** és on hi ha més LGTBI-fòbia (28%), seguit pels **espais d'oci** (20%), **l'àmbit educatiu** amb un 14%, després vindrien 3 àmbits que es situen en un mateix llinar del 10% que són la Família i l'Entorn Proper, Altres i l'Àmbit Laboral. Els últims 3 espais estan menys percebuts com insegurs, serien els mitjans de comunicació (amb un 4%), i l'Àmbit Sanitari i l'Administració (amb un 2%).

Les percepcions que hem recollit a través de les entrevistes i els grups focals reforcen les dades obtingudes de l'enquesta pel que fa a situacions viscudes. **En general la gent no ha presenciat agressions LGTBIfòbiques**, i les persones que contesten que sí, es refereixen als mateixos **2 casos i a actes vandàlics** LGTBIfòbics (embrutar el Mural amb colors de l'arc de Sant Martí i arrencar cartells d'una exposició de persones LGTBI refugiades). També fan referència a aquest grups minoritaris amb discursos d'odi que estan presents a Gavà.

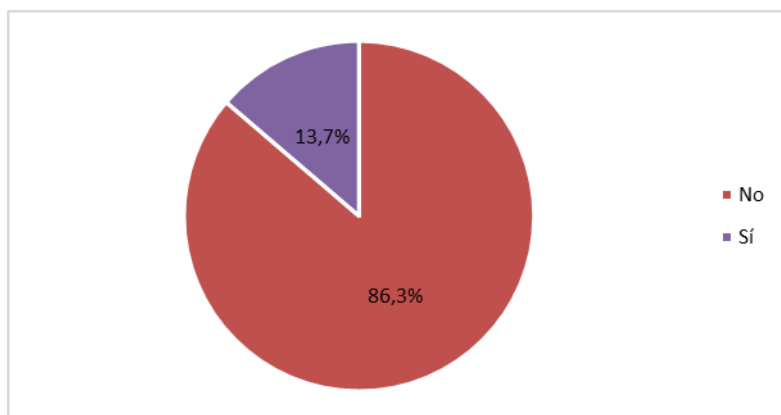
Hi ha alguns arguments a destacar com que persones del propi col·lectiu diuen que no tenen percepció de LGTBIfòbia, ja que es mouen en entorns segurs. Altres persones destaquen **un parell de barris que es perceben com no segurs** com per mostrar-se tal com són; concretament diuen que no anirien de la mà amb una parella pels barris de Can Tries o de Can Espinós.

Algunes persones afirmen que sí que hi ha LGTBIfòbia, tot i que no arriben denúncies, però hi ha moltes mirades encara, hi ha comentaris LGTBIfòbics a l'espai públic. Algunes persones es refereixen a alguns barris on es senten menys segures en general, tot i que no precisen quins.

Entitats i organitzacions LGTBI

En tercer lloc, hem recopilat la percepció que tenen sobre **entitats** que tinguin la perspectiva LGTBI incorporada de les persones que han participat durant la diagnosi.

Gràfic 5. (P11) Coneixes entitats o organitzacions LGTBI de Gavà?

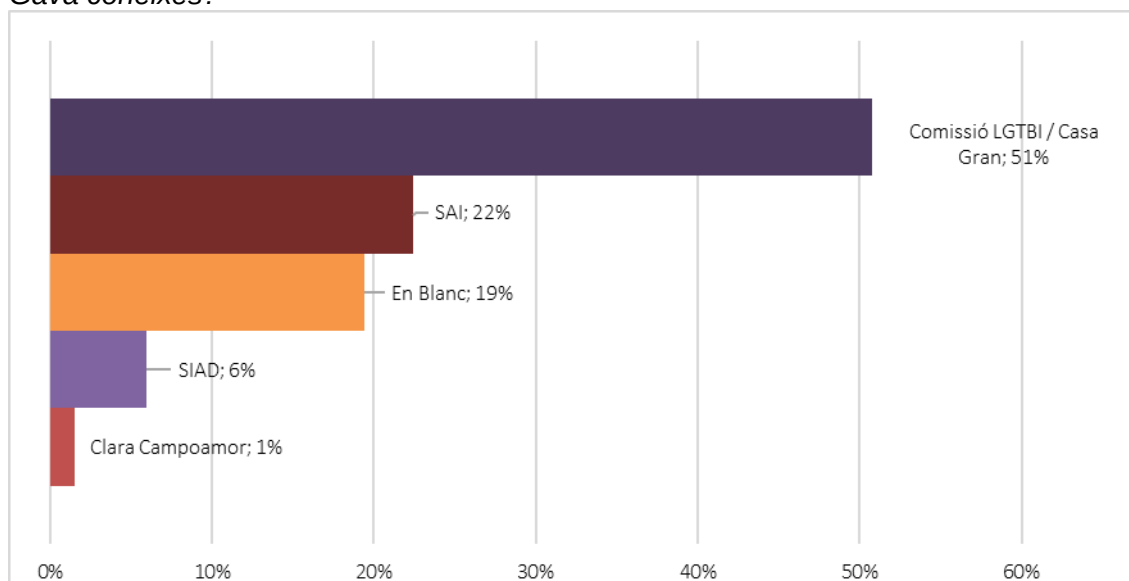

Base: 510

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta ciutadana virtual (Desembre 2021)

De les persones que van participar de l'enquesta ciutadana, un **86,3%** no coneix cap entitat o organització LGTBI i un **13,7%** sí.

Gràfic 6. (P11) Si has contestat que sí, quines entitats o organitzacions LGTBI de Gavà coneixes?

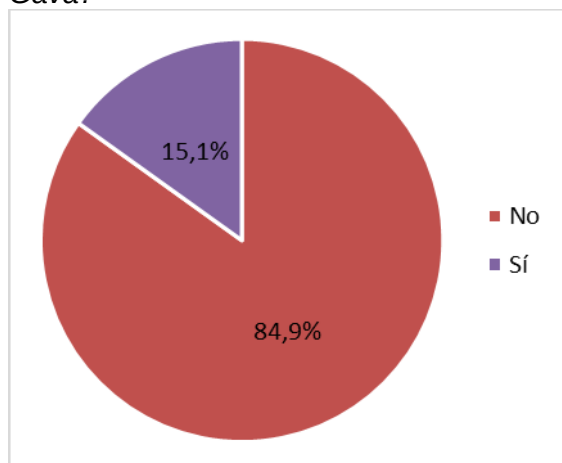

Base: 510

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta ciutadana virtual (Desembre 2021)

Com podem observar en el gràfic anterior, de les persones que van contestar que sí que coneixien entitats o organitzacions LGTBI a l'enquesta, la majoria coneix la Comissió jove LGTBI que estan a la Casa Gran (51%) i el SAI (22%).

Gràfic 7. (P14) Coneixes el SAI (Servei d'atenció integral LGTBI) de l'Ajuntament de Gavà?

Base: 510

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta ciutadana virtual (Desembre 2021)

De les persones que van participar de l'enquesta ciutadana, un **84,9%** no coneix el SAI i un **15,1%** sí.

De les percepcions que hem recollit a través de les entrevistes i dels grups focals recolzen el que es recollia de l'enquesta pel que fa a entitats LGTBI, les persones que coneixen alguna entitat o organització només coneixen la comissió jove LGTBI o el SAI.

No tothom coneix el servei del SAI, fins i tot algunes persones que treballen a l'ajuntament, malgrat la difusió que s'ha fet, però ja s'està treballant en la seva difusió per revertir aquesta situació.

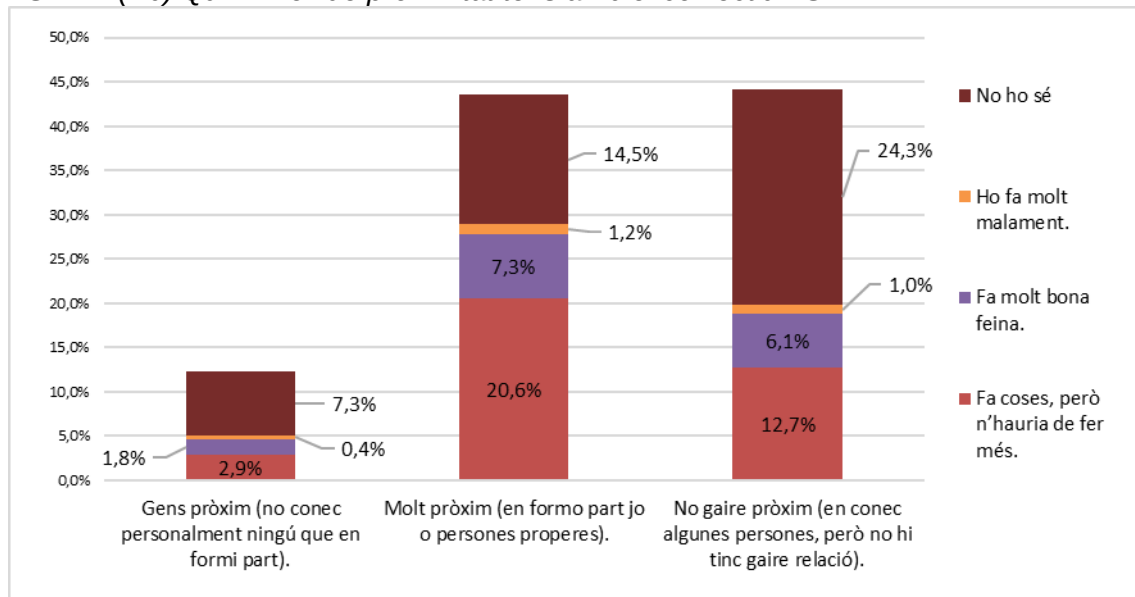
També destaquen que com que només hi ha la comissió Jove LGTBI, les activitats que es fan estan destinades principalment a gent jove.

Pel que fa les **entitat socials** de Gavà, **es fa poca feina de sensibilització en temàtica LGTBI**, però -segons la informació que hem recollit durant la diagnosi- **hi ha algunes iniciatives aïllades** en aquesta línia, com ara a les entitats de lleure, a alguna entitat cultural o a alguna associació de veïns. Concretament destaquen alguna entrevista a la revista Bruguers, un equip de futbol sala que entrena una noia lesbiana i que fa molta sensibilització, també hi ha una productora molt sensibilitzada amb el tema, l'associació de veïns la Sentiu i alguns grups de teatre amateur.

Tasca Ajuntament

Per últim, hem recollit el que pensen les persones que han participat de la diagnosi sobre la tasca que està fent l'ajuntament de Gavà en relació a la diversitat afectiva, sexual i de gènere.

Gràfic 8. (P12) Com valora la tasca que fa l'Ajuntament en relació amb el col·lectiu LGTBI? (P6) Quin nivell de proximitat tens amb el col·lectiu LGTBI?

Base: 510

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta ciutadana virtual (Desembre 2021)

Observant les xifres es desprèn que les persones que van contestar l'enquesta més pròximes al col·lectiu, consideren que es fa feina, però que s'hauria de fer més.

Probablement això es deu a que les persones del col·lectiu tenen més consciència de les diferents dificultats que les afecten i que es troben diàriament, aleshores poden

visualitzar amb més facilitat els àmbits en els quals caldria intervenir, les accions que es podrien realitzar per garantir els seus drets.

Les percepcions que hem recollit a través de les entrevistes i als grups focals han estat diverses, en general **es considera que el que s'està fent és positiu, però es desconeix** per tant, es reclama més visibilitat.

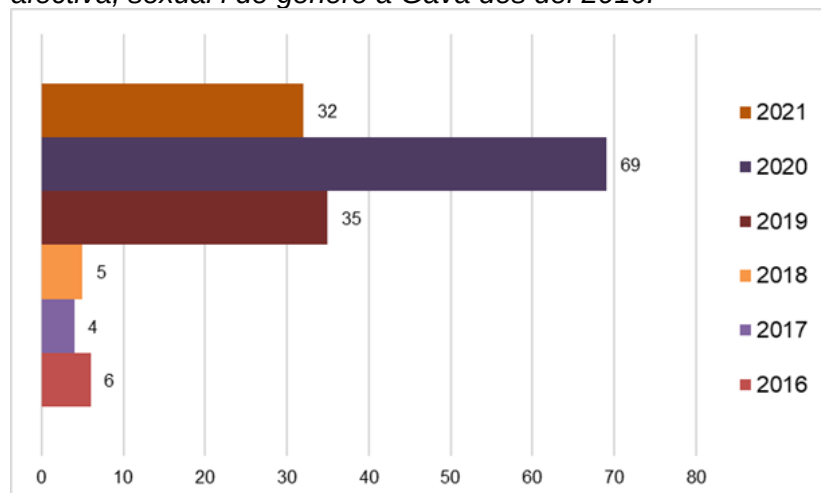
Des del propi ajuntament expliquen que costa molt arribar a la ciutadania per comunicar el que s'està fent o si volen recollir el que pensa la gent.

4.2. Àmbits d'acció

En aquest apartat ens centrarem a revisar com està la qüestió de la diversitat afectiva, sexual i de gènere per cada àmbit temàtic proposat per la Diputació de Barcelona a la Guia per a l'elaboració de Plans locals LGTBI (2017).

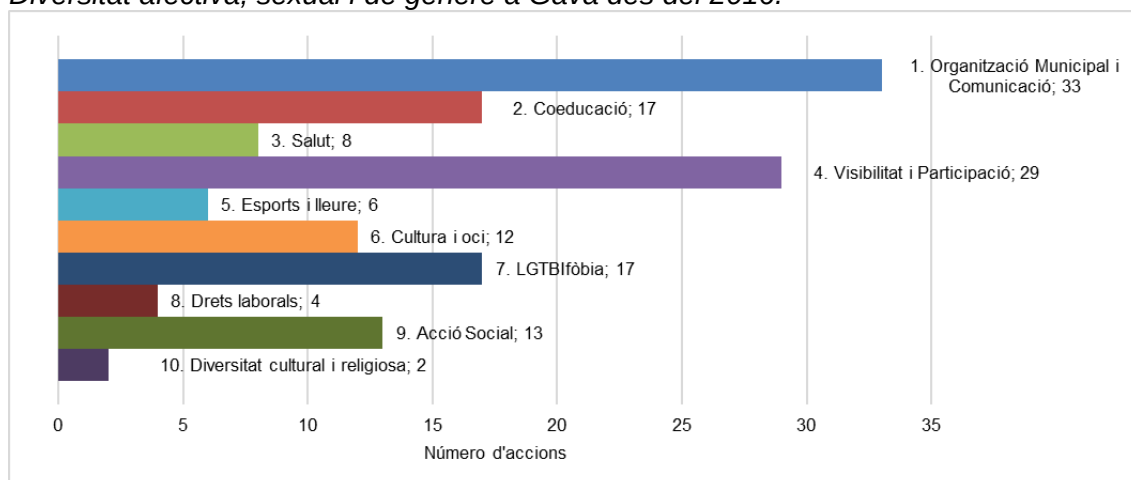
De cada àmbit destacarem 3 aspectes: en primer lloc es recullen les accions que s'han dut a terme en els últims 6 anys a Gavà per part de l'Ajuntament. Per afavorir la comprensió, hem inclòs aquesta informació en format taules resum; en segon lloc desenvoluparem els arguments que s'han recollit durant la diagnosi i la recerca documental i per últim es presenta un quadre resum de les àrees de millora i els punts forts de cada àmbit.

Gràfic 9. *Número d'accions que s'han dut a terme cada any en relació a la Diversitat afectiva, sexual i de gènere a Gavà des del 2016.*

Font: elaboració pròpia a partir de la revisió documental de tota la informació dels últims 6 anys que ha enviat l'Ajuntament de Gavà. (Novembre 2021)

Gràfic 10. Número d'accions que s'han dut a terme per àmbits en relació a la Diversitat afectiva, sexual i de gènere a Gavà des del 2016.

Font: elaboració pròpia a partir de la revisió documental de tota la informació dels últims 6 anys que ha enviat l'Ajuntament de Gavà. (Novembre 2021)

Tal com s'observa al gràfic, des de l'any 2019 fins el moment d'elaboració d'aquest informe les accions i polítiques públiques realitzades per l'Ajuntament de Gavà s'han centrat -en primer lloc- en qüestions d'organització interna; i en segon terme, en donar visibilitat al col·lectiu, combatre la LGTBI-fòbia, incidir força amb la coeducació i una mica en la cultura. Per altra banda, s'aprecia que no hi ha gaire accions vinculades amb els àmbits de l'Esport i lleure, salut, drets laborals, la diversitat cultural i religiosa i l'acció social.

La manca d'accions en els àmbits **d'acció social, diversitat cultural i religiosa i drets laborals** pot tenir diverses interpretacions; per una banda, és una manifestació més de l'estratègia monofocal de les polítiques públiques, segons la qual, tant l'organització de les institucions, com les polítiques que es desenvolupen estan adreçades a "col·lectius" específics (infància, joventut, dones, gent gran, persones migrades, persones amb discapacitat, persones LGTBI, etc.). D'aquesta manera, **es prioritza el treball parcel·lat per perfils per damunt del treball transversal o multifocal, propi de la perspectiva interseccional**. Per una altra banda, la limitació dels recursos davant l'enormitat de necessitats que han d'atendre les administracions locals les obliga a prioritzar, per tant, no és estrany que s'acabin destinant els recursos a atendre les qüestions més urgents, deixant en segon terme, d'altres també importants, però menys apremiants. Una altra possible interpretació és la complexitat de treballar des d'una perspectiva interseccional; primer, perquè és un enfocament encara molt desconegut a Catalunya, per tant, el personal tècnic no sempre té les eines teòriques i metodològiques per fer-ho; en segon lloc, perquè suposa una reorganització dels mecanismes, procediments i dels recursos, la qual cosa implica una tasca addicional que les administracions no sempre es poden permetre; i en tercer lloc, perquè implica afegir noves variables a l'anàlisi de les situacions, per tant, augmenta la complexitat en tots els processos de la intervenció social (diagnosi, disseny, execució i avaluació).

1. Organització Municipal i Comunicació

Taula 1. Accions de l'Ajuntament en l'Àmbit d'Organització Municipal i Comunicació

2016	2017	2018	2019	2020	2021
II Pla de Polítiques d'Igualtat de Gavà.			Protocol d'actuació davant d'agressions sexistes en espais públics d'oci.	II Pla d'Igualtat Intern de l'Ajuntament de Gavà.	
No existeix pressupost diferenciat entre polítiques d'igualtat i LGTBI				Pressupost diferenciat entre polítiques d'igualtat i LGTBI	
Accions d'assessorament i atenció a la diversitat sexual i afectiva.		Inauguració oficial SAI.	Referent política de LGTBI d'igualtat.	Abans les polítiques LGTBI estaven emmarcades en l'àmbit d'igualtat.	
Adhesió a la Xarxa de Municipis LGTBI	FORMACIÓ "Implementació de polítiques públiques LGTBI" adreçada al personal de l'Ajuntament.	Participació de la creació del PLA LGTBI del Consell Comarcal	FORMACIÓ: "Microcurs Com afrontar la discriminació LGBT"	FORMACIÓ: "Microcurs Com afrontar la discriminació LGTBT"	Elaboració del PLA PER LA DIVERSITAT AFECTIVA, SEXUAL I DE GÈNERE DE L'AJUNTAMENT DE GAVÀ.
Protocol d'actuació davant d'una situació d'assetjament sexual, assetjament per raó de sexe i/o assetjament moral o mobbing.			Presentació SAI al cos de Mossos d'Esquadra.	Contactes del SAI amb: - Serveis Socials - Mossos d'esquadra - Nou tinent d'alcalde - Referent del C. Comarcal	Reunió SAI amb inspector policia local
				FORMACIÓ ONLINE: "deure d'intervenció" per al personal de l'ajuntament	Coordinació amb SAIS de municipis propers a Gavà
				Revisió formularis ajuntament per incloure perspectiva LGTBI	
				FORMACIÓ: "Formació jurídica lgtbi"	
				Guia "ESTEM AQUÍ".	
				Reunió Xarxa SAI amb Generalitat	
				Reunió SAI + C.Comarcal del Baix Llobregat per l'elaboració del PLA LGTBI comarcal.	

Font: elaboració pròpia a partir de la revisió documental de tota la informació dels últims 6 anys que ha enviat l'Ajuntament de Gavà (Novembre 2021).

Com es pot apreciar en la taula, abans de plantejar-se l'elaboració d'aquest Pla local per la diversitat afectiva, sexual i de gènere, l'Ajuntament de Gavà ja estava realitzant algunes accions des d'aquesta perspectiva.

Des del 2014 i abans de que es crees el SAI a Gavà ja s'havien fet accions d'assessorament i atenció a la diversitat sexual i afectiva a través d'un conveni amb l'Observatori Contra l'Homofòbia (OCH). Aquell mateix any es va elaborar el II Pla de Polítiques d'Igualtat de Gavà (2014-2018) que s'incloua una acció amb perspectiva LGTBI: sensibilitzar en relació a la diversitat sexual i orientacions afectives. Resultats: commemorar els dies contra la homofòbia i l'orgull LGTBI.

Al 2016 es va crear el Protocol d'actuació davant d'una situació d'assetjament sexual, assetjament per raó de sexe i/o assetjament moral o *mobbing*. Aquell primer protocol no incloua la perspectiva LGTBI, però s'incorpora aquesta al 2019 amb l'elaboració del Protocol d'actuació davant d'agressions sexistes en espais públics d'oci. Gavà lliure de sexisme i LGTBI-fòbia.

El 2020 es publica el II Pla d'Igualtat Intern de l'Ajuntament de Gavà (2020-2024). Elaborat per Surt, Fundació de Dones, el qual inclou la perspectiva LGTBI i contribueix a l'eliminació de conductes LGTBI-fòbiques a la institució.

Per últim i no menys important, cal destacar que Gavà, abans d'elaborar el pla local LGTBI ha participat a la diagnosi del Pla Comarcal LGTBI del Baix Llobregat, que es va presentar al juny del 2020 i que des d'aleshores ha servit de guia a l'Ajuntament de Gavà

en aquesta matèria; de fet, el Pla Comarcal inclou una sèrie d'accions per anar incorporant la mirada de la diversitat afectiva, sexual i de gènere a l'Ajuntament.

Regidoria LGTBI i Equip Tècnic

Cal destacar que actualment Gavà té una regidoria pròpia per a la temàtica LGTBI, tot i que compartida amb dues regidories més. La regidora és l'Alba Riba i -en el moment en que es va realitzar aquesta diagnosi- tenia a càrrec els següents temes:

- LGTBI i Feminisme, Joventut i Drets Humans, Salut comunitària i Cooperació.
- Comerç.
- Salut pública i drets dels Animals.

L'Àmbit de Benestar, Educació i Cultura és on s'emmarca el Departament de Feminisme, Igualtat i LGTB que compte amb 3 persones: una Cap de Departament, una Tècnica d'Igualtat i una Referent del Servei d'Atenció Integral LGTBI (SAI).

És des de l'any 2019 que hi ha referent política en matèria LGTBI. Anteriorment les polítiques d'aquest tema estaven emmarcades en l'àmbit d'Igualtat. Això també ha afectat al diferents pressupostos dels últims anys, les partides pressupostàries per l'àmbit LGTBI no han estat diferenciades respecte al pressupost d'igualtat fins al 2021. Els pressupost del 2021 en polítiques LGTBI ha estat destinat de la següent manera:

- SAI: 15.000 €
- Programes i activitats 10.000 €

Si bé podem observar com s'han fet accions amb perspectiva de diversitat afectiva, sexual i de gènere des del 2016, no va ser fins l'any 2019 que es va produir un augment de les accions amb aquesta mirada.

Cal destacar que el Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI té un equip tècnic que ha treballat intensament en les polítiques LGTBI. Des dels inicis compta amb la cap de departament d'igualtat i la tècnica d'igualtat, i més recentment amb la referent del SAI. Aquest és un factor decisiu en les passes que està fent Gavà en els últims anys respecte l'aplicació de polítiques públiques en perspectiva de la diversitat afectiva, sexual i de gènere. Hi ha un bon enteniment entre la Regidora i les tècniques. L'equip tècnic que s'ha creat treballa de manera molt transversal i amb un alt nivell de compromís, coordinació i voluntat d'aconseguir els objectius i estratègies plantejats. Tot i aquesta valoració positiva, l'equip tècnic expressa la necessitat de seguir-se formant en el tema. També és cert que malgrat tota la feina que s'està fent, reconeixen que hi ha manca de recursos humans i econòmics per poder fer més accions i arribar millor a la ciutadania.

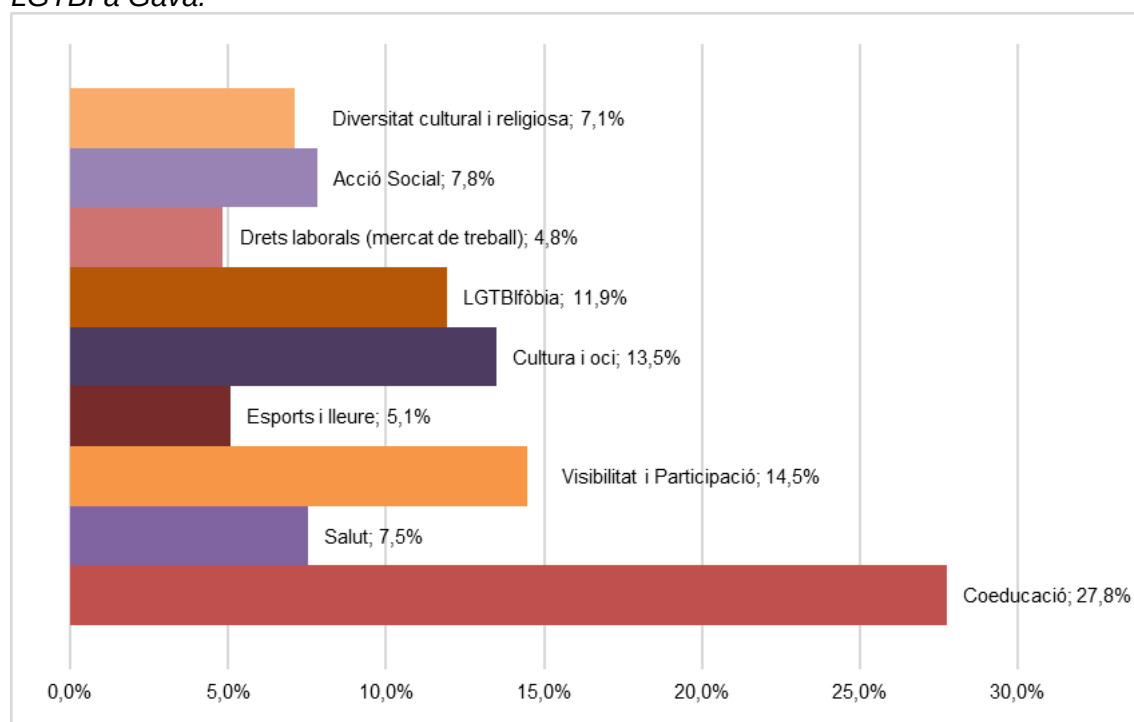
Durant la diagnosi moltes persones han remarcat que el fet que la Regidora sigui part del col·lectiu LGTBI ajuda molt a la visibilitat del mateix.

Pel que fa els resultats de l'enquesta ciutadana sobre la valoració de la tasca de l'Ajuntament de Gavà en matèria LGTBI, tal com s'observa al Gràfic 8 (veure pàgina 12), la majoria de les persones que van contestar (46,1%) responen que no ho saben; un 36,3% diuen que fa coses però que n'hauria de fer més; un 15,1% diu que fa molt bona feina i només un 2,5% de les persones que van contestar l'enquesta ciutadana diuen que ho fa molt malament.

Les altres persones que van participar a la diagnosi, en general estan d'acord amb que la feina que s'està fent és molt positiva, però que s'ha de continuar en aquesta mateixa direcció i ampliar les accions des d'aquesta mirada. També es reforça l'argument de que a vegades es fan coses i no arriben a la ciutadania, tal com també va expressar l'equip tècnic de l'Ajuntament. En general durant la diagnosi també s'ha reclamat que hi hagin accions amb continuïtat més llarga, no només accions puntuals.

En relació als àmbits prioritaris per treballar la temàtica LGTBI al municipi, les persones que van contestar l'enquesta ciutadana consideren que la prioritat ha de ser la **coeducació (27,8%)**, en segon lloc la visibilitat i participació (14,5%), seguit per l'àmbit **Cultural i l'oci (13,5%)**, la **LGTBI-fòbia (11,9%)** i després tota la resta d'àmbits.

Gràfic 11. (P13) Marca els tres àmbits que consideres prioritaris per treballar el tema LGTBI a Gavà.

Base: 510

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta ciutadana virtual (Desembre 2021)

Creació i consolidació del SAI

El SAI és el **Servei d'Atenció Integral LGTBI** i es va inaugurar el juny del **2018**. Aquest servei està destinat a les persones i/o a les seves famílies a les quals calgui informació, assessorament o acompanyament, o hagin patit o estiguin en risc de patir discriminació o violència per orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere. Té 3 línies d'acció:

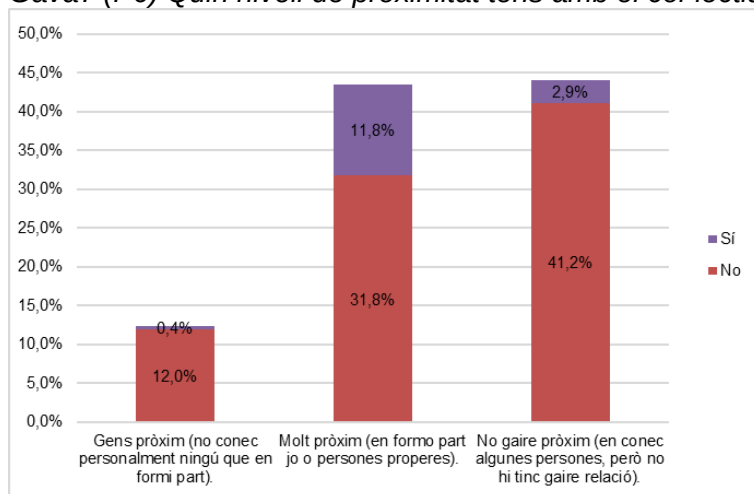
- a) Visibilització i sensibilització (tallers educatius, jornades, publicacions a l'instagram, creació de guies...).
- b) Coordinació i gestió interna (reunions, presentació del servei a diferents entitats, gestió i coordinació de les accions implementades...).
- c) Atencions a la ciutadania (acompanyament emocional, gestió de denúncies, informació i suport a professorat...).

La consolidació del servei ha estat gràcies a la incorporació de la referent, psicòloga de formació. Cal destacar que hi ha hagut un **canvi quantitatiu i qualitatiu** degut a l'ampliació gradual del contracte de la referent. Va començar amb un contracte de 4 hores mensuals al 2018 que es va ampliar a l'abril de 2019 a 8 hores mensuals (es van fer 9 atencions), es va tornar a ampliar significativament al 2020 amb un contracte de 7 hores setmanals (es van fer 28 atencions) i al setembre del 2021 es va ampliar el contracte a 20 hores setmanals (es van fer 24 atencions). Aquest increment gradual d'hores de dedicació de la professional fet ha incidit de manera molt significativa en la manera en que des de l'Ajuntament de Gavà s'ha anat treballant la diversitat afectiva, sexual i de gènere.

Cal destacar la **bona coordinació amb les altres àrees de l'Ajuntament**, sobretot pel que fa a l'esforç que s'ha fet per presentar el servei a les diferents àrees de l'Ajuntament i a altres actors locals com el Consell Comarcal del Baix Llobregat per parlar del pla de formació LGTBI, els Mossos d'esquadra per incloure la perspectiva LGTBI als tallers de ciberassetjament, amb els Serveis Socials, amb l'inspector de policia local per establir sinergies i oferir formació al cos de policia i també destacar el contacte amb altres SAIs de municipis propers, per crear xarxa i fer sinèrgies.

També ha elaborat diferents materials de sensibilització com per exemple la guia "ESTEM AQUÍ. Recomanacions específiques per a persones LGTBI durant la quarantena" i es fa molta sensibilització i difusió a través de les xarxes socials com per exemple al compte d'instagram @gava4LGTBI on l'any 2019 es van fer 22 publicacions, l'any 2020, 48; i l'any 2021, 37. Tot i això, la diagnosi realitzada indica que a Gavà encara hi ha **moltes persones que no coneixen el SAI**, tal com es pot apreciar en els resultats de l'enquesta ciutadana on un 84,9% de les persones que la van contestar no coneixen el SAI, en contrast amb el 15,1% que afirma que sí ho coneix.

Gràfic 12. (P14) Coneixes el SAI (Servei d'atenció integral LGTBI) de l'Ajuntament de Gavà? (P6) Quin nivell de proximitat tens amb el col·lectiu LGTBI?

Base: 510

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta ciutadana virtual (Desembre 2021)

Relacions interinstitucionals

És també molt rellevant les relacions interinstitucionals que s'han establert des de l'Ajuntament de Gavà amb altres estructures i/o administracions al voltant de la temàtica LGTBI, com per exemple la **Xarxa de Municipis LGTBI** i la **Taula LGTBI del Consell Comarcal del Baix Llobregat**.

Al 2016 l'Ajuntament de Gavà comença a participar a la Taula LGTBI del Consell Comarcal del Baix Llobregat, que va ser la impulsora del Pla Comarcal LGTBI del Baix Llobregat 2020-2024.

Per una altra banda, des del setembre del 2016 l'Ajuntament de Gavà forma part de la Xarxa de Municipis LGTBI de Catalunya, per ant, ha participat en les diferents trobades i accions organitzades per aquesta.

Sensibilitat LGTBI al propi ajuntament

Pel que fa a la sensibilitat LGTBI al propi ajuntament cal dir que s'han fet algunes formacions com per exemple:

- 2017. "Implementació de polítiques públiques LGTBI" adreçat al personal de l'Ajuntament. Van participar 11 persones de l'Àrea de Benestar i Acció Social i del CSE.
- 2019-2020-2021. Micro-curs "Com afrontar la discriminació LGTBI+" (3 edicions).
- 2020. "Formació jurídica LGTBI". Impartida per la Generalitat i es forma l'equip LGTBI de l'Ajuntament.

- 2020. Formació online "deure d'intervenció" per al personal de l'ajuntament dins el Pla de formació de RRHH (juny).

L'equip tècnic ha observat que en l'actualitat hi ha més ganes de formar-se en temàtica LGTBI que en gènere. Expliquen que en general no observen resistències, però tampoc una alta sensibilitat. També indiquen que hi ha força desconeixement sobre la temàtica LGTBI en una gran part del personal de l'Ajuntament. En aquest sentit indiquen que a Gavà està passant el mateix que a la resta de Catalunya: s'està evolucionant a poc a poc i ara estem en un moment àlgid.

El que s'ha recollit durant la diagnosi és que a nivell de tècniques a l'Ajuntament hi ha molt bona disponibilitat de la majoria de les àrees, però hi ha una manca de temps molt important que comporta que hi hagi poca coordinació entre les diferents àrees per atendre la qüestió de la diversitat afectiva, sexual i de gènere. En general, es percep que hi ha moltes persones aliades.

Des de l'Ajuntament tenen clar que han d'aplicar la perspectiva de la diversitat afectiva, sexual i de gènere a totes les àrees i existeix la voluntat de transversalitzar aquesta mirada en tota l'estructura municipal.

Comunicació

Les comunicacions internes i externes de l'Ajuntament cada cop tenen més en compte el criteri de la diversitat afectiva, sexual i de gènere en l'ús del llenguatge i les imatges. És cert que no a tota la comunicació, però si que s'està vetllant per anar incorporant la perspectiva de manera gradual. Alguns exemples són la incorporació de la casella persona no binària a diferents formularis de l'Ajuntament, també és un bon exemple la imatge de la Festa Major del 2021 on s'incorporen imatges de persones amb gèneres no definits o que trenquen amb el binarisme home/dona.

Durant la diagnosi també s'ha observat que hi ha una dificultat de comunicació per donar a conèixer a tota la ciutadania les polítiques i accions que està desenvolupant l'Ajuntament de Gavà en matèria LGTBI.

Quadre resum Àmbit Organització Municipal i Comunicació

Àrees de Millora	Punts forts
• Falta de recursos humans i econòmics. • El desconeixement de la major part del personal de l'Ajuntament sobre diversitat afectiva, sexual i de gènere. • La dificultat de l'Ajuntament per donar a conèixer a la ciutadania les polítiques i accions que està desenvolupant en matèria LGTBI.	• El compromís i coordinació de l'equip tècnic. • La consolidació del Servei d'Atenció Integral LGTBI (SAI). • El compromís de l'Ajuntament per enfortir la Àrea LGTBI amb recursos econòmics. • La bona predisposició de l'equip de Govern per incorporar la perspectiva LGTBI a totes les àrees.

La manca de coordinació entre les diferents àrees de l'Ajuntament per tirar endavant accions i polítiques LGTBI.	- La participació de l'Ajuntament en la Taula LGTBI del Baix Llobregat i en la Xarxa de Municipis LGTBI de Catalunya. - L'existència del Pla Comarcal del Baix Llobregat 2020-2024. - L'elaboració del Pla local LGTBI per establir prioritats.

2. Coeducació i Diversitat Afectiva, Sexual i de Gènere

Taula 2. Accions de l'Ajuntament en l'Àmbit de Coeducació

2016	2019	2020	2021
Tallers guia Educativa. Cursos i tallers sobre diversitat afectiva destinats a l'alumnat d'ESO.	Presentació del SAI a l'IES Bruguers i l'IES Calamot. 6 Tallers sobre diversitat sexual, afectiva i de gènere.	Formació al professorat de secundària de l'Escola Immaculada Concepció.	Formació al professorat d'infantil i primària de l'Escola Immaculada Concepció.
	Presentació del SAI a l'IES Calamot.	Correu de presentació del SAI a totes les famílies dels centres educatius de Gavà.	24 tallers "Diversitat sexual i de gènere i prevenció de la LGTBI-fòbia". 2 tallers presentació SAI. Institut Calamot.
	Taller "Sexualitats" INS Bruguers. 4 tallers a 1r ESO.	"Formació mediadores Immaculada Concepció".	
	Demanda escola a SAI: recursos i material per treballar a l'Escola Immaculada Concepció.	Creació nova senyalística a INS Bruguers.	
	Octubre trans* Guia per treballar a tutoria :Deconstruint mites sobre el col·lectiu trans*	4 tallers Diversitat sexual i de gènere i prevenció de la LGTBI-fòbia.	
	2 Atencions SAI per demanar formació a professorat.	7 tallers Diversitat sexual i de gènere i prevenció de la LGTBI-fòbia.	
		4 tallers Diversitat sexual i de gènere i prevenció de la LGTBI-fòbia.	
		5 Atencions al SAI.	

Font: elaboració pròpia a partir de la revisió documental de tota la informació dels últims 6 anys que ha enviat l'Ajuntament de Gavà (Novembre 2021).

En Aquest àmbit podem observar com també s'ha fet bona feina especialment els últims 3 anys des del SAI.

Pel que fa a **formació** en diversitat afectiva, sexual i de gènere a l'**alumnat**, només se n'ha fet a secundària. Això canvia amb el professorat, ja que s'ha fet formació en aquesta temàtica a professorat d'infantil, primària i de secundària. Si ens centrem en la **formació amb famílies**, es va fer una xerrada d'educació sexual que recollia la diversitat afectiva, sexual i de gènere al juny del 2019, amb famílies d'alumnat de secundària.

Des de l'àrea d'igualtat i LGTBI hi ha una **bona coordinació amb els centres educatius**, segons es va recollir al qüestionari inicial. El Servei del SAI s'ha presentat a 2 dels 3 instituts en el moment d'omplir el qüestionari. Ja s'han fet derivacions. A l'altre centre educatiu de primària i secundària, també coneixen el servei, ja que el Punt de dinamització dels Centres educatius -que depèn del Departament de joventut- té molt clara l'existència del SAI i en fa difusió. Destaca també la bona relació amb els referents del Centre d'Estudis de Formació Professional (CEFP Núria).

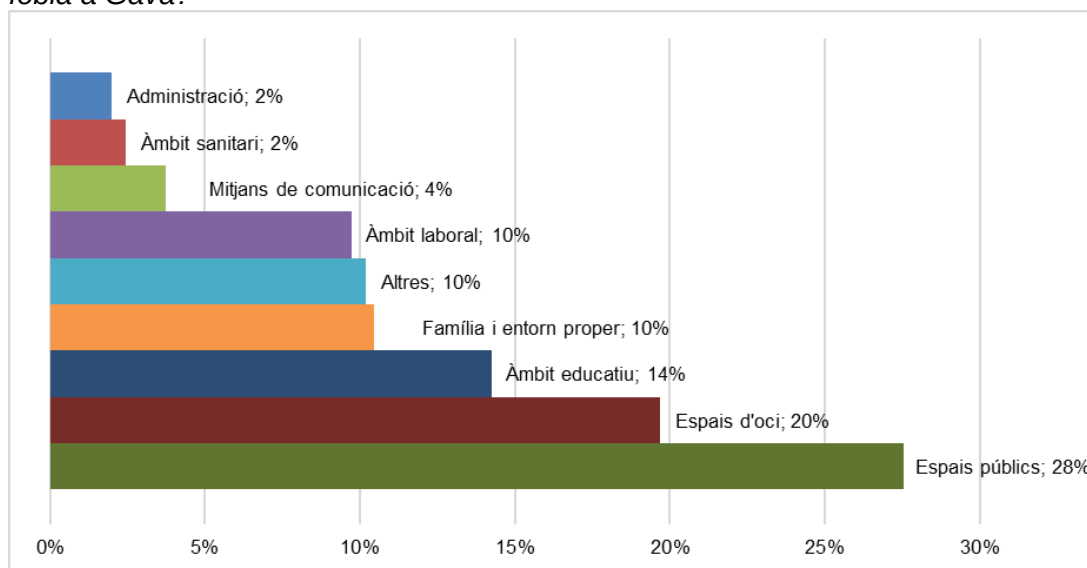
Al qüestionari que va contestar l'ajuntament respecte el que s'havia estat fent fins ara sobre aquest àmbit de la coeducació, també vam preguntar sobre els **formularis i la**

documentació dels centres educatius, respecte si reconeixen o no la diversitat afectiva, sexual i de gènere i la diversitat familiar. Des de l'ajuntament ens diuen que hi ha de tot, alguns instituts ho tenen present i d'altres no, però tots els formularis que s'envien des del Departament d'Educació si que estan adaptats.

Percepcions generals sobre el nivell de sensibilitat de l'àmbit educatiu envers la qüestió LGBTI.

Les persones que van participar als grups focals i a les entrevistes van remarcar que un dels àmbits que pensaven que estava **més sensibilitzat** a Gavà respecte la diversitat afectiva, sexual i de gènere era l'educatiu. Tot i així és un dels àmbits on diuen que cal més formació per poder acompanyar d'una manera més preparada i informada. Es parla d'inclusió i d'igualtat de gènere, però moltes de les persones afirmen que falta una perspectiva més àmplia. Aquestes percepcions coincideixen amb els resultats de l'enquesta ciutadana, en la qual l'àmbit educatiu apareix com el 3r àmbit on hi ha més LGBTI-fòbia i -segurament com a conseqüència d'això- com l'àmbit més prioritari per treballar en el Pla Local, amb un 27,8% de les respostes recollides en l'enquesta ciutadana (veure Gràfic 11 a la pàgina 35).

Gràfic 13. (P10) Marca els tres espais en els que consideres que hi ha més LGBTI-fòbia a Gavà?

Base: 510

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta ciutadana virtual (Desembre 2021)

També cal destacar que les persones que van participar de la diagnosi tenen la percepció de que el nivell de sensibilització a l'educació primària és més elevat que el de la secundària. En aquesta línia, durant el treball de camp diverses persones van expressar que és molt important començar a fer sensibilització sobre aquestes temàtiques des de les llars infantils.

Necessitats formatives

La informació recollida indica que **hi ha demanda de formació en matèria LGTBI, tant per part del professorat, com de les famílies i l'alumnat**, no només a través de tallers puntuals, sinó de manera més continuada.

També es reclama que fa falta un canvi de mirada molt més ampli, que la sensibilització i formació s'hauria de fer a tot l'entorn educatiu. Les persones que han participat de la diagnosi també expressen que **cal formar a altres agents que treballen als centres educatius**, ja que encara romanen molts prejudicis i estereotips sobre aquest tema a l'entorn educatiu.

La necessitat de formació i sensibilització **s'ha de treballar de manera transversal**, segons hem recollit a la diagnosi, en el sentit de pensar les accions també dirigides a famílies d'infantil, primària i secundària, així com a l'alumnat de totes les edats.

També surten durant la diagnosi algunes persones que diuen que a secundària que és on més s'hauria de treballar amb l'alumnat sobre la diversitat afectiva, sexual i de gènere, moltes vegades hi ha manca de temps, perquè s'ha de complir amb el currículum.

Bullying. Espai segur o no per a persones LGTBI

Alguns arguments recollits durant la diagnosi indiquen que una part de l'alumnat del primer cicle d'ESO no senten l'institut com un espai segur per a les persones LGTBI. Es té coneixement de que hi ha *bullying* i que podria estar directament vinculat amb la LGTBI-fòbia, per tant les aules encara no són espais segurs. Els indicadors són les atencions al SAI, sobretot de gent jove i trans*.

Preocupació per les infàncies Trans*

Hi ha preocupació als centres educatius per la infància trans*, tot i que de manera paradoxal, ja que mentre -per una banda- per a alguns sent un tema tabú; altres indiquen que el treball ha de ser molt ampli, que no només s'haurien de fer protocols. Diuen que cal anar més enllà treballar críticament sobre la masculinitat, la feminitat i les normes de gènere.

La diagnosi també ha mostrat que el professorat desconeix el [protocol per a l'atenció i acompanyament de l'alumnat transgènere en els centres educatius](#), elaborat pel Departament d'Educació, així com de les diferents eines disponibles, com ara la guia [com actuar davant les persones Trans* dins els centres educatius](#).

Espais i Materials

De manera més minoritària, però no menys significativa, alguns arguments recollits mostren certa preocupació per com s'està treballant als centres educatius la diversitat afectiva, sexual de gènere durant les hores no lectives, per exemple, als patis.

També s'ha posat l'accent en els llibres de text, ja que -segons han indicat algunes de les persones que van participar de la diagnosi- aquests presenten majoritàriament models cisheteronormatius, plens d'estereotips de gènere. Afirmen que hi ha molt material per treballar la diversitat afectiva, sexual i de gènere, però no es fa servir.

Prioritats segons l'enquesta de cara a les accions del futur Pla.

Clarament a l'enquesta, l'àmbit de coeducació és l'àmbit principal que les persones que han participat de la diagnosi han identificat com a prioritari de cara a les accions del futur Pla local. De la mateixa manera també ho reforcen les persones que han participat als grups focals i a les entrevistes. Les prioritats en aquest sentit, que s'han recollit durant la diagnosi fan referència a les necessitats detectades. Com per exemple oferir formació específica i tallers de sensibilització als docents, a les famílies, a l'alumnat i a altres agents educatius; oferir recursos específics per treballar a l'aula i fora d'aquesta; tenir en compte també a les llars d'infants, escoles bressol i cicles formatius i millorar la coordinació amb el Departament d'educació.

Quadre resum Àmbit Coeducació

Àrees de Millora	Punts forts
• La manca de coneixements específics i d'eines del professorat per abordar la diversitat sexual, afectiva i de gènere. • La inexistència d'un pla ampli i coordinat per treballar la qüestió LGTBI a tots els centres del municipi. • La persistència de LGTBI-fòbia als centres educatius. • La dificultat per fer més sensibilització a secundària. • La percepció de l'àmbit educatiu com el 3r espai més LGTBI-fòbic del municipi. • El desconeixement de la temàtica trans* per part del professorat. • La manca de reconeixement de la diversitat afectiva, sexual i de gènere i la diversitat familiar als formularis del centres.	• La bona coordinació entre el SAI i els Centres educatius del municipi. • La bona predisposició del professorat del municipi a rebre formació sobre la qüestió LGTBI. • La voluntat de l'Ajuntament d'oferir formació i recursos a l'entorn educatiu. • La sensibilitat de l'àmbit educatiu amb la diversitat afectiva, sexual i de gènere, en termes generals.

3. Salut

Taula 3. Accions de l'Ajuntament en l'Àmbit de Salut

2019	2020	2021
Reunió SAI i CAP infermeres ASSIR	Incorporar perspectiva LGTBI als tallers d'educació afectiva i sexual que s'imparteixen des del CAP als INS del municipi.	Oferir bandes de goma i no només preservatius a l'espai jove de la Casa Gran.
4 Atencions al SAI relacionades amb l'àmbit de la salut.	Vídeo dia mundial de la lluita contra la SIDA.	Presentació el SAI a l'educadora social de l'Hospital de Dia.
	4 Atencions al SAI relacionades amb l'àmbit de la salut.	
	Difusió del grup de suport a Facebook de Trànsit* (promoció de la salut de les persones trans)	

Font: elaboració pròpia a partir de la revisió documental de tota la informació dels últims 6 anys que ha enviat l'Ajuntament de Gavà (Novembre 2021).

Com podem observar en aquesta taula, des de l'Ajuntament s'han fet algunes accions els últims 3 anys per treballar la diversitat afectiva, sexual i de gènere en l'àmbit de la salut.

Segons la informació recollida amb el qüestionari que es va respondre des de l'Ajuntament respecte l'estat actual de la diversitat afectiva, sexual i de gènere a l'àmbit de la Salut, es desprèn que no s'ha fet formació específica sobre salut LGTBI al personal sanitari del municipi, però sí algunes accions de promoció, com la presentació del SAI a les treballadores dels CAPS i algunes reunions amb les llevadores per incorporar la perspectiva LGTBI en els tallers de salut sexual que fan als instituts. També destaquen la bona relació que tenen amb l'hospital de dia (salut mental) que els ha fet alguna derivació per atenció psicosocial. Per una altra banda, des de l'ajuntament es desconeix si els formularis i la documentació dels CAPS inclouen la diversitat afectiva, sexual i de gènere.

Percepcions generals sobre la sensibilitat en l'àmbit de la salut

Les persones que van contestar l'enquesta ciutadana consideren que a l'àmbit sanitari del municipi hi ha **poca LGTBI-fòbia** (només un **2%** ho van marcar com a tal). Tampoc es considera que sigui una prioritat a treballar en el Pla (només un **7,5%** ho van marcar com a tal). Tot i que a les entrevistes i als grups focals sí que ha sortit sovint l'àmbit de la salut i han fet propostes en relació amb aquest identificant diferents necessitats.

Necessitat de formació

La majoria de les persones que han participat de la diagnosi afirmen que **l'Atenció sanitària a la ciutadania es fa des d'un marc cisheteronormatiu**, fet que explica la necessitat de formació en diversitat afectiva, sexual i de gènere en l'àmbit de la salut, no només del personal sanitari específicament, sinó també del personal administratiu i de serveis que treballa en l'entorn de la salut.

La salut és un dret universal, però en l'imaginari col·lectiu **no hi ha una idea clara respecte quines són les necessitats sanitàries particulars que poden tenir les persones LGTBI**, i les poques idees que a vegades es tenen des de l'àmbit de la Salut es basen en el desconeixement i els estereotips, tal com passa -per exemple- amb la salut de les persones trans* o quan es pensa en la salut sexual i reproductiva de les persones gais o lesbianes. Així doncs, no és estrany que les administracions públiques (excepte els organismes especialitzats) tinguin molt poc coneixement sobre el tema i per tant de les polítiques i accions que se'n deriven.

Cal destacar que l'Ajuntament de Gavà, a través del SAI està oferint recursos i estan a disposició del que els hi demanin, però encara costa considerar-ho una prioritat.

Necessitats específiques

Durant la diagnosi es van detectar diferents necessitats específiques, com ara **homes trans* que tenen problemes per accedir a consultes de ginecologia** o adolescents i joves (lesbianes, gais, bisexuals) que no saben on trobar informació sobre salut sexual que respongui a les seves necessitats. També s'ha recollit la **falta de sensibilització i de formació en l'àmbit de la salut mental**.

A la diagnosi vam recollir **una mirada crítica sobre la manera en que s'aborden els temes LGTBI amb les persones grans**; per una banda, es va dir que es pressuposa -erròniament- que no tenen vida sexual, per tant, no se les informa adequadament sobre salut sexual, concretament sobre les malalties de transmissió sexual i de manera més específica, sobre el VIH, la qual cosa pot suposar un retard tant en el diagnòstic del contagi, com en el posterior tractament.

Cal remarcar que s'han recollit molt pocs comentaris sobre salut des de la perspectiva de les dones lesbianes o de persones bisexuals, tot i que és sabut que en alguns casos les dones lesbianes es queixen per l'enfocament heteronormatiu -per exemple- del personal de ginecologia.

Quadre resum Àmbit Salut

Àrees de Millora	Punts forts
- Manca de sensibilització, d'informació i coneixement del personal sanitari (en un sentit ampli) de les necessitats específiques del col·lectiu LGTBI. - El desconeixement dels professionals sanitaris del municipi dels recursos disponibles a nivell local, o comarcal, per a les persones LGTBI.	- La voluntat de l'ajuntament a través del Pla LGTBI d'oferir formació a l'entorn sanitari. - El material informatiu sobre els serveis que ofereix el SAI.

• La inexistència d'un pla d'acció específic per introduir la perspectiva DASG en l'àmbit sanitari local. • El marc cisheteronormatiu amb que es treballa en salut sexual. • La falta de sensibilització i formació en salut mental. • La invisibilització de la gent gran en qüestions de salut sexual en general.	

4. Visibilitat i participació

Taula 4. Accions de l'Ajuntament en l'Àmbit de Visibilitat i participació.

2019	2020	2021
Creació compte d'Instagram gestionada des del SAI.	Instagram: 48 Publicacions	Instagram: 37 Publicacions
Jornades contra la lesbòfobia, l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia a Gavà.	Creació de diferents elements per fer difusió del servei.	Material de sensibilització: pancartes, llacets, polseres, etc.
Dia internacional contra l'homofòbia al futbol (19/febrer).	Dia internacional contra l'homofòbia al futbol (19/febrer).	Dia internacional contra l'LGTL-fòbia a l'esport (19/febrer).
Creació Comissió Jove LGTBI.	Dia de la visibilitat Trans* (31/març). Bandera + publicacions.	Dia de la visibilitat Trans* (31/març). Bandera + publicacions.
Celebració Dia de la visibilitat lèsbica (26/abril).	Celebració Dia de la Visibilitat lèsbica (26/abril).	Celebració Dia de la visibilitat lèsbica (26/abril).
Celebració Dia de la visibilitat bisexual (23/setembre).	Celebració Dia de la visibilitat bisexual (23/setembre).	Celebració Dia de la visibilitat bisexual (23/setembre).
	Jornades Dia contra la LGTL-fòbia (17/maig).	Jornades Dia contra l'LGTL-fòbia (17/maig).
	Jornades de l'orgull LGTBI (28/juny).	Jornades de l'orgull LGTBI (28/juny).
	Dia internacional de la gent gran (1/desembre). Visibilitzar grans LGTBI.	
	Dia internacional per la despatologització trans* (16/octubre).	Dia internacional per la despatologització trans* (16/octubre).
	Jornades de l'octubre trans* (16/octubre).	Jornades de l'octubre trans* (16/octubre).
	Trobada SAI + Comissió jove LGTBI.	Tallers d'autoestima corporal per persones trans*.
	Difusió 1a trobada LGTBI.	

Font: elaboració pròpia a partir de la revisió documental de tota la informació dels últims 6 anys que ha enviat l'Ajuntament de Gavà (Novembre 2021).

Visibilitat

L'Ajuntament de Gavà té bastant clar que l'espai públic és encara un espai difícil de conquerir si parlem de visibilitat LGTBI.

Si es vol aconseguir que les persones LGTBI mostrin sense por la seva orientació afectiva-sexual i la seva identitat de gènere a l'espai públic, cal vetllar perquè aquestes expressions siguin respectades i no estiguin exposades a patir discriminació ni violència. Per avançar en aquesta direcció, des de l'any 2019 l'Ajuntament ha impulsat la commemoració de diferents diades del col·lectiu LGTBI amb el propòsit de reforçar la seva visibilitat al municipi. Aquestes són:

- 19 febrer – Dia internacional contra la LGTL-fòbia a l'esport (homofòbia al futbol)
- 31 març – Dia per la Visibilitat Trans*
- 26 abril – Dia de la visibilitat lèsbica
- 17 maig – Dia internacional contra la LGTL-fòbia

- 28 juny – Dia internacional de l'alliberament LGBTI⁸ (jornades)
- 23 setembre – Dia internacional de la visibilitat bisexual
- 16 octubre – Dia contra la despatologització trans* (jornades)

Pel que fa a la visibilitat, les persones que van participar a la diagnosi consideren que fa **falta molta més visibilitat** de la diversitat afectiva, sexual i de gènere al municipi. Afirmen que ara mateix hi ha una **visibilitat acotada**: “Se’ns diu quan podem visibilitzar el col·lectiu”. Fan referència als dies concrets que es pot visibilitzar la bandera i sortir al carrer a reivindicar la seva condició. En aquest sentit, sostenen que és molt important no només fer accions puntuals, sinó accions que tinguin continuïtat. **Que la visibilitat no només sigui en dies concrets sinó durant tot l’any.**

La majoria de les persones que van participar de la diagnosi també coincideixen en afirmar que **cal visibilitzar referents del col·lectiu no estereotipats**, per desmuntar les imatges reduccionistes i peyoratives que s’han transmès del col·lectiu al llarg de la història.

Sobre **l’estratègia de visibilització** es van recollir diferents posicionaments en un dels grups focals. Per una banda, es va dir que no cal reivindicar etiquetes (per exemple, creant una secció específica LGBTI a la biblioteca), per no exposar a les persones a possibles agressions LGBTI-fòbiques o pressionar-les a visibilitzar-se com a part del col·lectiu quan estan en procés de d’autoreconeixement. Per una altra banda es va dir que la invisibilització d’etiquetes reproduceix la desigualtat estructural contra el col·lectiu; mentre que la visibilització fa just el contrari: reconeix la seva existència i les reafirma tant a nivell individual com social.

Altres arguments relacionats amb la visibilitat que es van recollir durant la diagnosi indiquen la necessitat que l’Ajuntament es posicioni de manera més “política” en les qüestions LGBTI, per tal de donar un missatge clar a la ciutadania, de respecte de les identitats no normatives de gènere (en referència al debat que ha suscitat la Llei trans estatal i els diversos posicionaments que es van evidenciar). També es va comentar la necessitat de visibilitzar les **persones grans del col·lectiu**.

Participació

Pel que fa a la participació a la diagnosi hem detectat que **l’única estructura de participació exclusivament LGBTI que existeix al Municipi és la comissió jove LGBTI**, malgrat que és força desconeguda per les persones que van contestar l’enquesta; de fet, només un 13,7% de les persones que van contestar l’enquesta

---

⁸ També conegut com a “Dia de l’Orgull Gai”, commemora els aldarulls succeïts el 28 de juny de 1969 (i els dies previs i posteriors) a Nova York, Estats Units, al voltant del bar “Stonewall Inn”, lloc de trobada de persones LGBTI diverses, sobretot gais i transsexuals marginalitzades, moltes d’origen estranger, racialitzades i empobrides, que van reaccionar davant el continu assetjament policial del que eren pressa per aquells dies i que va arribar a un punt àlgid amb la càrrega que van realitzar de l’esmentat bar, tal com descriu Martin Duberman (principal historiador d’aquests fets), en el seu llibre “Stonewall, el origen de una revuelta” (Dutton 1993/ Editorial Imperdible, 2018).

coneixen alguna organització LGTBI, de les quals un 51% coneixen la Comissió jove LGTBI (veure Gràfic 6, pàgina 29).

La comissió jove LGTBI de Gavà es va conformar a finals del 2019 impulsada per diferents persones del col·lectiu que participaven en altres comissions de l'**Espai Jove de la Casa Gran de Gavà**, i que van coincidir en la falta d'activisme LGTBI al municipi. De seguida que es van constituir com a comissió va arribar la pandèmia de Covid-19, per tant, van traslladar la seva activitat a les xarxes socials (publicacions, entrevistes, etc.). Quan es va acabar el confinament, al juny de 2020, van fer un Mural LGTBI al Passeig Maragall que va patir vandalisme LGTBIfòbic. En el moment d'elaboració d'aquest informe segueixen actives, tot i que -sostenen- amb dificultat.

Des de la **comissió jove LGTBI expressa que vol ser aliada de l'Ajuntament**, però que la burocràcia necessària per tirar accions endavant dificulta la feina i les desmotiva. Reconeixen la bona predisposició de l'Ajuntament, però pensen que no és suficient.

A la diagnosi també es va comentar que **a Gavà falta un espai de participació LGTBI més divers i ampli**, no només adreçat a la població jove, sinó també a altres edats i perfils, tot i que també hi ha consciència de que **les persones del col·lectiu no sempre volen associar-se** o participar en espais que es reivindiquen des de les etiquetes LGTBI. En la mateixa línia, es va comentar que en general hi ha poca participació ciutadana a Gavà, que l'ajuntament ho sap i és conscient de la necessitat de fer alguna estratègia per promoure la participació de la ciutadania. Tot i així, durant el grup focal de ciutadania es va detectar força **entusiasme de diferents persones per implicar-se en l'execució i/o seguiment del Pla local LGTBI**.

En coherència amb l'anterior, cal mencionar que l'àmbit de Visibilitat i Participació és el segon considerat més prioritari de treballar al Pla Local LGTBI, segons les persones que van contestar l'enquesta (un 14,5% del total de respostes) (veure Gràfic 11 a la pàgina 35).

Quadre resum Àmbit Visibilitat i Participació

Àrees de Millora	Punts forts
• La moderada participació de la ciutadania del municipi en termes generals. • La manca de teixit associatiu i espais de participació LGTBI al municipi. • La concentració de les accions de visibilitat en les diades del col·lectiu. • La manca d'accions de visibilitat del col·lectiu de manera continuada. • La invisibilitat de les persones grans del col·lectiu.	• La voluntat de l'Ajuntament per millorar la visibilitat del col·lectiu LGTBI i la participació ciutadana al municipi. • L'entusiasme d'algunes persones per participar en l'execució i seguiment del Pla Local LGTBI. • L'alta prioritat que se l'hi ha donat a la visibilitat i la participació a l'enquesta ciutadana. • L'entusiasme i compromís de la comissió jove LGTBI.

	• La consolidació de la commemoració de les diades del col·lectiu LGTBI per part de l'Ajuntament. • La visibilitat del SAI a les xarxes socials de l'Ajuntament.

5. Esports i Lleure

Taula 5. Accions de l'Ajuntament en l'Àmbit d'esports i lleure

2019	2020	2021
Dia Internacional contra l'homofòbia al Futbol 19 - febrer	Dia Internacional contra l'homofòbia al Futbol 19 - febrer	Dia Internacional contra la LGTBI-fòbia a l'esport 19- febrer
	SAI envia un manifest al DEPARTAMENT d'ESPORTS i als centres educatius + 1 activitat per llegir abans de cada partit o abans de la classe d'educació física.	SAI envia un manifest al DEPARTAMENT d'ESPORTS i als centres educatius + 1 activitat per llegir abans de cada partit o abans de la classe d'educació física.
	Reunió amb el departament d'ESPORTS per valorar diferents accions	

Font: elaboració pròpia a partir de la revisió documental de tota la informació dels últims 6 anys que ha enviat l'Ajuntament de Gavà (Novembre 2021).

L'esport és un dels àmbits clau per **educar en la diversitat i promoure els drets de les persones LGTBI**, ja que s'entén que quan es va a entrenar, als partits o les competicions, també s'està aprenent, per tant es també un espai on hi ha un gran potencial educador i transformador.

L'àmbit esportiu presenta dificultats per a les persones LGTBI, a diferents nivells. Per exemple, el fet que les competicions esportives només contemplin lligues segregades per gènere (masculines o femenines), exclou a aquelles persones que no encaixen en el binarisme de gènere.

Per altre banda, existeixen **alts nivells d'homofòbia a l'esport** i per això hi ha molt poca presència d'esportistes obertament gais. Tot i així, l'esport femení es percep com un espai de seguretat on moltes dones lesbianes i bisexuals poden viure la seva diversitat afectiva-sexual amb tranquil·litat. (Diputació Barcelona, 2017).

Iniciatives com el **Dia Internacional contra l'Homofòbia en el Futbol**⁹ (que des de 2008 es celebra cada 19 de febrer), constitueixen un pas endavant en la construcció d'uns esports inclusius i respectuosos amb la diversitat sexual i de gènere, no obstant, encara hi ha un llarg camí per recórrer abans d'arribar a la fita de la igualtat per a totes les persones en la pràctica esportiva.

⁹ El Dia Internacional contra l'Homofòbia en el Fútbol va començar l'any 2008 gràcies a la iniciativa de l'artista Jason Bartholomew-Hall, qui va crear [The Justin Campaign](#), per commemorar el naixement de Justin Fashanu (el 19 de febrer), futbolista de la lliga britànica d'origen nigerià que jugava en el Nottingham Forest quan en 1990 va declarar obertament la seva homosexualitat. Aquesta declaració va suposar el final de la seva carrera esportiva, ja que va ser objecte d'acusacions infundades i no va tornar a ser contractat per cap equip. Profundament deprimat per aquesta situació, es va suïcidar el 2 de maig de 1998.

L'Ajuntament de Gavà és conscient d'aquesta realitat i aquest Pla local ha de servir per continuar fent front al sexisme, al masclisme i la LGTBI-fòbia que hi ha present en l'àmbit esportiu.

S'han fet diferents accions contra l'LGTBI-fòbia a l'entorn esportiu local en els últims 3 anys. A part de les accions puntuals el dia contra la homofòbia al futbol, el 2020 i 2021 es va enviar des del SAI, un manifest i una proposta d'activitat a tots els centres educatius de Gavà per dur a terme a la classe d'educació física, així com a també, a diferents entitats esportives. No obstant, la diagnosi ha posat de manifest que des de l'Ajuntament de Gavà no s'ha fet cap tipus de **formació** sobre diversitat afectiva, sexual i de gènere a l'entorn esportiu local. També es desconeix si els equipaments i les entitats esportives tenen adaptats els formularis i la documentació en relació a la diversitat afectiva, sexual i de gènere i la diversitat familiar.

Pel que fa la percepció de les persones que van participar a les diferents fases de la diagnosi es deriva que l'àmbit esportiu és dels àmbits que està **menys sensibilitzat amb la diversitat afectiva, sexual i de gènere**. Particularment, s'ha comentat que l'esport menys sensibilitzat és el futbol. Un dels exemples clars és com es segueix utilitzant de manera constant la paraula "maricón" com a insult tant als camps com a les grades. Aquest fet, molt probablement està relacionat amb l'enorme masculinització del futbol, com a "esport rei" i clàssic reducte de la masculinitat hegemònica. És per això que és molt important que es visibilitzin esportistes LGTBI, tal i com va fer públicament l'octubre del 2021 el futbolista Josh Cavallo, defensa de l'equip australià Adelaide United FC. Moltes de les persones que van participar de la diagnosi, afirmen que hi ha referents LGTBI en aquest àmbit però que estan invisibilitzats.

Algunes persones coincideixen en afirmar que al futbol sala estan més sensibilitzades, aquest fet potser es deu a que s'està començant a visibilitzar l'esport femení a nivell més general. A Gavà hi ha un equip de futbol sala femení en el que hi ha algunes noies del col·lectiu. Aquest fet està contribuint a visibilitzar el tema en aquest àmbit.

A continuació destaquem diversos elements sexistes identificats a la diagnosi com encara presents al municipi:

- **Segregació dels esports per sexe.** Els esports estan molt associats als estereotips de gènere, per tant, segueixen reproduint la lògica d'esports "de nois" (per exemple, futbol) i esports "de noies" (per exemple, patinatge i ball), tot i que això no passa amb alguns com l'atletisme.
- **Major presència masculina als clubs esportius.** A Gavà hi ha secció femenina als 2 clubs esportius més importants del municipi. Fa 20 anys un d'aquests equips femenins era conegut com l'equip de les "maricones". Aquest comentari mostra la segregació per sexe dels esports, de manera que qui la trencava era immediatament assenyalat. Al handbol, al voleibol i al basquet hi ha diferents equips femenins al municipi.

- **Equips segregats per sexe.** En general, els equips són de nois o de noies. Els equips mixtes només es veuen a les categories inicials, ja que en les categories superiors la segregació ve marcada per les pròpies federacions esportives.
- **L'estereotip “les dones esportistes són lesbianes”.** És un estereotip força estès que amaga una concepció sexista, misògina i lesbofòbica de l'esport.
- **Insults a les grades.** Algunes persones afirmen que on més comentaris LGTBI-fòbics s'escolten és a les grades, la qual cosa confirma la necessitat de sensibilitzar a nivell familiar.

Quadre resum Àmbit d'Esports i Lleure

Àrees de Millora	Punts forts
• La inexistència d'una línia d'acció clara i consensuat entre l'ajuntament i les entitats esportives per abordar la qüestió LGTBI al municipi. • El sexisme estructural que es manifesta en la segregació sexual dels esports. • L'homofòbia “normalitzada” en el llenguatge quotidià d'àmbit esportiu, especialment entre els homes. • El desconeixement per part de l'Ajuntament del nivell de sensibilitat de les entitats esportives sobre la perspectiva LGTBI.	• La voluntat de l'Ajuntament d'oferir recursos a l'entorn esportiu en matèria LGTBI. • Algunes persones sensibilitzades disposades a treballar per visibilitzar la diversitat afectiva, sexual i de gènere.

6. Cultura i Oci

Taula 6. Accions de l'Ajuntament en l'Àmbit de cultura i oci.

2019	2020	2021
Presentació del SAI a un bar "LGTBI friendly".	Presentació llibre: "¿Como superar un bollo drama?".	Seguiment fons documental LGTBI a la biblioteca.
Difusió Llibres LGTBI per Sant Jordi.	Recull de llibres Diada de Sant Jordi amb temàtica LGTBI.	Difusió de llibres sobre LGTBI per Sant Jordi.
Reunió de coordinació SAI / Biblioteca.	Falca Ràdio Gavà per presentar el SAI i informar on adreçar-se en cas de LGTBI-fòbia.	Jornades de l'orgull LGTBI
Contacte amb entitats per aconseguir referències sobre LGTBI i diversitat familiar.	Biblioteca + SAI: informació sobre com canviar el nom al carnet de la biblioteca.	*Improvisació amb humor i orgull.
Jornades contra la lesbofòbia, l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.	Jornades de l'octubre trans*.	*Contacontes: el nen perfecte.
*Espectacle infantil "Meravellosament diferent".	*Exposició de Mar Llop "Famílies Trans". Construccions identitàries" a Merca Gavà.	*La ruleta de l'orgull.
*Gala pel respecte i la igualtat.	*Recital de Poemes a càrrec de l'entitat Trans* Poesia.	*Cinema a la fresca: Bohemian Rhapsody.
*Espai creatiu Stop LGTBI-fòbia! a l'Espai Jove Casa Gran.	Dia Internacional contra la LGTBI-fòbia.	4t Concurs de relats LGTBI. Dia visibilitat lèsbica.
	*Contes amb temàtica LGTBI: "L'hora del conte".	Jornades de l'octubre trans*.
	*Conferència LGTBI en la ciència-ficció	*Exposició "por una mirada trans positiva".
		*Cinefòrum "una mujer fantástica".
		*Contacontes: "Em dic Joana" i "Pratrans Carbarco".

Font: elaboració pròpia a partir de la revisió documental de tota la informació dels últims 6 anys que ha enviat l'Ajuntament de Gavà (Novembre 2021).

Com s'observa a la taula, durant els últims 3 anys s'han fet diverses accions en l'àmbit cultural, principalment vinculades a la commemoració de les diades LGTBI al municipi. Les accions i/o creacions artístiques i culturals en general, contribueixen a la construcció d'imaginari socials sobre els temes que aborden. Són transmissores de contingut i de mirades particulars, sovint més diverses i àmplies que les "habituals" o "hegemòniques", amb la qual cosa possibiliten el qüestionament, la reflexió i l'aprenentatge de les persones que hi accedeixen o hi participen.

Una de les qüestions que més dificulten el ple reconeixement de la diversitat afectiva-sexual i de gènere és el **desconeixement** i els **estereotips** àmpliament estesos a la societat. En general, l'oferta cultural dels municipis no acostuma a incloure referents LGTBI, reforçant així la seva invisibilitat. Aquest no és el cas de Gavà; no obstant, cal seguir treballant en aquesta direcció i tenir en compte que la promoció d'una cultura inclusiva amb la diversitat afectiva-sexual i de gènere és una eina clau per transformar l'imaginari social (Diputació Barcelona, 2017). Les persones que van contestar l'enquesta ciutadana comparteixen aquesta mirada, ja que van indicar l'àmbit cultural com el 3r més prioritari per treballar en el Pla Local LGTBI amb un 13,5% de les respostes (veure Gràfic 11 a la pàgina 35).

Les persones que van participar a la diagnosi van coincidir en que l'àmbit cultural és un dels més sensibilitzats del municipi i en el que es realitzen més accions amb perspectiva LGTBI. Això es deu -van explicar- al compromís personal i la sensibilització de les persones que lideren les accions.

També hi ha la percepció que les accions culturals realitzades a espais tancats (teatres, cinema), tenen més acceptació que les realitzades a l'espai públic, ja que són espais als que les persones hi assisteixen per pròpia iniciativa; a l'espai públic, en canvi, les accions interpel·len tot tipus de persones, no només les sensibilitzades, per tant, poden generar malestar en les persones més conservadores, tal com ha succeït amb algunes accions a l'espai públic impulsades per la comissió jove LGTBI.

Al qüestionari inicial es va detectar que la Biblioteca de Gavà fa temps que treballa en el fons específic LGTBI i que tenen incorporada la diversitat afectiva, sexual i de gènere i la diversitat familiar als formularis i a tota la documentació. Tot i així, en un dels grups focals de diagnosi va sorgir el debat sobre quina és la millor manera de gestionar el fons LGTBI, si de manera separada (crear un espai LGTBI a la biblioteca) o de manera difuminada (ubicant el materials LGTBI en les diverses seccions de la biblioteca). Tal com s'ha comentat a l'àmbit 4, de visibilitat i participació, es tracta d'una qüestió d'estratègia. Mentre uns defensen la discreció o invisibilitat; altres aposten per la visibilitat, com a acte de reconeixement per a les persones del col·lectiu i com a missatge a tota la societat, de que aquestes persones existeixen i mereixen ser reconegudes i respectades.

Pel que fa a l'oci, les persones que van participar de la diagnosi van coincidir totalment en que a Gavà gairebé no hi ha locals o infraestructures d'oci, degut a la proximitat amb

Barcelona, on la gent que freqüenta aquests tipus d'espais (bars, clubs, discoteques, etc.) sol anar.

Quadre resum Àmbit Cultura i Oci

Àrees de Millora	Punts forts
La resistència d'una part de la població davant accions LGTBI a l'espai públic impulsades per la Comissió Jove LGTBI.	- La sensibilitat d'una part del teixit cultural local sobre la temàtica LGTBI. - La programació cultural puntual amb perspectiva de la diversitat afectiva, sexual i de gènere. - La realització d'activitats culturals diverses en el marc de celebració de diades LGTBI. - L'estratègia de visibilització del fons bibliogràfic LGTBI de la biblioteca.

7. LGTBI-fòbia

Taula 7. Accions de l'Ajuntament en l'Àmbit LGTBI-fòbia

2019	2020	2021
Jornades contra la LGTBI-fòbia.	Protocol d'actuació davant d'agressions sexistes en espais públics d'oci.	Jornades anuals contra la LGTBI-fòbia.
*Sensibilització a les xarxes socials.	Atac vandàlic al mural per reivindicar el 28J.	*Xerrada de sensibilització.
*Videos per desmuntar mites sobre la LGTBI-fòbia.	Acte de Rebuig per la pintada del mural del 28J.	*Contacontes "tres amb tango"
Dia internacional contra la LGTBI-fòbia.	Campanya per fer difusió sobre visibilitat lèsbica, trans, etc.	Càpsul·les informatives sobre denúncies per LGTBI-fòbia.
*Sensibilització a les xarxes	Dia contra la LGTBI-fòbia. Missatges a les xarxes socials.	Jornades anuals de l'orgull LGTBI.
*Xerrada Óscar Blázquez	Jornades anuals contra la LGTBI-fòbia.	*Improvisació amb humor i orgull.
Dia de l'orgull LGTBI. Missatges a les xarxes socials.	*Trivial Temàtic LGTBI	*Contacontes "El nen perfecte".
Atenció SAI per agressió LGTBI-fòbia.	*Contacontes (Gogara tallers)	*La ruleta de l'orgull.
	*Entrevistes a persones LGTBI per instagram	*Cinema a la fresca: "Bohemian Rhapsody".
	*Penjada bandera irisada a la façana de l'ajuntament.	Concentració per condemnar l'assassinat del Samuel Luiz.
	Dia de l'orgull LGTBI. Missatges a les xarxes socials.	Concentració per condemnar agressió homòfoba a Madrid. #StopLGTBI-fòbia.
	3 Atencions al SAI per LGTBI-fòbia (1 agressió).	Creació d'un protocol intern per quan es produeixen actes de rebuig.

Font: elaboració pròpia a partir de la revisió documental de tota la informació dels últims 6 anys que ha enviat l'Ajuntament de Gavà (Novembre 2021).

Quan parlem de LGTBI-fòbia ens referim a tot tipus de discriminacions i agressions contra les persones que s'identifiquen amb alguna de les lletres de l'acrònim; així doncs, inclou l'homofòbia, la lesbofòbia, la bifòbia, la transfòbia i la intersexfòbia.

Estat de la qüestió a Catalunya

A l'Informe de l'estat de la LGTBI-fòbia a Catalunya de l'any 2020 elaborat per l'Observatori contra l'Homofòbia de Catalunya, podem observar com en els últims anys ha augmentat la visibilitat de les persones LGTBI, la qual cosa ha desencadenat un augment dels episodis de discriminació i agressions contra les persones LGTBI.

Al 2020 es van registrar el major nombre d'incidències (189), que representa un increment del 18,2% respecte l'any 2019. Pel que fa l'any 2022, les dades de l'Observatori contra la Homofòbia indiquen que durant el primer trimestre s'han registrat el doble d'incidències LGTBI-fòbiques que durant el mateix període de l'any 2021.

A Catalunya el col·lectiu que més incidències ha registrat és el d'homes gais, però és cert que possiblement hi hagi casos invisibilitzats que no arriben a l'OCH d'altres identitats LGTBI, com podrien ser els casos de transfòbia que pateixen les dones trans* que es dediquen a la prostitució. També és cert que hi ha una gran diferència en el nombre d'incidències registrades entre els homes i les dones trans* (3 incidències els homes i 19 les dones) (OCH, 2020). El context presencial en el qual es produeixen els actes discriminatoris i/o agressions a Catalunya és principalment l'espai públic i, concretament, a l'àmbit de la via pública (OCH, 2020). Aquestes confirmen la necessitat d'engegar polítiques orientades a aturar la violència contra les persones LGTBI, així com garantir la seva seguretat i el seu acompanyament legal i psicosocial.

Estat de la qüestió a Gavà

A Gavà en els darrers anys hi ha hagut poques incidències LGTBI-fòbiques registrades, tot i així, en el procés de diagnosi es van identificar dues situacions: una agressió LGTBIfòbica a l'abril del 2019, i una altra -l'any 2020- a dues persones durant la revetlla de Sant Joan al Parc del Mil·lenni. Tal com indica l'Observatori Contra l'Homofòbia (2019), en els casos de LGTBI-fòbia hi ha una situació d'infra-denúncia, ja sigui per por, per evitar ser estigmatitzades, per la normalització d'aquestes experiències o perquè hi ha una creença -força estesa- de que no servirà de res, per tant, és molt probable que a Gavà hi hagi moltes més situacions de LGTBI-fòbia que de les que es té informació.

El rol del SAI

En la lluita contra la LGTBI-fòbia a Gavà va ser clau la **creació del Servei d'Atenció Integral LGTBI (SAI) l'any 2018** i la seva posterior consolidació. Com ja s'ha comentat en l'apartat d'Organització Municipal i comunicació, el SAI és un espai físic on poden acudir les persones que han patit, estan patint o en risc de patir LGTBI-fòbia, per tal de rebre un acompanyament integral en tot el procés. Com s'ha dit, des de la seva creació, el SAI ha rebut poques denúncies -en part- degut als elements explicats en el paràgraf anterior, però segurament també degut a que és un servei encara desconegut per la ciutadania de Gavà (gairebé el 85% de les persones que van contestar l'enquesta ciutadana va dir que el desconeixia). Per aquest motiu, cal reforçar la difusió d'aquest servei, per a que tota la població del municipi sàpiga de la seva existència.

La denúncia és una eina amb un doble objectiu: reparar el dany i visibilitzar les violències a través del registre estadístic que se'n pot fer (tal com indica l'Article 39, de Garantia Estadística, de la Llei 11/2014). Per aquesta raó és molt important continuar treballant per identificar les agressions LGTBI-fòbiques a tot el territori, i especialment en contextos locals com Gavà.

Percepció ciutadana sobre la LGTBI-fòbia

L'enquesta ciutadana virtual aplicada durant la diagnosi plantejava diferents preguntes relacionades amb la LGTBI-fòbia (veure gràfics 2 i 3 a les pàgines 26 i 27). En primer lloc, la percepció de LGTBI-fòbia al municipi, sobre el qual un 69% de les persones va dir que hi ha “una mica”, i un 19,6% va afirmar haver patit o presenciat alguna discriminació o agressió LGTBIfòbica.

A les entrevistes i als grups focals es va observar que si bé en un primer moment tothom afirma que a Gavà gairebé no hi ha LGTBI-fòbia, quan s'entra en detall, comencen a aparèixer altres arguments que confirmen que sí hi ha hagut **actes LGTBI-fòbics a Gavà els darrers anys**, com pintades sobre un mural de temàtica LGTBI, arrencades de cartells sobre una exposició de persones refugiades LGTBI i la presència normalitzada de l'insult “maricón” en diferents contextos. Cal remarcar que quan té coneixement d'actes LGTBI-fòbics l'Ajuntament es posiciona, promovent concentracions i/o actes públics de rebuig.

A l'enquesta també es va preguntar la percepció sobre els espais amb més LGTBI-fòbia de Gavà. Les respostes recollides posicionen en els tres primers llocs de la llista l'Espai Públic (28%), els Espais d'Oci (20%) i l'Àmbit Educatiu (14%). (Veure Gràfic 4, a la pàgina 27).

Algunes persones que van participar de la diagnosi van esmentar l'existència d'un petit grup d'extrema dreta a Gavà, que ha estat força actiu els darrers anys. Indiquen que mostren molta resistència davant la diversitat afectiva, sexual i de gènere, així com contra altres grups minoritaris. La presència d'aquest grup a Gavà no és un fet aïllat, sinó que respon a una tendència més global d'enfortiment del pensament d'extrema dreta i a una polarització ideològica, que segurament respon a diversos factors de caire polític (com l'enfortiment dels moviments feminista i de l'antiracista), econòmic (crisis consecutives), sociològic (xarxes socials, difusió exponencial, anonimat), legislatiu (avenços en els marcs normatius per garantir els drets de les persones LGTBI+), entre d'altres. Aquesta tendència s'ha vist reflectida en el suport que els darrers anys han aconseguit alguns lideratges simbòlicament molt significatius a nivell internacional (D. Trump, J. Bolsonaro, A. Putin, V. Orbán, etc.), així com l'enfortiment dels partits d'extrema dreta a l'estat espanyol i a Catalunya (Vox).

Quadre resum Àmbit de LGTBI-fòbia

Àrees de Millora	Punts forts
• La “normalització” de comentaris i actituds LGTBI-fòbiques al municipi. • La manca d'un recompte oficial de casos de LGTBI-fòbia a Gavà.	• La voluntat de l'ajuntament d'erradicar la LGTBI-fòbia. • L'elaboració del Protocol d'actuació davant d'agressions sexistes en espais públics d'oci.

• La infra-denúncia de les agressions LGTBI-fòbiques. • El desconeixement de l'existència i funcionament del SAI per part de la ciutadania.	• La commemoració del dia internacional contra la LGTBI-fòbia (17 de maig). • El posicionament clar de l'Ajuntament davant casos de LGTBI-fòbia al municipi.

8. Drets laborals

Taula 8. Accions de l'Ajuntament en l'àmbit de drets laborals

2020	2021
Atenció al SAI. Informació canvi de nom al contracte de treball.	Difusió del programa de la Generalitat. Treball i Formació per la contractació de persones trans*.
Xarxes socials. Difusió de l'entitat Trans Laboral en motiu de la seva inclusió a la 3ª edició de la Fira d'ocupació de Sabadell.	Reunió Generalitat sobre "ocupació i persones trans* amb motiu de la subvenció per a la contractació de persones trans a les entitats sense ànim de lucre.
Dades sobre l'atur en persones trans.	

Font: elaboració pròpia a partir de la revisió documental de tota la informació dels últims 6 anys que ha enviat l'Ajuntament de Gavà (Novembre 2021).

En l'Actualitat el treball es considera no només un dret, sinó també una necessitat per garantir la subsistència, així com un entorn de gran rellevància per a la socialització, la construcció identitària, la cerca de sentit i el reforç de l'autoestima personal, entre altres elements. En reconeixement de la seva importància individual i social, diferents marcs normatius internacionals, nacionals i autonòmics estableixen que les persones tenen dret al treball, independentment del seu gènere o identitat sexual, i alhora, sanciona a les organitzacions o empreses que no compleixen aquesta premissa.

Amb el nivell de sensibilització social existent avui dia a Catalunya sobre la qüestió LGTBI, es podria afirmar que -en general- aquestes normatives es compleixen, sobretot pel que fa a l'orientació sexual de les persones, ja que es considera que aquest aspecte forma part de la vida privada, per tant, ningú té dret a opinar al respecte¹⁰. No passa el mateix pel que fa a les identitats de gènere, concretament a les persones que visiblement són identificables com a trans* i, molt en particular, les dones trans*.

En relació amb les dificultats per trobar feina de les dones trans*, es conjuguen diversos elements però, sens dubte, el principal és el fet de ser visibles com a persones trans*, que fa que sovint siguin descartades de la majoria de processos de selecció. Alhora, s'observa que moltes dones trans* tendeixen a abandonar el lloc de treball quan volen iniciar la transició de gènere per por de les reaccions de caps i companys/es de feina. Tanmateix, sembla més convenient tractar de mantenir la feina, perquè un cop han

¹⁰ *Filant una mica més prim*, cal matisar aquesta afirmació, ja que malgrat la dificultat d'obtenir proves objectives i contrastades d'aquest tipus de discriminació, no és tan estrany trobar relats de diverses persones gais o lesbianes que prefereixen amagar la seva orientació sexual, per tal d'evitar comentaris, situacions incòmodes o pèrdues de credibilitat en els seus llocs de treball. Segons l'Informe sobre l'Estat de la LGTBI-fòbia a Catalunya de l'any 2019 elaborat per l'Observatori Contra l'Homofòbia (OCH), aquell any es van denunciar 9 casos de discriminació en l'àmbit laboral, dels quals un 44,4 % van afectar a homes gais o bisexuals.

transitat els pot resultar més difícil reincorporar-se al mercat laboral (Coll-Planas i Missé, 2015, a Diputació de Barcelona, 2017).

En el context d'aquesta diagnosi han estat escasses les referències al món laboral i podem veure poques accions que tinguin a veure amb aquest àmbit. Així doncs, observem una manca d'estratègies sobre aquest tema per part de l'Ajuntament de Gavà, tot i que en d'altres territoris de Catalunya existeixen algunes bones pràctiques orientades -per exemple- a afavorir la inserció de les persones trans*, com per exemple la iniciativa Trans*laboral a Sabadell. Des de l'Ajuntament de Gavà es va visibilitzar aquesta iniciativa el 2020 a la 3a edició de la Fira d'Ocupació.

En aquest sentit la Llei 11/2014, a l'Article 2, dedicat a les actuacions que s'han de portar a terme per part de l'Administració Pública en aquest sector d'intervenció, s'estableix l'obligatorietat de desplegar estratègies per a la promoció dels drets laborals de les persones LGBTI. Estratègies en dues direccions, per una banda que atenguin les necessitats específiques de les persones LGBTI, especialment de les dones trans*, i per altra, que incideixin en transformar les empreses perquè siguin més inclusives amb la diversitat afectiva-sexual i de gènere¹¹.

Quadre resum Àmbit de Drets Laborals

Àrees de Millora	Punts forts
La inexistència d'una estratègia per abordar la dimensió laboral de les persones LGBTI al municipi.	La participació de l'Ajuntament en la Xarxa de Municipis LGBTI de Catalunya, com a espai per a la reflexió i el disseny d'accions que puguin incidir de manera positiva en l'àmbit laboral de les persones LGBTI.

---

11 Algunes iniciatives per fomentar la inserció laboral de les persones trans són la [línea específica de subvencions](#) creada per la Generalitat de Catalunya per afavorir la contractació d'aquestes persones; el [Servei d'Orientació Laboral per a personas trans](#) del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) i el Programa [TransOcupació](#) de Barcelona Activa, de l'Ajuntament de Barcelona.

9. Acció social i diversitat cultural i religiosa

Taula 9. Accions de l'Ajuntament en l'Àmbit d'acció social i Diversitat Cultural i religiosa

2019	2020	2021
Reunió SAI + comissió jove LGTBI.	Reunió SAI + Xarxa LGTBI a Barcelona.	Coordinació amb SAI de Mataró.
Presentació SAI a psicòloga del Centre de dia (F.Orienta).	Creació activitat SAI per a la gent gran de les residències en motiu de la jornada de l'orgull LGTBI.	
Taller "Educació afectiva i sexual a casa" dirigit a famílies amb infants entre 11 i 16 anys. Psicòloga SAI. Cicle "famílies en acció. L'Adolescència".	Difusió de l'estudi sobre homofòbia interioritzada.	
Difusió del SAI a 5 residències de gent gran de Gavà.	S'envia l'activitat del 28J amb motiu del dia de la gent gran a totes les residències.	
Reunió SAI Gavà + SAI Sant Boi. Bones pràctiques.	Atencions al SAI.	
Difusió a residències gent gran de la formació sobre envelliment LGTBI a Sitges.	Presentació del SAI a noves educadores de carrer.	
	Atenció SAI. Malestar menor lesbiana nouvinguda.	Presentació SAI a advocada del servei d'acollida per nova ciutadania.

Font: elaboració pròpia a partir de la revisió documental de tota la informació dels últims 6 anys que ha enviat l'Ajuntament de Gavà (Novembre 2021).

Acció social

De la informació recollida a la diagnosi la principal preocupació que apareix en aquest àmbit és la situació de la gent gran LGTBI, per diversos motius; per una banda es planteja que **les persones grans del col·lectiu estan invisibilitzades**, la qual cosa pot tenir diverses conseqüències, -per exemple- quan han d'anar a viure a residències on -sovint- es veuen obligades a "tornar a l'armari", degut a la falta de sensibilitat i formació sobre la temàtica en aquests espais. També es va comentar que hi ha poc coneixement sobre el tema trans i el VIH en persones grans, la qual cosa també dificulta un tractament adequat d'aquestes situacions. Passa el mateix als casals d'avis, on tampoc es treballa el tema. Per tot l'anterior, s'argumenta la **necessitat de sensibilitzar i formar en perspectiva LGTBI tant al personal com a les persones usuàries de residències i casals de gent gran**, per fer d'aquests espais segurs per a les persones del col·lectiu. També s'incideix en que s'ha de formar en sexualitat no només des d'una perspectiva cisheteronormativa.

Malgrat la consciència sobre aquesta qüestió, també es va constatar que -en general- costa que la gent gran participi, i segurament més encara si són del col·lectiu i perceben aquests espais com a no segurs per a les seves identitats. Per avançar en aquesta línia, des del SAI s'han realitzat diferents contactes amb residències de gent gran del municipi que -fins el moment d'elaboració d'aquest informe- no havien derivat en accions concretes.

Diversitat cultural i religiosa

La intersecció entre el tema LGTBI i la diversitat cultural i religiosa és una qüestió poc estudiada, però que recentment s'ha començat a situar a l'agenda de les polítiques LGTBI. Tal com s'apunta des de la Diputació de Barcelona és clau posar atenció a la forma en què s'aborda la realitat de les persones LGBTI+ de diversos orígens. Sovint es pressuposa que la forma d'entendre el gènere i la sexualitat a Occident es pot o s'hauria

d'estendre a qualsevol indret del món i s'interpreten realitats culturals amb uns codis sovint etnocèntrics, que no reconeixen la diversitat de formes d'articular aquests àmbits de l'experiència humana. Per tant, per desenvolupar polítiques adreçades a persones procedents d'aquesta diversitat de contextos cal desxifrar i tenir en compte un ampli ventall de formes d'entendre la sexualitat i el gènere i alhora repensar la perspectiva de les societats i cultures d'acollida, no exemptes de LGBTIfòbia i xenofòbia. (2017:58).

En el procés de recollida d'informació desenvolupat en aquesta diagnosi s'ha constatat que hi ha un gran desconeixement sobre el tema i que no ha estat abordat per l'Ajuntament ni per altres organitzacions o entitats del municipi.

Quadre resum Àmbit d'Acció Social i Diversitat cultural i religiosa

Àrees de Millora	Punts forts
• La manca de informació i coneixement específic sobre la situació de les persones LGTBI del municipi grans i/o d'orígens diversos. • La falta de sensibilitat i formació sobre temàtica LGTBI de les persones que treballen amb gent gran a residències i casals. • La manca de participació de la gent gran del col·lectiu.	• La participació de l'Ajuntament en la Xarxa de Municipis LGTBI de Catalunya, com a espai per a la reflexió i el disseny d'accions que afavoreixin a les persones LGTBI des d'una perspectiva interseccional.

5. PLA D'ACCIÓ

En aquest apartat presentem les línies d'acció, objectius i accions del pla d'acció per la diversitat afectiva, sexual i de gènere de Gavà que van ser elaborades a partir de les aportacions de les persones que van participar en les diferents fases de la diagnosi realitzada al territori i posteriorment prioritzades amb la participació de moltes d'elles, a més de diferents persones de perfil tècnic de les diferents àrees de l'Ajuntament. També s'inclouen algunes propostes recuperades d'altres Plans Locals LGTBI que - considerem- són pertinents a la realitat de Gavà, per tant, podrien servir a la implementació del Pla al municipi.

En cadascuna de les accions recollides s'inclouen apartats orientats a definir les àrees responsables de la seva implementació i els terminis en què s'espera realitzar-les, i el pressupost necessari per fer-ho; tot això, d'acord a la valoració política i tècnica que es faci per part de les persones responsables de la implementació del pla a l'Ajuntament.

5.1. LÍNIA D'ACCIÓ 1: ORGANITZACIÓ I COMPROMÍS INSTITUCIONAL

L1 / Objectiu 1: Incorporar la perspectiva de la diversitat afectiva, sexual i de gènere de manera transversal en les polítiques de l'Ajuntament.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Aprovar, difondre i aplicar el Pla Local per la diversitat afectiva, sexual i de gènere de Gavà.	- Existència d'un document que descrigui les responsabilitats de cada àrea de l'Ajuntament en la implementació del Pla. - Existència d'una comissió de seguiment del Pla. - Nº de reunions anuals de la comissió de seguiment.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI	Últim trimestre 2022
Formar les persones treballadores de l'Ajuntament en diversitat afectiva, sexual i de gènere (càrrecs electes, personal tècnic, personal administratiu, joventut, policia local, etc.).	- Nº de formacions realitzades. - Nº de persones formades. % de persones formades, respecte del total de treballadores de l'Ajuntament. - Càrrecs o perfils de les persones formades. - Valoració de les persones assistents i de la formadora.	RRHH Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Alcaldia (pel tema de càrrecs electes)	Al llarg de tot el Pla.
Incorporar llenguatge inclusiu amb perspectiva LGTBI en els documents i les comunicacions institucionals de l'Ajuntament.	- Nº de documents municipals amb la identificació de gènere no binària (home / dona / no binari). - Nº de documents que reconeguin la diversitat familiar. - Existència (o no) d'un protocol que permeti el canvi de nom de les persones trans en la documentació municipal. - Existència (o no) de guies de llenguatge inclusiu.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de Comunicació	A partir de 2023
Crear i difondre internament un protocol d'adaptació de documents i comunicacions institucionals amb llenguatge inclusiu i LGTBI.	- Existència (o no) del protocol. - Nº d'accions de difusió interna del protocol. - Relació de departaments receptors del protocol.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de comunicació	A partir de 2023
Elaboració i difusió d'una guia de recursos LGTBI	- Elaboració (o no) de la guia. - Nº d'accions de difusió de la guia. - Relació de serveis receptors de la guia.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de comunicació	A partir de 2023

Recollir i sistematitzar la informació que deriva de l'aplicació de les clàusules socials dels convenis i subvencions de l'Ajuntament.	Nº i tipologia de les accions realitzades.	Secretaria	A partir de 2025

L1 / Objectiu 2: Consolidar l'estructura de l'Ajuntament per desenvolupar polítiques de diversitat afectiva, sexual i de gènere.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Incrementar el pressupost municipal destinat a polítiques de DASG.	Import i % del pressupost anual de l'Ajuntament destinat al desenvolupament del Pla Local LGTBI.	Alcaldia (qui decideix pressupostos) Equip polític	A partir de 2023
Creació d'una comissió tècnica/ciutadana de seguiment del pla que es reuneixi com a mínim 2 cops l'any.	- Creació de la comissió (SI/NO). - Nº de reunions anuals realitzades per la comissió. - Actes de les reunions de la comissió. - Memòria anual de les actuacions realitzades.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI La resta de departament referents/ entitats que formin part	Últim trimestre 2021
Consolidar la participació de l'Ajuntament de Gavà a la Xarxa de Municipis LGTBI de Catalunya.	- Nº de trobades a les que s'ha assistit sobre el total anual. - Memòria anual d'accions realitzades en el marc de la Xarxa.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI	Al llarg de tot el Pla

L1 / Objectiu 3: Consolidar i visibilitzar el Servei d'Atenció Integral per a persones LGTBI (SAI).			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Reforçar la difusió del SAI per arribar a tota la població del municipi.	- Nº de presentacions del SAI realitzades. - Nº d'assistents a les presentacions. - Nº i relació d'espais de distribució de fulletons del SAI. - Nº d'aparicions del SAI als mitjans de comunicació locals.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de comunicació	Al llarg de tot el Pla
Crear un vídeo breu per presentar el SAI a la ciutadania.	- Creació del vídeo (SI/NO). - Nº i tipologia d'accions de difusió del vídeo realitzades. - Nº de visualitzacions del vídeo a les xarxes socials.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de comunicació	2023
Crear un flyer de presentació del SAI a la ciutadania.	- Creació del flyer (SI/NO). - Nº de flyer repartits.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de comunicació	2022
Crear una xarxa transversal per establir protocols d'actuació davant casos que arriben al SAI.	- Creació de la xarxa transversal (SI/NO). - Nº de persones que formen part de la xarxa.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Serveis Socials Joventut Educació Serveis de salut	A partir de 2023

L1 / Objectiu 4: Incorporar la perspectiva interseccional en el disseny de les polítiques LGTBI de l'Ajuntament.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Dissenyar polítiques locals LGTBI que tinguin present les discriminacions encreuades del col·lectiu.	- Nº de polítiques locals LGTBI que incloguin la perspectiva interseccional. - Relació dels eixos de diversitat inclosos en les polítiques locals LGTBI.	Tots els departaments	Al llarg de tot el Pla

L1 / Objectiu 5: Desenvolupar accions adreçades a sectors específics de la població.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Sensibilització de persones grans en perspectiva LGTBI.	- Nº i tipologia d'activitats realitzades sobre el tema. - Nº de participants a les activitats	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de Gent Gran Casals de Gent Gran i Residències del municipi	A partir de 2022
Disseny d'accions específiques en favor de les persones trans* del municipi.	- Nº i tipologia d'activitats realitzades sobre el tema. - Nº de beneficiàries directes de les accions. - Nº de participants a les activitats.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI departaments que en funció de les accions. CSO i CSE Joventut Esports	Al llarg de tot el Pla
Incorporar senyalització inclusiva als lavabos i vestidors dels equipaments municipals.	- Nº d'equipaments municipals amb lavabos i/o vestidors amb senyalística inclusiva. % d'aquests, respecte del total d'equipaments municipals.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Manteniment	A partir 2023

5.2. LÍNIA D'ACCIÓ 2: COEDUCACIÓ

L2 / Objectiu 1: Fomentar el respecte a la diversitat afectiva, sexual i de gènere als centres educatius del municipi.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Formació del personal docent i no docent dels serveis educatius municipals en matèria LGTBI (escola de música, escola d'adults, escoles bressol).	- Nº d'accions formatives realitzades. - Nº d'hores de formació impartides. - Nº i perfil de les persones formades. - Nivell de satisfacció de les persones formades.	Dept. Feminisme, Igualtat i LGTBI Dept. Educació CRP Centres educatius AFAS	A partir de 2022
Oferir suport en l'adaptació dels formularis dels centres educatius per a què tinguin en compte la diversitat familiar i la diversitat afectiva, sexual i de gènere.	- Nº d'accions de suport realitzades. - Nº de documents amb la identificació de gènere no binària. - Nº de documents que reconguin la diversitat familiar.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Centres educatius	A partir de 2023
Sensibilització en matèria LGTBI de les famílies dels centres educatius del municipi.	- Nº i tipologia d'accions de sensibilització realitzades. - Nº de persones participants. - Nivell de satisfacció de les persones participants.	Dept. Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament Educació AFAS	A partir de 2023
Sensibilització en matèria LGTBI de l'alumnat dels centres educatius del municipi d'infantil, primària i secundària.	- Nº de tallers impartits per centre, per curs i per etapa. - Nivell de satisfacció de l'alumnat.	Dept. Feminisme, Igualtat i LGTBI Dept. Educació Centres educatius	Al llarg de tot el Pla
Acompanyar l'aplicació del protocol per a l'abordatge de les agressions sexistes i LGTBI-fòbiques als centres educatius del municipi.	- Nº d'accions de suport realitzades. - Existència (o no) d'un protocol als centres educatius. - Nº de sessions informatives internes sobre el protocol. - Nº de participants a les sessions informatives.	Dept. Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament Educació Centres educatius	Al llarg de tot el Pla

L2 / Objectiu 2: Reforçar la coordinació entre el SAI i els centres educatius del municipi.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Creació d'aliances entre el SAI i els centres educatius del municipi.	- Nº de derivacions dels centres al SAI. - Nº de reunions de coordinació realitzades. - Nº i descripció d'accions impulsades conjuntament. - Nº d'acompanyaments del SAI a alumnat o famílies LGTBI dels centres.	Dept. Feminisme, Igualtat i LGTBI Dept. Educació? Centre educatius	Al llarg de tot el Pla
Difusió als centres educatius dels recursos i serveis disponibles al municipi per atendre les necessitats de les persones LGTBI.	- Nº de presentacions realitzades. - Nº d'assistents a les presentacions. - Nº de fulletons repartits.	Dept. Feminisme, Igualtat i LGTBI Dept. Educació Centre educatius	Al llarg de tot el Pla

5.3. LÍNIA D'ACCIÓ 3: SALUT

L3 / Objectiu 1: Incorporar la perspectiva de la diversitat afectiva, sexual i de gènere a les polítiques de salut municipal i als centres de salut del municipi.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Coordinació del SAI amb el Centre d'Atenció Primària de Salut (CAP) del municipi.	- Nº de reunions de coordinació realitzades. - Nº i relació d'accions impulsades conjuntament.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI	A partir de 2023
Oferir recursos als professionals de salut del municipi sobre diversitat afectiva, sexual i de gènere.	- Nº d'accions formatives realitzades. - Nº d'hores de formació impartida. - Nº de persones formades. - Nivell de satisfacció de les persones formades.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Àrees bàsiques de salut	A partir de 2022
Difusió de protocols per atendre les necessitats sanitàries de les persones LGTBI del municipi, amb	- Nº de sessions informatives sobre el protocol. - Nº de persones participants a les sessions informatives.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Àrees bàsiques de salut	A partir de 2023

especial atenció a les persones trans.			
Donar suport en la promoció de la salut sexual i reproductiva de les persones LGTBI.	- Nº d'accions de suport realitzades. - Nº de campanyes realitzades. - Nº i tipologia de materials de difusió repartits. - Nº de persones participants.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Àrees bàsiques de salut	A partir de 2024
Acompanyar l'adaptació dels formularis del CAP per a que tinguin en compte la diversitat afectiva, sexual i de gènere.	- Nº de documents amb identificació de gènere no binària. - Nº de documents que reconguin la diversitat familiar.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI	A partir de 2023

L3 / Objectiu 2: Millorar l'acompanyament mèdic de les persones LGTBI.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Fer campanyes de prevenció del VIH en els diferents idiomes parlats per la població del municipi.	- Nº de campanyes realitzades. - Nº i relació d'idiomes de les campanyes.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI	A partir de 2023
Informar al personal del CAP sobre els serveis LGTBI de l'Ajuntament i el servei TRÀNSIT, d'atenció a les persones trans.	- Nº de sessions informatives realitzades. - Nº de participants en les sessions. - Nº de sessions informatives sobre els servei Trànsit. - Nº de participants en aquestes sessions.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Àrees bàsiques de salut	2022
Difondre l'obligatorietat del canvi de nom a les targetes sanitàries de les persones trans* que ho demanin.	Nº d'accions de difusió realitzades.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI	A llarg de tot el Pla

5.4. LÍNIA D'ACCIÓ 4: VISIBILITAT I PARTICIPACIÓ

L4 / Objectiu 1: Promoure la visibilitat del col·lectiu LGTBI al municipi per arribar a tota la ciutadania.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Mantenir la commemoració de les diades més significatives del col·lectiu LGTBI.	- Nº i relació de les diades LGTBI celebrades anualment. - Nº i relació d'accions commemoratives realitzades. - Nº de participants en les accions commemoratives. - Nº de publicacions sobre el tema a les xarxes de l'Ajuntament.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI + Altres departaments. Ciutadania o espais de participació LGTBI	Al llarg de tot el Pla
Mantenir la commemoració de les diades més invisibilitzades del col·lectiu (lesbianes, bisexuals, intersexuals, etc.).	- Nº i relació de les diades celebrades. - Nº i relació d'accions commemoratives realitzades. - Nº de participants en les accions commemoratives. - Nº de publicacions sobre el tema a les xarxes de l'Ajuntament.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Ciutadania o espais de participació LGTBI	A partir de 2023
Visibilització de referents del col·lectiu.	- Nº i relació d'accions de visibilització de referents. - Nº de participants i/o destinataris de les accions. - Nº de materials difosos per les xarxes de l'Ajuntament.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de comunicació Departament de joventut Departament de Cultura Departament d'esports Ciutadania o espais de participació LGTBI	Al llarg de tot el Pla
Mantenir i reforçar la simbologia LGTBI a l'espai públic.	- Nº i tipologia de símbols LGTBI a l'espai públic. - Existència d'un pla de manteniment dels símbols LGTBI. - Creació d'un canal per denunciar els atacs contra els símbols LGTBI. - Nº i relació d'accions per difondre l'existència d'aquest canal.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Manteniment – via pública – mobilitat	Al llarg de tot el Pla

L4 / Objectiu 2: Promoure la participació i l'associacionisme LGTBI al municipi.

Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Incorporació de persones LGTBI en el desenvolupament de les polítiques i accions sobre el tema promogudes per l'Ajuntament.	- Existència d'un espai de participació ciutadana LGTBI. - Nº de trobades anuals d'aquest espai. - Nº de persones LGTBI participants en aquest espai. - Nº i relació d'accions realitzades amb col·laboració de persones LGTBI - Nº de persones LGTBI col·laboradores de l'Ajuntament.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Ciutadania o espais de participació LGTBI	Al llarg de tot el Pla
Donar suport a les entitats LGTBI del municipi, la comissió jove LGTBI.	Nº i relació d'accions de suport realitzades.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de joventut Departament de Cultura Ciutadania o espais de participació LGTBI	Al llarg de tot el Pla
Promoure espais de trobada entre persones LGTBI del municipi.	- Nº de trobades organitzades. - Nº d'assistents a les trobades.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Ciutadania o espais de participació LGTBI	Al llarg de tot el Pla
Sensibilització i Formació de les entitats del municipi en matèria LGTBI.	- Nº de formacions realitzades. - Nº de persones participants en les formacions. - Nivell de satisfacció de les persones participants.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Teixit associatiu de la ciutat Departaments implicats	A partir de 2023

5.5. LÍNIA D'ACCIÓ 5: ESPORTS I LLEURE

L5 / Objectiu 1: Promoure la diversitat afectiva, sexual i de gènere a l'àmbit esportiu local.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Promoure la coordinació i col·laboració entre les àrees de feminismes i LGTBI i la d'esports de l'Ajuntament.	- Nº de reunions realitzades. - Nº i relació de temes abordats en les reunions. - Nº i relació d'accions impulsades conjuntament.	Dept. Feminisme, Igualtat i LGTBI Dept. d'Esports	Al llarg de tot el Pla
Sensibilització sobre diversitat afectiva, sexual i de gènere i contra la LGTBI-fòbia en l'àmbit esportiu del municipi.	- Nº de campanyes realitzades. - Nº de persones destinatàries de les campanyes. - Nº d'accions realitzades per promoure l'esport mixt.	Dept. Feminisme, Igualtat i LGTBI Dept. d'Esports	A llarg de tot el Pla
Adaptació de lavabos i vestidors dels equipaments esportius del municipi per fer-los segurs per a les persones LGTBI, especialment persones trans*.	% d'equipaments esportius municipals amb lavabos i vestuaris inclusius. - Relació de les adaptacions realitzades. - Nº de persones trans* que sol·liciten aquests espais.	Dept. Feminisme, Igualtat i LGTBI Dept. d'Esports Dept. de manteniment	A partir de 2023
Formació del personal de l'àmbit esportiu local en matèria LGTBI. (Entrenadores, àrbitres, equips tècnics i directius).	- Nº d'accions formatives realitzades. - Nº d'hores de formació impartides. - Nº i perfil de les persones formades. - Nivell de satisfacció de les persones formades.	Dept. Feminisme, Igualtat i LGTBI Dept. d'Esports RRHH	A partir de 2023
Promoure i acompanyar l'adaptació dels documents dels clubs esportius perquè tinguin en compte la diversitat familiar i la DASG.	- Nº de formularis amb identificació de gènere no binària. - Nº de documents que reconeixin la diversitat familiar.	Dept. Feminisme, Igualtat i LGTBI Dept. d'Esports Entitats i clubs esportius	A partir de 2024
Mantenir les campanyes contra la LGTBI-fòbia a l'àmbit esportiu local.	- Nº de campanyes realitzades. - Nº d'accions realitzades per promoure l'esport mixt. % d'equips mixts en edat escolar.	Dept. Feminisme, Igualtat i LGTBI Dept. d'Esports Entitats i clubs esportius	Al llarg de tot el Pla
Fomentar la participació de les entitats esportives en els actes reivindicatius LGTBI.	- Nº i % entitats esportives convidades als actes. - Nº i % d'entitats esportives participants als actes.		

L5 / Objectiu 2: Promoure la incorporació de la perspectiva de la diversitat afectiva, sexual i de gènere en el lleure.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Formació del personal de les entitats de lleure en matèria LGTBI.	- Nº d'accions formatives realitzades. - Nº de persones formades. - Nivell de satisfacció de les persones formades.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament d'educació Departament de joventut	A partir 2024
Promoure i acompanyar l'adaptació dels documents de les entitats de lleure perquè tinguin en compte la diversitat familiar i la DASG.	- Nº de documents amb identificació de gènere no binària. - Nº de documents que reconguin la diversitat familiar.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament d'educació Departament de joventut	A partir 2024

5.6. LÍNIA D'ACCIÓ 6: CULTURA I OCI

L6 / Objectiu 1: Reforçar la presència de la diversitat afectiva, sexual i de gènere en la programació cultural del municipi.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Reforçar la programació cultural local que visibilitzi el col·lectiu LGTBI (Gala drag, teatre, dansa, desfilada, cinefòrums, etc.)	- Existència d'una clàusula o punts addicionals en les bases de les subvencions per a entitats culturals, per premiar aquelles que abordin la temàtica LGTBI. - Nº i tipologia d'activitats amb temàtica LGTBI en la programació cultural local. - Nº d'assistents o participants en les accions.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de Cultura Departament de Joventut	Al llarg de tot el Pla
Sensibilització sobre DASG als espais d'oci del municipi.	- Nº de campanyes realitzades. - Nº de persones destinatàries i/o participants de les accions.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament Cultura Departament de joventut	A partir de 2024

• Reforçar i visibilitzar el Punt Lila LGTBI als moments festius del municipi (Festa Major, etc.)	• Existència del Punt Lila LGTBI (SI/NO). • N° i relació de moments festius on s'ha instal·lat el Punt Lila. • N° i relació d'accions de difusió realitzades. • N° d'atencions realitzades en cada moment a persones LGTBI.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de joventut Departament de Cultura	Al llarg de tot el Pla
• Difusió de les campanyes LGTBI als comerços (Fira de Nadal, etc.).	• N° i relació de campanyes realitzades als comerços locals. • Indicadors específics de cada campanya (N° cartells, etc.)	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de comerç	Al llarg de tot el Pla
• Identificació i visibilització dels "espais amables" amb el col·lectiu LGTBI (bars, etc.).	• N° i tipologia dels espais amables identificats i visibilitzats. • N° de campanyes realitzades.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de comerç	A partir de 2024

L6 / Objectiu 2: Dotar la biblioteca municipal de materials sobre diversitat afectiva, sexual i de gènere.

Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
• Reforçar la coordinació entre el SAI i la biblioteca municipal.	• N° de reunions de coordinació realitzades. • Memòria anual de les accions impulsades conjuntament.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Biblioteques municipals	Al llarg de tot el Pla
• Crear un fons específic sobre DASG a la biblioteca municipal.	• Existència d'una guia de recursos disponibles sobre DASG.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Biblioteques municipals	2023
• Visibilitzar el fons sobre DASG a la biblioteca municipal.	• N° d'accions realitzades per difondre el fons. • N° de sessions de club de lectura sobre temàtica LGTBI. • N° de persones assistents a les sessions.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Biblioteques municipals	A partir de 2023

5.7. LÍNIA D'ACCIÓ 7: LGTBI-FÒBIA

L7 / Objectiu 1: Establir mecanismes de denúncia i acompanyament per a les víctimes d'LGTBI-fòbia.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Reforçar la difusió del SAI com a espai per denunciar situacions de LGTBI-fòbia.	- Nº i relació d'accions de difusió realitzades. - Nº de persones destinatàries de la difusió.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI	Al llarg de tot el Pla
Coordinació entre el SAI i els serveis públics (educatius, sanitaris, esportius, ocupació, serveis socials, etc.).	- Nº i relació de reunions de coordinació realitzades. - Nº de derivacions entre els serveis públics i el SAI. - Nº i descripció d'accions impulsades conjuntament.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Altres departaments i serveis municipals	Al llarg de tot el Pla
Atenció directa a persones víctimes de LGTBI-fòbia.	- Nº de persones LGTBI ateses pel SAI. - Nº de persones LGTBI ateses per els Punts Liles. - Nº i tipologia d'acompanyaments realitzats (comparació anual).	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI	Al llarg de tot el Pla

L7 / Objectiu 2: Millorar l'actuació policial davant les agressions LGTBI-fòbiques			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Mantenir i reforçar la coordinació i la formació entre el SAI i la policia local en casos d'agressió LGTBI-fòbica.	- Existència del protocol coordinat entre el SAI i la policia local. - Nº d'accions de difusió del protocol. - Nº de casos derivats i atesos.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Policia municipal	A partir de 2022

5.8. LÍNIA D'ACCIÓ 8: DRETS LABORALS

L8 / Objectiu 1: Incorporar la perspectiva DASG en els programes municipals d'ocupació.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Fer formació en matèria LGTBI al personal tècnic d'ocupació.	- Nº d'accions formatives realitzades. - Nº i perfil de participants a les sessions formatives.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI RRHH	A partir de 2024

L8 / Objectiu 2: Promoure la perspectiva DASG entre el teixit empresarial del municipi.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Sensibilització a les empreses del municipi en matèria LGTBI amb èmfasi en la realitat de les dones trans*.	- Nº i descripció de les accions realitzades. - Nº d'empreses participants en les accions. - Nº de persones participants a les sessions. - Nº de dones trans* contractades per empreses del municipi.	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de ocupació (CSO i CSE)	A partir de 2024

5.9. LÍNIA D'ACCIÓ 9: ACCIÓ SOCIAL

L9 / Objectiu 1: Promoure la visibilitat, el reconeixement i l'atenció de les persones LGTBI grans.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Visibilitzar persones LGTBI grans.	- Nº i tipologia de campanyes o accions de visibilització realitzades. - Nº de persones destinatàries de les campanyes o accions. - Indicadors específics de la campanya (Nº de cartells, publicacions, a xarxes socials, etc.).	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de Gent Gran, Casals de Gent Gran	A partir de 2023

L9 / Objectiu 2: Promoure la visibilitat, el reconeixement i l'atenció de les persones LGTBI estrangeres i/o amb referents culturals diversos.			
Accions	Indicadors	Responsable(s)	Termini
Visibilitzar persones LGTBI estrangeres o d'orígens diversos.	- Nº i tipologia de campanyes o accions de visibilització realitzades. - Nº de persones destinatàries de les campanyes o accions. - Indicadors específics de la campanya (Nº de cartells, publicacions, a xarxes socials, etc.).	Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI Departament de Drets Humans Servei d'acollida	A partir de 2024

6. Mecanisme de seguiment i control

Per tal de garantir el compliment d'aquest Pla Local es crearà una **Comissió de seguiment** tècnica per la Diversitat Afectiva, Sexual i de Gènere (CS-DASG).

6.1. Objectius:

- Marcar les prioritats i estratègies locals en matèria de diversitat afectiva, sexual i de gènere, seguint els criteris definits per aquest pla.
- Vetllar per l'acompliment dels objectius indicats en aquest Pla de la manera i en els terminis establerts en el mateix.
- Oferir un espai de reflexió conjunta sobre la qüestió de la diversitat afectiva, sexual i de gènere al municipi.

6.2. Integrants:

- Personal tècnic de diferents àrees de l'Ajuntament, sobretot aquelles relacionades amb l'atenció de persones.

6.3. Funcionament:

Per tal de garantir el bon funcionament de la **Comissió de Seguiment** es proposa la següent metodologia:

- **Constitució i impuls inicial:** La constitució i impuls inicial del CS-DASG estarà a càrrec del Departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI i es realitzarà un cop el Pla Local sigui aprovat pel Ple de l'Ajuntament.
- **Periodicitat de les reunions:** Dos cops l'any, una reunió orientada a identificar prioritats i objectius (al voltant del setembre de cada any), i una altra destinada a avaluar l'assoliment dels objectius plantejats (al voltant del juliol de cada any). I amb possibilitat de convocar reunions extraordinàries quan sigui necessari.
- **Organització interna:** En la primera reunió de la Comissió de Seguiment es debatrà i consensuarà una fórmula d'organització interna per tal d'assolir els diferents objectius que s'identifiquin com a prioritaris. Algunes possibles formes d'organització poden ser: conformar comissions de treball per temes o accions, assignar càrrecs a algunes persones orientats a la realització de tasques específiques, etc.

7. Glossari¹²

- **Androgínia.** Les persones andrògines són aquelles que tenen una expressió de gènere ambigua, que escapa de les lògiques binàries de la feminitat i de la masculinitat.
- **Asexual.** Orientació sexual d'una persona que no sent atracció eròtica cap a altres persones. Pot relacionar-se afectivament i romànticament. No implica necessàriament no tenir libido, o no practicar sexe, o no poder sentir excitació.
- **Bisexual.** Fa referència a una persona que es pot sentir atreta emocionalment o sexualment per persones de diferent sexe (Takács, 2006).
- **Cisgènere** (o cis). Fa referència a una persona que no és trans, és a dir, que s'identifica amb la identitat de gènere que li ha estat assignada en néixer.
- **Expressió de gènere.** És la manera en la que cada persona expressa el gènere sentit (home, dona, o tots dos, o cap dels dos, o de manera fluida). L'aparença, la indumentària, el comportament, el pentinat, la veu o la manera d'ocupar l'espai, són alguns dels elements que la conformen.
- **Gènere no binari.** Persona que no s'identifica ni com a dona ni com a home.
- **Identitat de gènere.** Fa referència a l'experiència de gènere que una persona sent internament i individualment, que pot coincidir o no amb el sexe assignat al néixer.
- **Heteronormativitat** (o heterosexualitat obligatòria). Es tracta d'entendre l'heterosexualitat no només com una pràctica sexual, sinó també com un sistema social, una imposició que el patriarcat realitza mitjançant els diversos discursos mèdics, artístics, educatius, religiosos, jurídics, etc. i a través de diverses institucions que presenten l'heterosexualitat com a necessària per al funcionament de la societat i com l'únic model vàlid de relació afectivo-sexual.
- **Heterosexualitat.** Fa referència a l'atracció emocional, romàntica o sexual envers les persones del sexe oposat.
- **Homofòbia.** Por o l'aversion irracional contra l'homosexualitat i contra les persones lesbianes, gais o bisexuals (LGB) basada en el prejudici (FRA, 2009).
- **Homosexualitat.** És l'atracció emocional, romàntica o sexual envers les persones del mateix sexe.
- **Intersexualitats.** Les persones intersexuals o amb DDS (diversitats del desenvolupament sexual) són persones que presenten una combinació intermèdia, ambigua o atípica dels trets físics que s'atribueixen a homes i dones, en relació als cromosomes i/o a la variabilitat genètica o gonadal, o a les diferències sexuals congènites.
- **Lesbofòbia.** Por o l'aversion irracional contra les dones lesbianes.
- **LGBTI.** Acrònim que es fa servir per fer referència col·lectivament a les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals.
- **LGTBI-fòbia.** Por o l'aversion irracional contra les persones del col·lectiu LGBTI.
- **Orientació afectiva-sexual.** Fa referència a l'atracció emocional, afectiva i sexual vers persones d'un altre gènere (heterosexualitat) o del mateix gènere (homosexualitat) o de més d'un gènere (bisexualitat, pansexualitat), o bé absència d'atracció (asexualitat).

---

¹² Aquest glossari és una elaboració pròpia de l'Institut Diversitas. S'ha anat construint gradualment els darrers anys com a fruit i eina per a les diferents accions i projectes sobre el tema que desenvolupem.

- **Queer.** Persona que no subscriu la divisió binària tradicional dels gèneres i rebutja identificar-se amb un home o amb una dona o amb una orientació sexual específica.
- **Sistema binari.** Construcció social i classificació de la realitat en funció a les categories d'home i dona, enteses com a úniques, naturals, excloents entre sí i estanques. Aquesta manera d'entendre i classificar la realitat invisibilitza altres experiències relacionades amb el gènere, el sexe i la sexualitat.
- **Trans.** Les persones trans són persones amb una identitat de gènere diferent del gènere assignat en néixer i que poden decidir o no dur a terme canvis corporals (quirúrgics, hormonals, etc.) per adequar-se a la imatge corporal socialment establerta en funció del seu gènere sentit. Les **dones trans** (o trans femenines) han nascut en un cos considerat de mascle i se senten dones, mentre que els **homes trans** (o trans masculins) han nascut en un cos considerat de femella i se senten home.
- **Transfòbia.** Por o l'aversion irracional cap a les persones trans i/o cap a aquelles persones que no compleixen amb les normes de gènere (dones masculines, homes femenins, persones amb expressions de gènere ambigües, etc.)
- **Transgènere.** Persones trans que tot i no sentir-se identificades amb el gènere assignat en néixer, decideixen viure el seu gènere **sense fer modificacions corporals** (hormonals o quirúrgiques).
- **Transsexualitat.** Persones trans que **han decidit realitzar canvis corporals** (hormonals o quirúrgics) per a que els seus cossos s'assemblin als paràmetres socialment acceptats i reconeguts com a part del seu gènere sentit.

8. Bibliografia

- Butler, J. (1990). *El Género en disputa*. Barcelona: Paidós, 2007. Pàgines 263-275
- Coll-Planas, G.; Vidal, M. (2013). *Dibuixant el gènere*. València: Edicions 96.
- Crenshaw, K.W. (1991). Cartografiando los márgenes: interseccionalidad, políticas identitarias, y violencia contra las mujeres de color. En platero, L. (2012), *Intersecciones: cuerpos y sexualidades en la encrucijada*. Pàg. 87-122. Ediciones Bellaterra, Barcelona.
- Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. (11 de maig de 2021). *Com actuar davant les persones Trans* dins els centres educatius*. Recuperat 1 d'abril de 2022, de <https://projectes.xtec.cat/educacioinclusiva/portada/com-actuar-davant-les-persones-trans-dins-els-centres-educatius/>
- Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. (31 de juliol de 2018). *Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI (elaborat per instància del Parlament de Catalunya en compliment de la Moció 101/XI aprovada el 09.03.2017)*. Recuperat 1 d'abril de 2022, de <http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/assetjament-escolar-persones-lgbti/index.html>
- Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. *Protocol per a l'atenció i acompanyament de l'alumnat transgènere en els centres educatius*. Recuperat 1 d'abril de 2022, de <http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/coeducacio/recursos/atencio-acompanyament-alumnat-transgenere/>
- Diputació de Barcelona (2017). *Guia per l'elaboració de plans locals LGBTI*.
- Fausto-Sterling, A. (2000). *Cuerpos sexuados*. Editorial Melusina, Barcelona, 2006.
- FRA (2009). *Homophobia and Discrimination on Grounds of Sexual Orientation in the EU Member States: e Social Situation*. Viena: European Union Agency for Fundamental Rights,
- Generalitat de Catalunya (2016). Llei 11/2014, del 10 d'octubre per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia. *Quaderns de Lesgislació*, N° 100.
- Hill Collins, P. (1991). *Black Feminist ought. Knowledge, consciousness, and the politics of empowerment*. Londres: Routledge.
- Laqueur, T. (1994). *La construcción del sexo. Cuerpo y género desde los griegos hasta Freud*. Madrid: Cátedra.
- Missé, M. (2018). *A la conquista del cuerpo equivocado*. Barcelona. Editorial Egales.
- Observatori contra la Homofòbia. *Informe de l'Observatori contra la Homofòbia de l'Estat de la LGBTI-fòbia a Catalunya al 2020*. Recuperat 1 d'abril de 2022, de <https://och.cat/estat-lgtbifobia/>
- Platero, L. (ed.) (2012). *Intersecciones: cuerpos y sexualidades en la encrucijada*. Barcelona. Ediciones Bellaterra.
- Rich, A. (1980). Heterosexualidad obligatoria y existencia lesbiana. en Rich, A. *Sangre, pan y poesía* (pp. 41-86). ed. Icaria. Barcelona, 2001.
- Rubin, G. (1975). El tráfico de mujeres: notas sobre la economía política del sexo. *Revista nueva antropología*, no 30. (pp. 95-145). Universidad Nacional Autónoma de México. México DF, 1986.
- Tácks, j. (2006). *Social exclusion of young lesbian, gay, bisexual and transgender (lgbt) people in Europe*.
- Wittig, M. (1980). *El pensamiento heterosexual*. Ed. Egales. Madrid, 2006.

9. Annexes

9.1. ANNEX-1: Guió qüestionari a les tècniques de l'Ajuntament de Gavà

Qüestionari

Com es treballa la qüestió LGTBI a l'Ajuntament de Gavà

En aquest qüestionari trobaràs una sèrie de preguntes que ens ajudaran a conèixer com s'està treballant la qüestió de la diversitat afectiva, sexual i de gènere a l'Ajuntament de Gavà. L'objectiu del qual és aconseguir una radiografia del diagnòstic més precís, a partir del qual s'establiran les línies d'actuació i prioritització per la construcció del Pla d'Acció. Som conscients que l'organització de l'Ajuntament s'estructura a partir de diverses àrees o departaments, de manera que serà de gran utilitat que cada departament contesti les preguntes que li apliquen.

Per altra banda, si vols afegir matisos per explicar millor la teva resposta, fes-ho al requadre que trobaràs al final de cada apartat. Per facilitar el qüestionari, hem agrupat les preguntes per àmbits (Educació, Salut, etc.) i –en la majoria dels casos– les hem plantejat només amb dues opcions de resposta (SI/NO).

Moltes gràcies pel teu temps!

1. ORGANITZACIÓ MUNICIPAL I COMUNICACIÓ

- 1.1. Disposeu d'un Pla d'Igualtat Intern propi de l'Ajuntament? (SI□/NO□)
  - El Pla recull d'alguna manera la diversitat afectiva, sexual i de gènere? (SI□/NO□/Com? *Premeu aquí per escriure text.*)
- 1.2. Les comunicacions (internes i externes) de l'Ajuntament tenen en compte el criteri de la diversitat afectiva sexual i de gènere en l'ús del llenguatge i/o les imatges? (SI□/NO□/Com? *Premeu aquí per escriure text.*)
- 1.3. Els formularis i la documentació de l'ajuntament reconeixen la diversitat afectiva, sexual i de gènere i la diversitat familiar? (SI□/NO□)
- 1.4. L'Ajuntament forma part de la Xarxa de Municipis LGTBI de Catalunya? (SI□/NO□)
- 1.5. Esteu treballant per incorporar les polítiques LGTBI de manera transversal a l'Ajuntament? (SI□/NO□/Com? *Premeu aquí per escriure text.*)
- 1.6. Heu fet formació sobre temàtica LGTBI al personal de l'Ajuntament? (SI□/NO□)
- 1.7. Heu fet formació sobre temàtica LGTBI als i les polítics de l'Ajuntament? (SI□/NO□)
- 1.8. Compteu amb un SAI propi? (SI□/NO□/En procés□)

- Disposeu de dades en relació les atencions realitzades? (SI ☐/NO ☐)
- Disposeu de dades del perfil de les persones ateses? (SI ☐/NO ☐)
- En cas que no disposeu de SAI propi, teniu contacte amb el SAI comarcal més proper? (SI ☐/NO ☐/ Quin contacte? *Premeu aquí per escriure text.*)

1.9. Coneixeu i/o utilitzeu altres serveis comarcals disponibles per atendre les persones LGTBI? (SI ☒/NO ☐)

1.10. Compteu amb una partida pressupostària per realitzar accions o polítiques de diversitat afectiva sexual i de gènere? (SI ☐/NO ☐/Quin import? *Premeu aquí per escriure text.*)

** Si heu contestat "SI" en algunes de les preguntes anteriors, si us plau, ens podeu facilitar informació detallada sobre el que vàreu fer? (memòria de les activitats, resultats quantitatius i/o qualitius, etc.) Gràcies!

Vols afegir algun comentari o observació sobre la tasca que heu fet a l'Ajuntament en aquest àmbit?

2. COEDUCACIÓ I DIVERSITAT AFECTIVA, SEXUAL I DE GÈNERE

2.1. Heu fet accions de sensibilització i/o formació sobre diversitat afectiva-sexual i de gènere als centres educatius del municipi adreçades als següents grups destinataris? (SI/NO/Quines? *Exposa-ho al quadre de text*)

- Alumnat
  - Infantil (SI ☐/NO ☐)
  - Primària (SI ☐/NO ☐)
  - Secundària (SI ☐/NO ☐)
  - Escola d'adults (SI ☐/NO ☐)
- Professorat
  - Infantil (SI ☐/NO ☐)
  - Primària (SI ☐/NO ☐)
  - Secundària (SI ☐/NO ☐)
  - Escola d'adults (SI ☐/NO ☐)
- Famílies
  - Infantil (SI ☐/NO ☐)

- Primària (SI ☐/NO ☐)
- Secundària (SI ☐/NO ☐)
- Escola d'adults (SI ☐/NO ☐)
- Altres agents educatius (monitoratge, consergeria...)
  - Infantil (SI ☐/NO ☐)
  - Primària (SI ☐/NO ☐)
  - Secundària (SI ☐/NO ☐)
  - Escola d'adults (SI ☐/NO ☐)

2.2. Els formularis i la documentació propis dels centres educatius del municipi reconeixen la diversitat afectiva, sexual i de gènere i la diversitat familiar? (SI ☐/NO ☐/Com? Premeu aquí per escriure text.)

2.3. Existeix alguna instància de coordinació entre l'Àrea d'Igualtat i LGTBI de l'Ajuntament i els centres educatius del municipi per abordar aquesta qüestió?
☐/NO ☐/Com? Premeu aquí per escriure text.)

** Si heu contestat "SI" en alguns dels grups, si us plau, ens podeu facilitar informació detallada sobre el que vàreu fer? (memòria de les activitats, resultats quantitatius i/o qualitius, etc.) Gràcies!

Vols afegir algun comentari o observació sobre la tasca que heu fet a l'Ajuntament en aquest àmbit?

3. SALUT

- 3.1. Heu fet formació sobre salut LGTBI al personal sanitari del municipi? (SI ☐/NO ☐)
- 3.2. Heu fet accions o campanyes per promoure la perspectiva de la diversitat afectiva, sexual i de gènere en l'àmbit sanitari? (SI ☐/NO ☐)
- 3.3. S'incorpora la perspectiva LGTBI en el cas de fer campanyes de prevenció sexual i reproductiva? (SI ☐/NO ☐/ Com? Premeu aquí per escriure text.)
- 3.4. Els formularis i la documentació propis del CAP del municipi reconeixen la diversitat afectiva, sexual i de gènere? (SI ☐/NO ☐)
- 3.5. El personal sanitari del municipi coneix i/o es coordina amb el SAI (Servei d'Atenció Integral LGTBI) del territori per derivar persones amb inquietuds o necessitats relacionades amb la seva diversitat afectiva, sexual i/o de gènere? (SI ☐/NO ☐)

** Si heu contestat "SI" en algunes de les preguntes anteriors, si us plau, ens podeu facilitar informació detallada sobre el que vàreu fer? (memòria de les activitats, resultats quantitatius i/o qualitatius, etc.) Gràcies!

Vols afegir algun comentari o observació sobre la tasca que heu fet a l'Ajuntament en aquest àmbit?

4. VISIBILITAT I PARTICIPACIÓ

- 4.1. Feu accions per commemorar el 28 de Juny, Dia Internacional de l'Alliberament LGTBI i el 17 de Maig, Dia contra l'LGTBI-fòbia? SI ☐/NO ☐/Quines? Premeu aquí per escriure text.)
- 4.2. Commemoreu alguna altra diada dels col·lectius LGTBI? (SI ☐/NO ☒/Quines? Premeu aquí per escriure text.)
- 4.3. Feu accions per la visibilitat de la diversitat afectiva-sexual i de gènere, apart de les diades? (SI ☐/NO ☐/Quines? Premeu aquí per escriure text.)
- 4.4. Hi ha entitats LGTBI al municipi? (SI ☐/NO ☐/No ho sé ☐/ Quines? Premeu aquí per escriure text.)
  - Quin vincle teniu amb les entitats? Premeu aquí per escriure text.
  - Disposeu d'accions per incentivar l'associacionisme LGTBI al municipi? Premeu aquí per escriure text.
- 4.5. Existeix al municipi algun espai de participació ciutadana de l'àmbit LGTBI (Mesa, Comissió, Grup Motor, etc.)? (SI ☐/NO ☐

** Si heu contestat "SI" en algunes de les preguntes anteriors, si us plau, ens podeu facilitar informació detallada sobre el que vàreu fer? (memòria de les activitats, resultats quantitatius i/o qualitatius, etc.) Gràcies!

Vols afegir algun comentari o observació sobre la tasca que heu fet a l'Ajuntament en aquest àmbit?

5. ESPORTS I LLEURE

- 5.1. Heu fet formació sobre diversitat afectiva-sexual i de gènere a l'entorn esportiu local, adreçada a algun dels següents grups destinataris? (SI ☐/NO ☐
  - Entrenadors/entrenadores (SI ☐/NO ☐
  - Equip tècnic/directiu dels clubs esportius (SI ☐/NO ☐
  - Àrbitres (SI ☐/NO ☐
  - Monitoratge d'entitats de lleure (SI ☐/NO ☐

5.2. Els formularis i la documentació dels equipaments i les entitats d'àmbit esportiu del municipi reconeixen la diversitat afectiva, sexual i de gènere i la diversitat familiar? (SI ☐/NO ☐)

5.3. Heu fet campanyes contra la LGTBI-fòbia a l'entorn esportiu local o us heu adherit a campanyes impulsades des del Consell Comarcal sobre el tema l'àmbit d'esports? (SI ☐/NO ☐/Quines? [Premeu aquí per escriure text.](#))

5.4. Els equipaments esportius locals són trans*inclusius (tenen lavabos i vestidors individuals sense marca de gènere?) (SI ☐/NO ☐)

** Si heu contestat "SI" en algunes de les preguntes anteriors, si us plau, ens podeu facilitar informació detallada sobre el que vàreu fer? (memòria de les activitats, resultats quantitatius i/o qualitius, etc.) Gràcies!

Vols afegir algun comentari o observació sobre la tasca que heu fet a l'Ajuntament en aquest àmbit?

6. CULTURA I OCI

6.1. La programació artística i cultural local visibilitza les realitats de les persones LGTBI? (SI ☐/NO ☐/Com? [Premeu aquí per escriure text.](#))

6.2. Hi ha un fons específic sobre diversitat afectiva-sexual i de gènere a la biblioteca municipal? (SI ☐/NO ☐)

6.3. Els formularis i la documentació de la biblioteca municipal reconeixen la diversitat afectiva, sexual i de gènere i la diversitat familiar? (SI ☐/NO ☐)

** Si heu contestat "SI" en algunes de les preguntes anteriors, si us plau, ens podeu facilitar informació detallada sobre el que vàreu fer? (memòria de les activitats, resultats quantitatius i/o qualitius, etc.) Gràcies!

Vols afegir algun comentari o observació sobre la tasca que heu fet a l'Ajuntament en aquest àmbit?

7. LGTBI-FÒBIA

7.1. S'han registrat agressions LGTBI-fòbiques al municipi? (SI ☐/NO ☐)

7.2. Està aprovat el protocol contra l'assetjament sexual i de gènere amb perspectiva LGTBI? (SI ☐/NO ☐)

- Pel personal del propi Ajuntament? (SI ☐/NO ☐)
- Per fer un acompanyament psicosocial i policial a la ciutadania en general? (SI ☐/NO ☐)

7.3. Heu fet formació al personal de la policia local sobre temàtica LGTBI? (SI ☐/NO ☐)

7.4. Heu fet campanyes específiques per combatre la LGTBI-fòbia al municipi?
(SI ☐/NO ☐/Quines? Premeu aquí per escriure text.)

** Si heu contestat "SI" en algunes de les preguntes anteriors, si us plau, ens podeu facilitar informació detallada sobre el que vàreu fer? (memòria de les activitats, resultats quantitatius i/o qualitius, etc.) Gràcies!

Vols afegir algun comentari o observació sobre la tasca que heu fet a l'Ajuntament en aquest àmbit?

8. DRETS LABORALS

8.1. Teniu algun recurs d'assessorament o acompanyament davant casos de discriminació i/o agressions LGTBI-fòbiques a l'entorn laboral? (SI ☐/NO ☐/Quin? Premeu aquí per escriure text.)

8.2. Teniu una política activa d'ocupació, en la que s'incorporin clàusules d'inclusió laboral de persones trans*? (SI ☐/NO ☐)

8.3. Coneixeu i/o utilitzeu els recursos comarcals disponibles per atendre les necessitats de les persones LGTBI d'àmbit laboral? (SI ☐/NO ☐)

** Si heu contestat "SI" en algunes de les preguntes anteriors, si us plau, ens podeu facilitar informació detallada sobre el que vàreu fer? (memòria de les activitats, resultats quantitatius i/o qualitius, etc.) Gràcies!

Vols afegir algun comentari o observació sobre la tasca que heu fet a l'Ajuntament en aquest àmbit?

9. ACCIÓ SOCIAL

9.1. Feu accions per donar suport als infants LGTBI del municipi en situació de risc? (SI ☐/NO ☐/Quines? Premeu aquí per escriure text.)

9.2. Feu accions per donar suport a les persones grans LGTBI del municipi? (SI ☐/NO ☐/Quines? Premeu aquí per escriure text.)

9.3. Feu accions per donar suport a les persones LGTBI amb diversitat funcional del municipi? (SI ☐/NO ☐/Quines? Premeu aquí per escriure text.)

** Si heu contestat "SI" en algunes de les preguntes anteriors, si us plau, ens podeu facilitar informació detallada sobre el que vàreu fer? (memòria de les activitats, resultats quantitatius i/o qualitatius, etc.) Gràcies!

Vols afegir algun comentari o observació sobre la tasca que heu fet a l'Ajuntament en aquest àmbit?

10. DIVERSITAT CULTURAL I RELIGIOSA

10.1. Feu accions per donar suport a les persones LGTBI que viuen al municipi, procedents d'altres països i/o demandants d'asil o refugi? (SI ☐/NO ☐/Quines? [Premeu aquí per escriure text.](#))

10.2. Realitzeu accions que abordin la intersecció entre la diversitat afectiva, sexual i de gènere i la perspectiva intercultural? (SI ☐/NO ☐/Quines? [Premeu aquí per escriure text.](#))

10.3. Feu accions per promoure el debat sobre la diversitat afectiva-sexual i de gènere en els espais religiosos/interreligiosos del municipi? (SI ☐/NO ☐/Quines? [Premeu aquí per escriure text.](#))

** Si heu contestat "SI" en algunes de les preguntes anteriors, si us plau, ens podeu facilitar informació detallada sobre el que vàreu fer? (memòria de les activitats, resultats quantitatius i/o qualitatius, etc.) Gràcies!

Vols afegir algun comentari o observació sobre la tasca que heu fet a l'Ajuntament en aquest àmbit?

HABITATGE

10.4. 11.1. Teniu algun recurs d'assessorament o acompanyament davant casos de discriminació en l'accés a l'habitatge? (SI ☐/NO ☐/Quin? [Premeu aquí per escriure text.](#))

10.5. 11.2. Coneixeu i/o utilitzeu els recursos comarcals disponibles per atendre les necessitats de les persones LGTBI en l'accés a l'habitatge? (SI ☐/NO ☐

** Si heu contestat "SI" en algunes de les preguntes anteriors, si us plau, ens podeu facilitar informació detallada sobre el que vàreu fer? (memòria de les activitats, resultats quantitatius i/o qualitatius, etc.) Gràcies!

Vols afegir algun comentari o observació sobre la tasca que heu fet a l'Ajuntament en aquest àmbit?

Enquesta ciutadana virtual

Pla local per a la diversitat afectiva, sexual i de gènere de Gavà

Gavà, 17 de novembre de 2021

L'Ajuntament de Gavà està elaborant el **Pla Local per a la diversitat afectiva, sexual i de gènere**, perquè serveixi com a carta de navegació de les polítiques locals d'aquest àmbit els propers anys. En aquest marc, hem creat aquesta enquesta, per recollir la percepció ciutadana sobre el tema, així com suggeriments i propostes per al futur Pla. Trigaràs menys de 5 minuts a contestar-la! Moltes gràcies per avançar!

1. Gènere
  - Home
  - Dona
  - No binari
2. Edat:
  - a) 17 anys o menys
  - b) Entre 18 i 35 anys
  - c) Entre 36 i 60 anys
  - d) Més de 60 anys
3. Vius a Gavà:
  - a) Si
  - b) No
4. Selecciona el nivell màxim d'estudis que hagis assolit
  - a) Estudis obligatoris
  - b) Grau universitari
  - c) Postgrau
  - d) Màster
  - e) Doctorat
5. Entre aquests barems, on se situarien els ingressos nets mensuals de la teva llar?
  - a) Menys de 800 euros al mes
  - b) De 801 a 2.000 euros al mes
  - c) De 2.001 a 5.000 euros al mes
  - d) De 5.001 a 7.000 euros al mes
  - e) Més de 7.000 euros al mes
  - f) No ho sé
  - g) No vull contestar
6. Quin nivell de proximitat tens amb el col·lectiu LGTBI?
  - a) Molt pròxim (en forma part jo o persones properes).
  - b) No gaire pròxim (en conec algunes persones, però no hi tinc gaire relació).

- c) Gens pròxim (no conec personalment ningú que en formi part).
7. Quin nivell de sensibilització ciutadana creus que hi ha actualment a Gavà sobre la realitat de les persones LGTBI?
- a) Hi ha molta sensibilització.
  - b) Hi ha una mica de sensibilització.
  - c) Hi ha poca sensibilització.
8. Quin grau de LGTBI-fòbia (o rebuig a les persones LGTBI) perceps al municipi?
- a) Hi ha molta LGTBI-fòbia.
  - b) Hi ha una mica de LGTBI-fòbia.
  - c) No hi ha LGTBI-fòbia.
9. Has presenciat o patit alguna discriminació o agressió de LGTBI-fòbia en algun moment al municipi?
- a) Sí
  - b) No
10. Marca els tres espais en els que consideres que hi ha mes LGTBI-fòbia a Gavà?
- a) Família i entorn proper
  - b) Espais públics
  - c) Espais d'oci
  - d) Administració
  - e) Àmbit laboral
  - f) Àmbit sanitari
  - g) Àmbit educatiu
  - h) Mitjans de comunicació
  - i) Altres
11. Coneixes entitats o organitzacions LGTBI de Gavà?
- a) Sí
  - b) No
- Si és que sí, quina és.....
12. Com valores la tasca que fa l'Ajuntament en relació amb el col·lectiu LGTBI?
- a) Fa molt bona feina.
  - b) Fa coses, però n'hauria de fer més.
  - c) Ho fa molt malament.
  - d) No ho sé
13. Marca els tres àmbits que consideres prioritaris per treballar el tema LGTBI a Gavà.
- a) Educació
  - b) Salut
  - c) Visibilitat i participació
  - d) Esports i lleure
  - e) Cultura i oci
  - f) LGTBI-fòbia
  - g) Mercat de treball

- h) Acció social
- i) Diversitat cultural i religiosa

14. Coneixes el SAI (Servei d'atenció integral LGTBI) de l'Ajuntament de Gavà?

- a) Sí
- b) No

15. Vols afegir algun altre àmbit o proposar alguna acció per promoure els drets de les persones LGTBI a Gavà? Apunta-ho aquí: .....

16. T'agradaria participar en un grup de discussió per definir les prioritats del Pla local per a la diversitat afectiva, sexual i de gènere de Gavà?

- a) Sí
- b) No

Si és que sí, apunta aquí el teu correu i et contactarem:.....

17. Vols rebre informació del que està fent l'Ajuntament de Gavà amb perspectiva LGTBI?

- a) Sí
- b) No

Si és que sí, apunta aquí el teu correu i et contactarem:.....

Moltes gràcies per ajudar-nos a fer de Gavà un municipi més inclusiu!

9.3. ANNEX-3: Guió de les entrevistes en profunditat

Diagnosi i Pla LGTBI de l'Ajuntament de Gavà

Guió d'ENTREVISTA per a les informants clau

Gavà, [data] de 2021

Nom: .....

Institució / Organització / Entitat: .....

1. Història personal de participació o militància en espais del col·lectiu

- Quina **vinculació** tens amb el col·lectiu LGTBI?
  - Especificar...
  - A on?
- Participes o has participat en alguna **entitat** o organització LGTBI de la ciutat en els darrers anys?
- Si és el cas, ens podries dir:
  - Quina entitat?
  - A què es dedica l'entitat?
  - Ens pots explicar breument la història de l'entitat?
  - En què consisteix/ia la teva participació en l'entitat?
  - Fa quan que hi participes / o hi vas participar?
  - Durant aquest temps quina(es) ha(n) estat l'acció(ns) més significativa(es) que ha fet l'entitat?
  - Quin(s) era(en) l'objectiu(s) de l'activitat(s)?
  - Quins van ser els resultats principals de l'activitat?
  - Ens podries dir el nom d'algunes persones que consideris han estat claus per a l'entitat? I per què?

2. Present

- Quin nivell de **sensibilització ciutadana** creus que hi ha actualment a Gavà sobre les persones LGTBI?
- Hi ha **LGTBI-fòbia** a Gavà
  - Per què?
  - En què ho notes?
  - En quins espais consideres que n'hi ha més?
- Destacaries algun àmbit, com esports, educació, sanitat, cultura, etc. que consideres que inclou la perspectiva LGTBI+?
- Coneixes (altres) **entitats** o organitzacions LGTBI a Gavà?
  - Sobre les que coneixes, saps quines accions o tasques realitzen? Podries explicar-les breument?
  - Tenint en compte les entitats o organitzacions que es dediquen i/o treballen el tema LGTBI de la ciutat, podries ordenar-les d'acord amb la seva importància i explicar breument les teves raons?
  - Hi ha alguna entitat, organització o institució de la ciutat que "trobis a faltar" en els temes LGTBI+? O que consideris que s'hauria de ficar (perquè tens la impressió que no ho fa)? Quina?
- Què et sembla la **tasca que fa l'Ajuntament de Gavà** en relació al tema LGTBI? Per què?

3. **Preguntes de l'àmbit concret de la persona entrevistada**

- Del teu àmbit concret pots identificar un aspecte positiu i un negatiu sobre com s'integra la perspectiva afectiva, sexual i de gènere?

4. **Futur**

- En la teva opinió, quines són les **tres principals prioritats** que hauria de tenir el Pla LGTBI de Gavà, per tal de treballar a partir d'ara i en els pròxims anys? Per què?
- I si poguessis **aportar idees d'accions concretes** a incloure en aquest pla, què diries?

5. **Altres comentaris que vulguis afegir**

9.4. ANNEX-4: Guió del grup focal de Diagnosi

Diagnosi i Pla LGTBI de l'Ajuntament de Gavà

Guió del Grup focal de Diagnosi

Gavà
XX de febrer de 2022,
de XXh

Noms i càrrec de les persones participants:

INTRODUCCIÓ

Per situar-nos una mica

- **Benvinguda i Agraïment**
- **Presentació de les dinamitzadores**
- **Per què som aquí?** Estem fent el Pla LGTBI de l'Ajuntament de Gavà
- **Què hem fet prèviament?** Revisió documental, enquesta ciutadana, entrevistes i ara focus...

Com ho farem?

- **Tres blocs de temes**, destinarem aproximadament 30 minuts a cada un. Us presentarem hipòtesis o conclusions prèvies i us demanarem que comenteu.
- **Quan dura aquesta sessió?** Tenim 2 hores com a màxim, si és una i mitja, millor.
- **Distribució igualitària de la paraula:** us demanem que ens autoregulem per fer intervencions breus, per a que ningú acapari la paraula, per afavorir la participació de tots i totes.

Qüestions pràctiques

- **Heu signat el full de consentiment informat?**
- **La sessió serà gravada**, per garantir el recull de la informació que sorgeixi.
- **El tractament de les dades és confidencial**, per tant, el vostre anonimat està garantit durant tot el procés d'elaboració de la diagnosi i del Pla. Podeu parlar amb tota tranquil·litat.

BLOC TEMÀTIC DE PRESENTACIÓ: CONEIXEMENT DEL COL·LECTIU LGTBI

1. **Quin nivell de coneixement o implicació teniu del col·lectiu LGTBI en general i de les seves necessitats i lluites en particular, en el moment actual?**
(que responguin breument i individualment).

BLOC TEMÀTIC 1: EL PRESENT

2. **Quin nivell de sensibilització ciutadana creus que hi ha actualment a Gavà sobre les persones LGTBI?**
3. **Coneixes (altres) entitats o organitzacions LGTBI a Gavà?**

4. Hi ha alguna entitat, organització o institució local que “trobis a faltar” en els temes LGTBI o que consideris que se n'hauria de ficar? Quina?
5. Què et sembla la tasca que l'Ajuntament de Gavà en relació al tema LGTBI? Per què?

BLOC TEMÀTIC 2: PRIORITATS I REPTES DE FUTUR

1. En la teva opinió, quines són les tres principals prioritats que hauria de tenir el Pla LGTBI de l'Ajuntament de Gavà, per tal de treballar a partir d'ara i en els pròxims anys? Per què?

BLOC TEMÀTIC 3: MECANISMES DE VALIDACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

2. El Pla LGTBI que s'elaborarà pretén convertir-se en una eina que faciliti i canalitzi la tasca local en la promoció de la diversitat afectiva i sexual i de gènere a Gavà. Per tal d'assolir aquest objectiu es crearà un mecanisme (grup de treball / comissió) al que es convidarà a participar a diversos actors locals vinculats amb el tema, per tal de contribuir al disseny i fer el seguiment de la implementació del pla.
  - a. Quines organitzacions, entitats i/o persones creieu que haurien de formar part d'aquest grup de treball o comissió?
  - b. Quins altres mecanismes creieu que es podrien utilitzar per promoure la participació de la ciutadania local en aquest procés?
  - c. Amb quina periodicitat creieu seria adequat utilitzar aquests mecanismes de participació.
  - d. Us agradaria formar part d'aquest espai?

Voleu afegir alguna altra cosa?

9.5. ANNEX-5: Guió del grup focal de Validació

Diagnosi i Pla LGTBI de l'Ajuntament de Gavà

Guió del Grup focal de Validació

Gavà
XX de febrer de 2022,
de XXh

Noms i càrrec de les persones participants:

INTRODUCCIÓ

Per situar-nos una mica

- **Benvinguda i Agraïment**
- **Presentació de les dinamitzadores**
- **Per què som aquí?** Estem fent el Pla LGTBI de l'Ajuntament de Gavà
- **Què hem fet prèviament?** Diagnosi i Pla acció.

Com ho farem?

- **Tres blocs de temes**, destinarem aproximadament 30 minuts a cada un. Us presentarem hipòtesis o conclusions prèvies i us demanarem que comenteu.
- **Quan dura aquesta sessió?** Tenim 2 hores com a màxim, si és una i mitja, millor.
- **Distribució igualitària de la paraula:** us demanem que ens autoregulem per fer intervencions breus, per a que ningú acapari la paraula, per afavorir la participació de tots i totes.

Qüestions pràctiques

- **Heu signat el full de consentiment informat?**
- **La sessió serà gravada**, per garantir el recull de la informació que sorgeixi.
- **El tractament de les dades és confidencial**, per tant, el vostre anonimat està garantit durant tot el procés d'elaboració de la diagnosi i del Pla. Podeu parlar amb tota tranquil·litat.

BLOC TEMÀTIC DE PRESENTACIÓ: CONEIXEMENT DEL COL·LECTIU LGTBI

1. **Quin nivell de coneixement o implicació teniu del col·lectiu LGTBI en general i de les seves necessitats i lluites en particular, en el moment actual?**
(que responguin breument i individualment).

BLOC TEMÀTIC 1: EL PRESENT

2. **Quin nivell de sensibilització ciutadana creus que hi ha actualment a Gavà sobre les persones LGTBI?**
3. **Coneixes (altres) entitats o organitzacions LGTBI a Gavà?**

4. Hi ha alguna entitat, organització o institució local que “trobis a faltar” en els temes LGTBI o que consideris que se n'hauria de ficar? Quina?
5. Què et sembla la tasca que l'Ajuntament de Gavà en relació al tema LGTBI? Per què?

BLOC TEMÀTIC 2: PRIORITATS I REPTES DE FUTUR

3. En la teva opinió, quines són les tres principals prioritats que hauria de tenir el Pla LGTBI de l'Ajuntament de Gavà, per tal de treballar a partir d'ara i en els pròxims anys? Per què?

BLOC TEMÀTIC 3: MECANISMES DE VALIDACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

4. El Pla LGTBI que s'elaborarà pretén convertir-se en una eina que faciliti i canalitzi la tasca local en la promoció de la diversitat afectiva i sexual i de gènere a Gavà. Per tal d'assolir aquest objectiu es crearà un mecanisme (grup de treball / comissió) al que es convidarà a participar a diversos actors locals vinculats amb el tema, per tal de contribuir al disseny i fer el seguiment de la implementació del pla.
  - e. Quines organitzacions, entitats i/o persones creieu que haurien de formar part d'aquest grup de treball o comissió?
  - f. Quins altres mecanismes creieu que es podrien utilitzar per promoure la participació de la ciutadania local en aquest procés?
  - g. Amb quina periodicitat creieu seria adequat utilitzar aquests mecanismes de participació.
  - h. Us agradaria formar part d'aquest espai?

Voleu afegir alguna altra cosa?

9.6. ANNEX-6: Canals de difusió de l'enquesta ciutadana virtual

Canal	Data
WHATSAPP - La comissió jove LGTBI - La Casa gran - Associació de Dones Clara Campoamor - Professora Escolles Núria	1, 2 i 3. Enviat el 18/11 4. Enviat 22/11
INSTAGRAM 1. Post + enllaç a la biografia (etiquetar a tothom: cultura, drets humans, rumors, gava jove....) 2. Ajuntament de Gavà.	1. Fet 18/11 2. Enviat 18/11
PAPER / TABLET - Enquestes a paper per dones SIAD - Tablet perquè responguin persones dels cursos de formació d'adults.	1 i 2. fet 18/11
RÀDIOGAVÀ	Enviat 18/11
MAILING 1. Base de dades contactes igualtat 2. Circuit violència 3. Base de dades entitats de la ciutat 4. Contactes SAI 5. (FET 17/11) Base de dades educació: AFA's, alumnes, professorat i famílies (clickedu)	1. 18/11 2. 18/11 3. 18/11 4. 5. 17/11
PLATAFORMA GAVÀ PARTICIPA GAVÀ DECIDEIX Es gestiona dilluns 22/11	
Contactes GRUPS FOCALS I ENTREVISTES	
ESPORTS (mercè) Enviar mail a tota la base de dades de abonats i abonades als equipaments esportius.	
CAP	Fet 18/11
GENT GRAN - SMS a tota la base (1762 persones) text breu.	Enviat 18/11
SERVEI D'ACOLLIDA	
DIARI BRUGERS Notícia brugers digital. Enllaç.	Enviat el 19/11

9.7. ANNEX-7: Participants en el treball de camp

Entrevistades en profunditat

1. Sergio Cruz. Activista LGTBI. President de l'Associació Casa de Andalucía.
2. Equip tècnic d'Igualtat de l'Ajuntament: Dúnia Enseñat, Mercè Buxadé i Adriana Brandia.
3. Leopold Estapé. Activista gai.
4. Alba Riba, Regidora LGTBI.
5. Comissió Jove LGTBI: Patri Gorgas i Pol Marín

Grup focal de DIAGNOSI: tècniques de l'Ajuntament

(Realitzat el 28 de gener, de 10 a 13 hores).

1. Mercè Buxadé, Tècnica d'Igualtat.
2. Adriana Brandia, Tècnica del SAI.
3. Raquel, treballadora social bisexual casada amb dona ***
4. Marina, tècnica del SIAD, militant feminista sensibilitzada.
5. Marta, psicòloga i docent.
6. Júlia, ginecòloga del CAP de Gavà.
7. Anna, Departament d'Educació.
8. Mamen, Cap d'empresa i ocupació.
9. Olga, Cap d'Estudis de l'Escola Immaculada.
10. Vanessa, treballadora de la biblioteca.

Grup focal de DIAGNOSI: Ciutadania

(Realitzat el 8 de febrer de 2022, de 18 a 20 hores).

1. Sergio Cruz. Activista LGTBI. President de l'Associació Casa de Andalucía.
2. Patri Gorgas, il·lustradora i portaveu de la Comissió Jove LGTBI.
3. Leopold Estapé. Activista gai.
4. Bernat Peso, President del Club d'Atletisme Gavà.
5. Sergio Barnés, representant de La Roda Produccions.
6. Michaela Mariotto, doctora en psicologia social. Experta en infància trans.
7. Ana Flores, representant de la coordinadora d'AFAs de Gavà.

Grup focal de VALIDACIÓ: personal tècnic + ciutadania

(Realitzat el 16 de juny de 2022, de 10.00 a 11.30 hores).

1. Alba Riba, Regidora de Feminisme i LGTBI.
2. Dúnia Enseñat Céster, Cap de departament de Feminisme, Igualtat i LGTBI.
3. Mercè Buxadé Hernanz, Tècnica d'Igualtat.
4. Adriana Brandia Molina, Referent del Servei d'Atenció Integral LGTBI (SAI).
5. Patri Gorgas, il·lustradora i portaveu de la Comissió Jove LGTBI.
6. Leopold Estapé. Activista gai.
7. Maria Comellas. Coordinadora Espai Jove.
8. Gerard Jornet. Tècnic de Joventut i Cooperació.

8.1. ANNEX-8: Diades per la diversitat afectiva, sexual i de gènere

19 febrer, Dia internacional contra la LGTBI-fòbia a l'esport (homofòbia al futbol).

El Dia Internacional contra l'Homofòbia en el Fútbol va començar l'any 2008 gràcies a la iniciativa de l'artista Jason Bartholomew-Hall, qui va crear [The Justin Campaign](#), per commemorar el naixement de Justin Fashanu (el 19 de febrer), futbolista de la lliga britànica d'origen nigerià que jugava en el Nottingham Forest quan en 1990 va declarar obertament la seva homosexualitat. Aquesta declaració va suposar el final de la seva carrera esportiva, ja que va ser objecte d'acusacions infundades i no va tornar a ser contractat per cap equip. Profundament deprimat per aquesta situació, es va suïcidar el 2 de maig de 1998.

31 març, Dia per la Visibilitat Trans*. Es va commemorar per primer cop l'any 2009, impulsat per l'activista nordamericana i fundadora de [Transgender Michigan](#), Rachel Crandall, amb el propòsit de visibilitzar i celebrar les identitats trans en un sentit positiu i en contraposició al dia per la memòria trans que commemora els crims d'odi contra aquestes persones. Des d'aleshores la celebració ha anat agafant força any rere any arreu del món amb la publicació a les xarxes social de milers de *selfies* de persones d'aquest col·lectiu.

26 abril, Dia de la visibilitat lèsbica. A l'estat espanyol es commemora des de l'any 2008 impulsat per les associacions de lesbianes de tot l'estat, amb el propòsit de visibilitzar(se) referents positius de dones lesbianes i de denunciar la doble discriminació que pateixen les lesbianes pel seu gènere i per la seva orientació sexual. En alguns països de Llatinoamèrica aquesta celebració es realitza altres dies de l'any: Argentina, 7 de març; Brasil, 29 d'agost; Paraguai, 16 de setembre; Xile, 9 de juliol, etc. Els orígens d'aquesta celebració es remunten al juliol de 1990 al barri de West Hollywood, a Califòrnia, Estats Units, on les lesbianes residents (amb el suport de les representants polítiques locals) van impulsar una setmana de la visibilitat lèsbica amb la realització de diferents activitats artístiques i culturals.

17 maig, Dia internacional contra la LGTBI-fòbia. Commemora el dia que l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va eliminar l'homosexualitat del seu catàleg de malalties mentals (el 17 de maig de 1990). Aquesta commemoració es va realitzar per primer cop l'any 2005 impulsada per l'acadèmic francès [Louis-Georges Tin](#). Les accions que es realitzen al voltant d'aquesta data busquen denunciar la criminalització, persecució i estigmatització de les orientacions sexuals no heterosexuales que encara roman a molts països del món.

28 juny, Dia internacional de l'alliberament LGTBI

També conegut com a "Dia de l'Orgull Gai", commemora els aldarulls succeïts el 28 de juny de 1969 (i els dies previs i posteriors) a Nova York, Estats Units, al voltant del bar "Stonewall Inn", lloc de trobada de persones LGTB diverses, sobretot gais i transsexuals marginalitzades, moltes d'origen estranger, racialitzades i empobrides, que van reaccionar davant el continu assetjament policial del que eren pressa per aquells dies i que va arribar a un punt àlgid amb la càrrega que van realitzar de l'esmentat bar, tal com descriu Martin Duberman (principal historiador d'aquests fets), en el seu llibre "Stonewall, el origen de una revuelta" (Dutton 1993/ Editorial Imperdible, 2018).

23 setembre, Dia internacional de la visibilitat bisexual. Va ser creat l'any 1999 per iniciativa de tres activistes bisexuals d'Estats Units: Wendy Curry, Michael Page i Gigi Raven Wilbur, que formaven part de l'Associació Internacional de Gais i Lesbianes ([ILGA](#)). La commemoració es planteja, per una banda, visibilitzar la comunitat bisexual, i per una altra, combatre els prejudicis i estereotips que pesen sobre les persones bisexuals, sovint dins del mateix col·lectiu LGTBI. Segons els seus impulsors, es va triar la data del 23 de setembre en homenatge al cantant de Queen Fredy Mercury (qui va néixer al setembre) i qui -consideraven- visibilitzava amb força la bisexualitat, i a més, perquè justament el 23 de setembre es l'aniversari d'una d'elles (Gigi).

3r dissabte d'octubre, Dia contra la despatologització trans*. Es celebra el tercer dissabte del mes d'octubre per reivindicar que les identitats trans no són una patologia sinó una possibilitat més de viure el gènere. L'any 1990 l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va treure del catàleg de malalties les persones homosexuals, però va mantenir la transsexualitat, tot i que l'any 2018 la va canviar de capítol, posant-la en l'apartat dedicat als "trastorns de la personalitat i el comportament" sota l'epígraf "incongruència de gènere". La commemoració d'aquest dia va començar l'any 2007 impulsada per la Stop Transpathologisation Campaign (STP-2012) i es va estendre ràpidament per diferents països.

26 d'octubre, Dia de la visibilitat Intersex. Commemora la primera demostració pública feta per persones intersex a Amèrica del Nord realitzada el 26 d'octubre de 1996 a Boston, Massachusetts, fora d'una conferència de l'Acadèmia Americana de Pediatria. Els seus orígens es remunten a l'any 2003 a un intercanvi de correus entre les activistes Emi Koyama, que aleshores dirigia la [The Portland Intersex Initiative](#), i Betsy Driver, cofundadora de [Bodies Like Ours](#).